

Vlaanderen
is wetenschap

Habitattypische en Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen in Vlaanderen 2025

Dirk Maes, Pieter Vanormelingen, Maarten Jacobs,
Jens D'Haeseleer & Win Vertommen

Auteurs:

Dirk Maes , Pieter Vanormelingen , Maarten Jacobs, Jens D'Haeseleer, Win Vertommen

Reviewers:

Filiep T'jollyn, Hilde Eggermont

Het INBO is het onderzoeksinstituut van de Vlaamse overheid dat via onafhankelijk toegepast wetenschappelijk onderzoek, data- en kennisontsluiting het biodiversiteitsbeleid en -beheer onderbouwt en evalueert.

Vestiging:

INBO Brussel, Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88 bus 73, 1000 Brussel, België

vlaanderen.be/inbo

e-mail:

dirk.maes@inbo.be

Wijze van citeren:

Maes, D., Vanormelingen, P., Jacobs, M., D'Haeseleer, J. & Vertommen, W. (2025). Habitattypische en Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen in Vlaanderen 2025. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2025 (47). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: [10.21436/inbor.131088863](https://doi.org/10.21436/inbor.131088863)

D/2026/3241/170

Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2025 (47)

ISSN: 1782-9054

Verantwoordelijke uitgever:

Hilde Eggermont

Foto cover:

Schorzijdebij (*Colletes halophilus*), een habitattypische soort van estuaria en schorren (foto: Maarten Jacobs)

Dit onderzoek werd uitgevoerd in samenwerking met:

Natuurpunt

<https://www.natuurpunt.be/>

Dit werk valt onder een [Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Internationaal](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)-licentie.

HABITATTYPISCHE EN PROVINCIAAL PRIORITAIRE
SOORTEN WILDE BIJEN IN VLAANDEREN
2025

Dirk Maes, Pieter Vanormelingen, Maarten Jacobs, Jens D’Haeseleer & Win
Vertommen

doi.org/10.21436/inbor.131088863

Dankwoord

Dit rapport kon niet tot stand komen zonder de volgehouden inspanningen van de vele vrijwilligers die wilde-bijenwaarnemingen hebben verzameld. We bedanken ook Kurt Geeraerts voor zijn bijdrage als fotograaf.

Voorwoord

Habitattypische soorten zijn planten en dieren die kenmerkend zijn voor een bepaald habitatype en dus beperkt zijn tot of beduidend vaker voorkomen in dat habitatype. Op basis van expertkennis werden habitattypische soorten wilde bijen aangeduid voor de biotopen van Annex I van de Europese Habitatrichtlijn en voor de regionaal belangrijke biotopen. Het inzetten van deze expertkennis is essentieel om de beperkingen van grootschalige verspreidingsmodellen aan te vullen en de actuele toestand van zeldzame populaties accuraat in kaart te brengen.

Het Vlaamse natuurbeleid en -behoud wordt in het veld op verschillende niveaus en door verschillende spelers gerealiseerd. Op Vlaams niveau is er het Agentschap Natuur en Bos (ANB) dat het beheer uitvoert in vaak grote Vlaamse natuurgebieden en militaire domeinen en dat verantwoordelijk is voor het toepassen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Louette et al. 2015). Op het meer lokale niveau zijn het daarnaast ook terreinbeherende verenigingen die natuurgebieden aankopen en beheren. Tenslotte zijn er de provincies die vooral de taak hebben om voor natuurverbindingsgebieden te zorgen (bv. groenblauwe ecologische netwerken, aangepast beheer van bermen; Adriaens et al. 2007). De identificatie van hotspots voor wilde bijen buiten de formele beschermingszones biedt provincies de kans om via vrijwillige samenwerking, sensibilisering en stimulerende beheerovereenkomsten een significante bijdrage te leveren aan hun behoud, zonder dat dit direct leidt tot nieuwe wettelijke gebruiksbeperkingen. Door een uniforme werkwijze te gebruiken over alle taxonomische groepen heen, zorgt het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) er bovendien voor dat de provinciaal prioritaire soorten op een wetenschappelijk onderbouwde manier aangeduid worden.

Samenvatting

In dit rapport duiden we zowel voor de Europees beschermde habitattypes als voor de regionaal belangrijke biotopen in Vlaanderen habitattypische wilde bijen aan op basis van expertkennis. Daarnaast wordt voor elke Vlaamse provincie een lijst met provinciaal prioritaire soorten en andere provinciaal belangrijke wilde bijen opgemaakt. Tenslotte geven we op basis van de provinciaal relevante soorten aan wat de provinciaal belangrijkste biotopen en gebieden zijn voor wilde bijen.

Wat betreft de habitattypische soorten werden in totaal 92 soorten opgelijst, verdeeld over 22 van de 49 Europees beschermde habitattypes in Vlaanderen en zeven van de 20 regionaal belangrijke biotopen. Vooral voor (half)natuurlijke graslanden werden veel habitattypische soorten aangeduid, wat de hoge soortenrijkdom van wilde bijen geassocieerd met (vooral droge) graslanden weerspiegelt. Daarnaast zijn er ook behoorlijk wat soorten van kust- en landduinen, heidebiotopen en bossen habitattypisch.

Wat de provinciaal relevante soorten betreft heeft Limburg in totaal 94 soorten wilde bijen waar de provincie een bijzondere verantwoordelijkheid voor heeft, Vlaams-Brabant heeft er 69, Antwerpen 66, West-Vlaanderen 48 en Oost-Vlaanderen 24. In Limburg bevatten vooral heide- en verschillende graslandbiotopen veel provinciaal relevante soorten. In Antwerpen gaat het vooral om soorten van bosbiotopen op zuurdere en zandige bodems, natte ruigten en droge heide en open graslanden op landduinen. In Vlaams-Brabant gaat het om bloemrijke graslanden op gebufferde tot zelfs kalkrijke bodem, samen met voedselrijkere natte ruigtes. In West-Vlaanderen gaat het vooral om duinbiotopen en in mindere mate bloemrijke graslanden op gebufferde bodem. Voor het beleid en beheer bieden deze lijsten en de bijbehorende hotspotkaarten een noodzakelijk instrumentarium voor lokale en provinciale overheden. Zij kunnen hiermee gericht bijenreservaten versterken en ecologische verbindingen optimaliseren, waarbij de aanwezigheid van habitattypische soorten dient als een richtinggevend kompas voor kwaliteitsbeheer. Zo kunnen provincies hun wettelijke en sensibiliserende taken efficiënt invullen en hun voortrekkersrol in het behoud van de wilde-bijenfauna in de open ruimte verder opnemen.

English abstract

In this report, we identify habitat-typical wild bee species for both the European protected habitat types and the regionally important biotopes, based on expert knowledge. Additionally, for each Flemish province, a list is compiled of provincially prioritized species and other provincially important wild bees. Finally, based on these provincially important species, we identify the most important biotopes and areas for wild bees within each province.

A total of 92 habitat-typical wild bee species were assigned to 22 of the 49 European protected habitat types and seven of the 20 regionally important biotopes. Especially for dry (semi)natural grasslands many habitat-typical species were listed, which reflects the high species richness of wild bees associated with (especially dry) grasslands. Also for coastal and inland sand dunes, heathland biotopes and forests a considerable number of habitat-typical species were indicated. Concerning provincially important wild bees, Limburg hosts a total of 94 wild bee species for which the province holds a particular responsibility, followed by Flemish Brabant with 69 species, Antwerp with 66, West Flanders with 48 and East Flanders with 24. In Limburg especially heathlands and several grassland types contain a lot of provincially important species. In Antwerp it mainly concerns species of forests on acidic and sandy soils, wet tall-herb vegetation, dry heathlands and open grasslands on inland sand dunes. In Flemish Brabant, it concerns grasslands on buffered or even calcareous soils and wet tall-herb vegetation. In West Flanders, mainly dune habitats are involved and to a lesser extent grasslands on buffered soils. For policy and management purposes, these lists and the associated hotspot maps provide an essential toolkit for local and provincial governments. They can use these tools to strengthen bee reserves in a targeted way and optimize ecological corridors, with the presence of habitat-specific species serving as a guiding compass for quality management. This enables provinces to efficiently fulfill their statutory and awareness-raising duties and continue their leading role in the conservation of wild bee fauna in open spaces.

Inhoudstafel

1	Inleiding.....	6
2	Materiaal en methode	7
2.1	De gegevens	7
2.2	Habitattypische soorten.....	7
2.3	Provinciaal prioritaire soorten	9
2.4	Provinciaal belangrijke habitattypische soorten	10
2.5	Provinciaal belangrijke <i>Bijna in Gevaar</i> soorten	11
2.6	Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten	11
2.7	Provinciaal belangrijke biotopen.....	12
2.8	Heat map	12
3	Resultaten	14
3.1	Habitattypische soorten	14
3.1.1	Kusthabitats en halofytenvegetaties.....	14
3.1.2	Zeekust- en landduinen.....	14
3.1.3	Heide- en struikvegetaties van de gematigde klimaatzones	15
3.1.4	Natuurlijke en halfnatuurlijke graslanden.....	17
3.1.5	Bossen	20
3.1.6	Overzicht	23
3.1.7	Toepasbaarheid in het provinciaal beheer en beleid.....	24
3.2	Provinciaal prioritaire soorten	25
3.2.1	Antwerpen.....	25
3.2.2	Limburg.....	29
3.2.3	Oost-Vlaanderen	35
3.2.4	Vlaams-Brabant.....	38
3.2.5	West-Vlaanderen	43
3.2.6	Overzicht	48
3.2.7	Toepasbaarheid in het provinciaal beheer en beleid.....	48
4	Referenties	50
5	Bijlagen	56

1 INLEIDING

In dit rapport duiden we in eerste instantie habitattypische soorten aan voor de biotopen van Annex I van de Europese Habitatrichtlijn op basis van expertkennis. De aanduiding van habitattypische soorten wilde bijen is hiermee een aanvulling op de reeds bestaande lijst van habitattypische soorten zoals opgenomen in De Knijf et al. (2013), net zoals recent reeds uitgevoerd voor macronachtvlinders (Veraghtert et al. 2025). Habitattypische soorten kunnen gebruikt worden als kwaliteitsindicatoren voor de Europees te beschermen habitats en de regionaal belangrijke biotopen.

Gebruikmakende van de recent gepubliceerde Rode Lijst wilde bijen (D'Haeseleer et al. 2025), stellen we vervolgens provinciaal prioritaire soorten wilde bijen en provinciaal belangrijke biotopen voor. In een reeks vorige rapporten werden voor tien taxonomische groepen (vaatplanten, amfibieën en reptielen, vissen, broedvogels, overwinterende watervogels, zoogdieren, dagvlinders, libellen, sprinkhanen en krekels en macro-nachtvlinders) al dergelijke lijsten gemaakt (Maes et al. 2021a; Maes et al. 2021b; Maes et al. 2021c; Maes et al. 2021d; Maes et al. 2021e; Veraghtert et al. 2025).

Provinciaal prioritaire soorten zijn Rode-Lijstsoorten die beduidend meer in een bepaalde provincie voorkomen dan in de rest van Vlaanderen. Daarnaast bestaan er lijsten van soorten van regionaal (bv. Vlaams prioritaire soorten, habitattypische soorten) of internationaal natuurbehouds-belang (bv. Europese Rode-Lijstsoorten, Vogel- of Habitatrichtlijnsoorten) die hier worden gecombineerd tot prioritaire soorten voor het provinciale natuurbeleid. Met deze onderbouwde lijst beschikken de provincies over een krachtig instrument waarmee ze een belangrijke sensibiliserende en stimulerende rol ten aanzien van burgers en specifieke doelgroepen (landbouwers, natuurverenigingen, ...) kunnen vervullen (Louette et al. 2011). Provinciaal prioritaire soorten kunnen dus gebruikt worden om op provincieniveau het soortenbeleid aan te sturen.

2 MATERIAAL EN METHODE

2.1 DE GEGEVENS

Voor het aanduiden van provinciaal prioritaire soorten maken we gebruik van dezelfde dataset als voor de Vlaamse Rode Lijst voor Wilde bijen (D'Haeseleer et al. 2025). In totaal gaat het om 340 inheemse soorten. Het aantal gegevens en de datacontrole wordt daar uitvoerig in uitgelegd en daarom hier niet herhaald.

2.2 HABITATTYPISCHE SOORTEN

Habitattypische soorten zijn planten en dieren die kenmerkend zijn voor een bepaald habitatype en dus beperkt zijn tot of beduidend vaker voorkomen in dat habitatype. Op basis van expertkennis werden habitattypische soorten wilde bijen aangeduid voor de biotopen van Annex I van de Europese Habitatrichtlijn en voor de regionaal belangrijke biotopen.

De basis voor deze oefening waren in eerste instantie de resultaten voor wilde bijen van een 'site-occupancy' model aangepast om alle soorten van een soortgroep gezamenlijk te kunnen modelleren (Fajgenblat et al. 2025), zoals toegepast voor de Rode Lijst (D'Haeseleer et al. 2025). Hierin werden 62 habitatcategorieën (waaronder de Europese habitatypes en regionaal belangrijke biotopen) meegenomen, gegroepeerd in twee bovenliggende niveaus tot de vier overkoepelende categorieën bos, landbouw, open (half)natuurlijke biotopen en antropogeen. Op basis van de output van dit model werden indicatorwaarden (Indicator value) sensu Dufrêne & Legendre (1997) berekend: hoe specifiek is de soort voor het habitatype ("Specificity"), vermenigvuldigd met de kans op voorkomen in dat habitatype (maal 100) ("Fidelity"). Per habitatype werd gekeken naar de hoogst scorende soorten, zowel wat betreft de Indicatorwaarde als de Specificity en hoe hoog deze scoorden relatief ten opzichte van andere habitats.

Op basis van deze lijsten werden aan de hand van expertoordeel habitattypische soorten afgebakend. Ook soorten die te zeldzaam waren voor de modelanalyse werden in rekening gebracht. Een hoge indicatorwaarde voor een bepaald habitat bleek slechts ten dele overeen te komen met de habitat waarin de soort eigenlijk voorkomt, vermoedelijk voornamelijk door de ruimtelijke resolutie van het model (1 km²) en de relictueuze toestand van veel habitats en

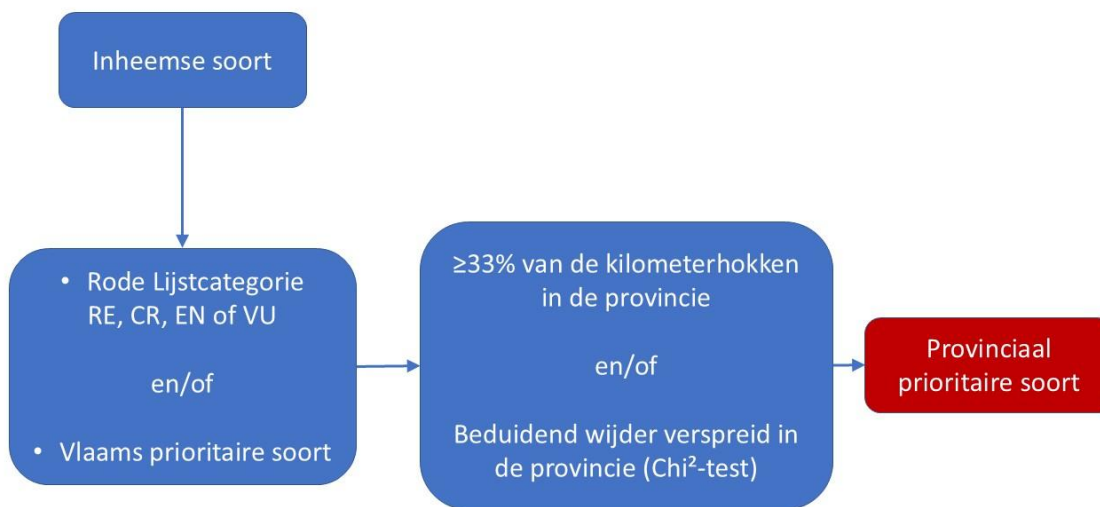
habitat of voor het habitat waarin ze doorgaans aangetroffen worden bij inventarisaties of monitoring.

Habitattypische soorten kunnen gebruikt worden bij het inschatten van de staat van instandhouding van Europese habitattypes, die om de vijf jaar aan Europa gerapporteerd moet worden. Momenteel bestaat de lijst van habitattypische soorten voor 90% uit planten, maar recent verschenen er verschillende rapporten met habitattypische faunasoorten (Veraghtert et al. 2025, dit rapport), die deze lijst kunnen vervolledigen.

Voor het aanduiden van provinciaal prioritaire soorten wilde bijen gebruiken we het aantal kilometerhokken waarin de soort waargenomen werd in de periode 2015-2024.

1. De soort staat op de Vlaamse en/of Europese Rode Lijst in de categorieën *Regionaal Uitgestorven*, *Ernstig Bedreigd*, *Bedreigd* of *Kwetsbaar*. Een soort kan op de meest recente Rode Lijst in de categorie *Regionaal Uitgestorven* staan, zeker wanneer de Rode Lijst al meerdere jaren oud is, maar kan ondertussen terug opgedoken zijn. Voorbeelden hiervan zijn de Wolf en de Europese otter bij de zoogdieren.
2. Minstens 33% van de verspreiding is gelegen in de provincie of ze komen volgens een Chi²-test beduidend wijder verspreid of in grotere aantallen voor in de provincie dan in de rest van Vlaanderen.

in de bijlagen van de Habitatrichtlijn of als Vlaams prioritaire soort zijn deze voor wilde bijen niet van toepassing.

Figuur 1 Algemene flowchart voor het bepalen van provinciaal prioritaire soorten.

2.4 PROVINCIAAL BELANGRIJKE HABITATTYPISCHE SOORTEN

Naast de provinciaal prioritaire soorten, stellen we ook een lijst op van provinciaal belangrijke habitattypische soorten (Figuur 2). Deze soorten moeten habitattypisch zijn (De Knijf et al. 2013) en beduidend meer in de provincie voorkomen (>33% van het aantal kilometerhokken of beduidende Chi²-test). De indeling in habitattypische soorten werd in dit rapport gedaan op basis van expertkennis. Omwille van het grote aantal soorten wilde bijen, wijkt de gebruikte methode hier af van de eerder beschreven werkwijze (Maes et al. 2021f).

Figuur 2 Flowchart voor het bepalen van provinciaal belangrijke habitattypische soorten.

Box 1 Gebruikte afkortingen bij de tabellen en figuren.

Rode-Lijstcategorieën

RE = *Regionaal Uitgestorven*

CR = *Ernstig Bedreigd*

EN = *Bedreigd*

VU = *Kwetsbaar*

NT = *Bijna in Gevaar*

LC = *Momenteel niet in Gevaar*

DD = *Onvoldoende Data*

NE = *Niet Geëvalueerd*

Overige afkortingen

Chi² = significantie van de Chi²-test (** = $p < 0.01$, * = $p < 0.05$)

HRL (II) = Habitatrichtlijnsoort bijlage II

HRL (IV) = Habitatrichtlijnsoort bijlage IV

HTS = habitattypische soort

VPS = Vlaams prioritaire soort

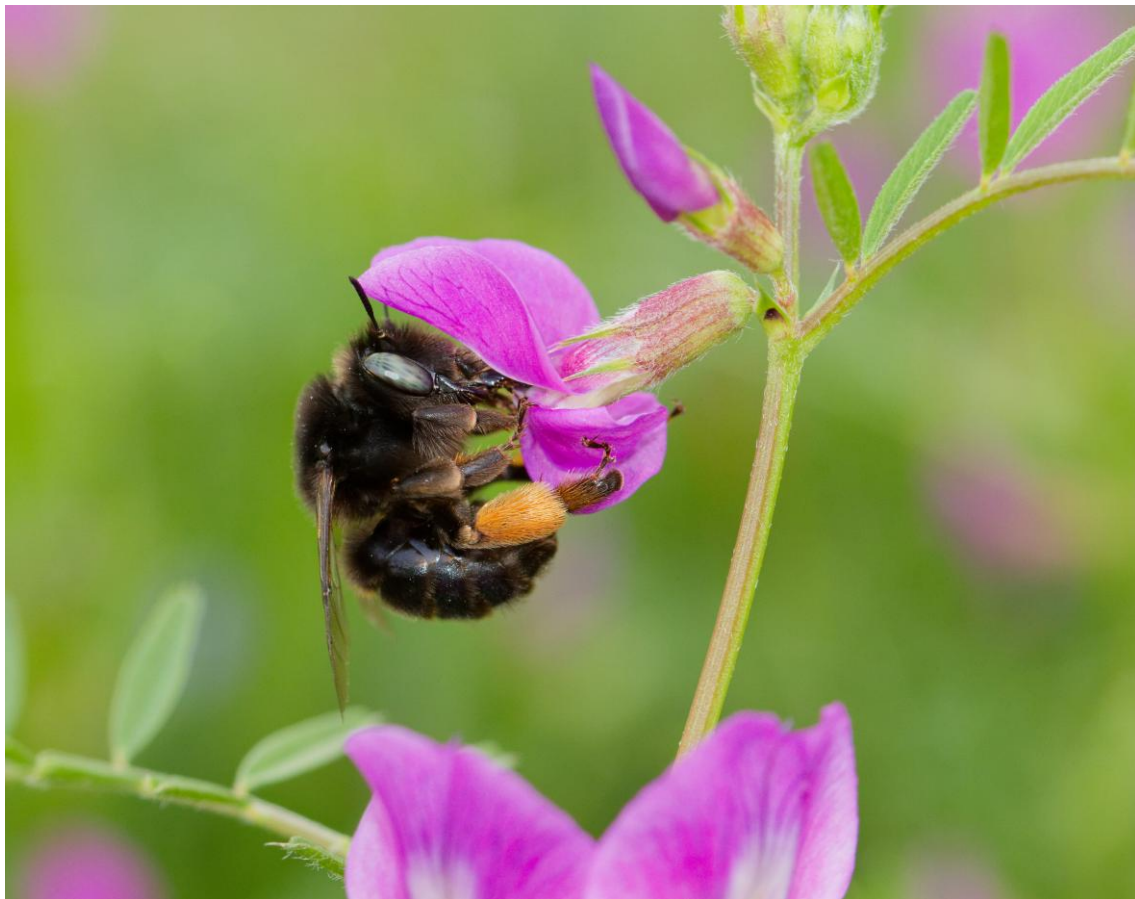

Foto 1 Zwarte sachembij (*Anthophora retusa*), een typische soort voor habitatype 6510 (Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden) (foto: Maarten Jacobs).

3 RESULTATEN

3.1 HABITATTYPISCHE SOORTEN

In Vlaanderen komen 49 habitattypes voor die in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn staan (Decler 2007). Voor 22 daarvan duiden we habitattypische soorten wilde bijen aan. Daarnaast zijn er nog 20 regionaal belangrijke biotopen (rbb's; De Bie et al. 2018). Voor zeven rbb's duiden we habitattypische soorten aan.

3.1.1 Kusthabitats en halofytenvegetaties

3.1.1.1 Estuaria (1130)

Twee soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 1130 (Estuaria; Tabel 1).

Tabel 1 Typische wilde bijen voor habitatype 1130 (Estuaria).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>)
--

Schorzijdebij (<i>Colletes halophilus</i>)
--

3.1.1.2 Schorren (1330)

Twee soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 1330 (Schorren; Tabel 2).

Tabel 2 Typische wilde bijen voor habitatype 1330 (Schorren).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>)
--

Schorzijdebij (<i>Colletes halophilus</i>)
--

3.1.2 Zeekust- en landduinen

3.1.2.1 Wandelende duinen met Helmgras 'witte duinen' (2120)

Vier soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 2120 (Wandelende duinen met Helmgras 'witte duinen'; Tabel 3).

Tabel 3 Typische wilde bijen voor habitatype 2120 (Wandelende duinen met Helmgras 'witte duinen').

Soort (Wetenschappelijke naam)

Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>)	Kustbehangersbij (<i>Megachile maritima</i>)
Grote kegelbij (<i>Coelioxys conoideus</i>)	Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)

3.1.2.2 Vastgelegde duinen 'grijze duinen' (2130)

Elf soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 2130 (Vastgelegde duinen 'grijze duinen'; Tabel 4).

Tabel 4 Typische wilde bijen voor habitatype 2130 (Vastgelegde duinen 'grijze duinen').

Soort (Wetenschappelijke naam)

Duingroefbij (<i>Lasioglossum tarsatum</i>)	Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>)
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>)	Kustbehangersbij (<i>Megachile maritima</i>)
Duinmaskerbij (<i>Hylaeus annularis</i>)	Slakkenhuistubebij (<i>Stelis odontopyga</i>)
Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>)
Grote kegelbij (<i>Coelioxys conoideus</i>)	Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)
Heidebronsgroefbij (<i>Seladonia perkinsi</i>)	

3.1.2.3 Duinstruweel (2160)

Drie soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 2160 (Duinstruweel; Tabel 5).

Tabel 5 Typische wilde bijen voor habitatype 2160 (Duinstruweel).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	Slakkenhuistubebij (<i>Stelis odontopyga</i>)
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	

3.1.3 Heide- en struikvegetaties van de gematigde klimaatzones

3.1.3.1 Droge heide op jonge zandafzettingen (2310)

Zes soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 2310 (Droge heide op jonge zandafzettingen; Tabel 6).

Tabel 6 Typische wilde bijen voor habitattype 2310 (Droge heide op jonge zandafzettingen).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>)	Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>)
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>)	Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)

3.1.3.2 Open graslanden op landduinen (2330)

Zes soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 2330 (Open graslanden op landduinen; Tabel 7).

Tabel 7 Typische wilde bijen voor habitattype 2330 (Open graslanden op landduinen).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>)
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)	Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>)
Kleine bleekvlekwespbij (<i>Nomada baccata</i>)	Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)

3.1.3.3 Vochtige tot natte heide (4010)

Drie soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 4010 (Vochtige tot natte heide; Tabel 8).

Tabel 8 Typische wilde bijen voor habitattype 4010 (Vochtige tot natte heide).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Ericabij (<i>Megachile analis</i>)	Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>)
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>)	

3.1.3.4 Droge heide (4030)

Zeven soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 4030 (Droge heide; Tabel 9).

Tabel 9 Typische wilde bijen voor habitattype 4030 (Droge heide).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>)	Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	Kleine bleekvlekwespbij (<i>Nomada baccata</i>)
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>)	Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>)	

3.1.4 Natuurlijke en halfnatuurlijke graslanden

3.1.4.1 Droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodem (6210)

Kalkgraslanden, -zomen en -struwelen herbergen een zeer groot aantal bijensoorten. De soortensamenstelling lijkt op die van goed ontwikkelde droge glanshaverhooilanden, aangevuld met een reeks specifieke bijkomende soorten. Veel van deze soorten zijn verdwenen uit Vlaanderen of zeer zeldzaam geworden. Dertien soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 6210 (Droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodem; Tabel 10).

Tabel 10 Typische wilde bijen voor habitattype 6210 (Droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodem). ^{sk} = subtype kalkrijk doornstruweel. ^(sk) = ook in subtype kalkrijk doornstruweel.

Soort (Wetenschappelijke naam)

Boshommel (<i>Bombus sylvarum</i>)	Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>) ^{sk}
Breedrandzandbij (<i>Andrena synadelpha</i>) ^{sk}	Klokjesdikpoot (<i>Melitta haemorrhoidalis</i>)
Donkere klokjeszandbij (<i>Andrena pandellei</i>)	Knautiabij (<i>Andrena hattorfiana</i>)
Gouden slakkenhuisbij (<i>Osmia aurulenta</i>)	Knautiawespbij (<i>Nomada armata</i>)
Grote glimmende zandbij (<i>Andrena polita</i>)	Tweekleurige slakkenhuisbij (<i>Osmia bicolor</i>) ^(sk)
Grote harsbij (<i>Trachusa byssina</i>)	Zuidelijke langhoornbij (<i>Eucera nigrescens</i>)
Grote wespbij (<i>Nomada sexfasciata</i>)	

3.1.4.2 Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems (6230)

Droge heischrale graslanden herbergen een groot aantal bijensoorten. In vochtige heischrale graslanden komen veel minder en andere soorten voor. Veertien soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 6230 (Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems; Tabel 11).

Tabel 11 Typische wilde bijen voor habitattype 6230 (Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems). ^{ha} = Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems (vrij algemene soorten), ^{hn} = Droge heischrale graslanden, ^{hnk} = Droge kalkrijke heischrale graslanden, ^{hmo} = vochtige heischrale graslanden.

Soort (Wetenschappelijke naam)

Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>) ^{ha,hn,hnk}	Kleine sachembij (<i>Anthophora bimaculata</i>) ^{ha,hn,hnk}
Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>) ^{hmo}	Rinks maskerbij (<i>Hylaeus rinki</i>) ^{hmo}
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>) ^{ha,hn,hnk}	Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>) ^{ha,hn,hnk}
Donkere zomerzandbij (<i>Andrena nigriceps</i>) ^{ha,hn,hnk}	Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>) ^{hmo}
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>) ^{hmo}	Zadeldwergzandbij (<i>Andrena falsifica</i>) ^{hmo}
Heidebronsgroefbij (<i>Seladonia perkinsi</i>) ^{ha,hn,hnk}	Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>) ^{ha,hn,hnk}
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>) ^{ha,hn,hnk}	Zuidelijke bronsgroefbij (<i>Seladonia leucahenea</i>) ^{ha,hn,hnk}

3.1.4.3 Blauwgraslanden (6410)

Goed ontwikkelde blauwgraslanden zijn in Vlaanderen erg zeldzaam geworden, waardoor het niet of nauwelijks gekend is wat de typische bijenfauna is (was) bij ons. Verschillende soorten die waarschijnlijk gelinkt waren aan dit habitat zoals Oranje zandbij (Peeters et al. 2012), maar ook aan vochtige heischrale graslanden, zijn verdwenen of komen er mogelijk niet meer in voor. Eén soort wilde bij is aangeduid als typisch voor habitattype 6410 (Blauwgraslanden; Tabel 12).

Tabel 12 Typische wilde bijen voor habitattype 6410 (Blauwgraslanden).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Zadeldwergzandbij (<i>Andrena falsifica</i>)
--

3.1.4.4 Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen (6430)

Acht soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 6430 (Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen; Tabel 13).

Tabel 13 Typische wilde bijen voor habitattype 6430 (Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)
Dikbekbehangersbij (<i>Megachile genalis</i>)	Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>)
Distelbehangersbij (<i>Megachile lignisea</i>)	Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	Zwartsprietwespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)

3.1.4.5 Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden (6510)

Tweeëntwintig soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 6510 (Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden; Tabel 14). Vooral de drogere glanshavergraslanden zijn van zeer groot belang voor wilde bijen, de vochtige in wat mindere mate.

Tabel 14 Typische wilde bijen voor habitattype 6510 (Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>)	Grote harsbij (<i>Trachusa byssina</i>)
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	Grote wespbij (<i>Nomada sexfasciata</i>)
Boshommel (<i>Bombus sylvarum</i>)	Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	Knautiabij (<i>Andrena hattorfiana</i>)
Composietwespbij (<i>Nomada facilis</i>)	Knautiawespbij (<i>Nomada armata</i>)
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>)	Kraagbloedbij (<i>Sphecodes spinulosus</i>)
Donkere klokjeszandbij (<i>Andrena pandellei</i>)	Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>)
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	Roodbruine groefbij (<i>Lasioglossum xanthopus</i>)
Gestreepte bloedbij (<i>Sphecodes rufiventris</i>)	Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>)
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)
Grashommel (<i>Bombus rudericus</i>)	Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>)

3.1.4.6 Regionaal belangrijke biotopen

Achtien soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor graslandbiotopen die regionaal belangrijk zijn, maar niet opgenomen zijn in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn (Tabel 15). Wat betreft rbbha gaat het om dezelfde soorten als aangeduid voor de drogere types van 6230. Voor rbbhf gaat het om dezelfde soorten als 6430.

Tabel 15 Typische wilde bijen voor graslandbiotopen die niet in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn opgenomen zijn.

Soort (Wetenschappelijke naam)

Soortenrijke niet habitatwaardige struisgrasvegetatie (rbbha)

Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>)	Kleine sachembij (<i>Anthophora bimaculata</i>)
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>)	Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>)
Donkere zomerzandbij (<i>Andrena nigriceps</i>)	Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)
Heidebronsgroefbij (<i>Seladonia perkinsi</i>)	Zuidelijke bronsgroefbij (<i>Seladonia leucahenea</i>)
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	

Moerasspirearuijge met graslandkenmerken (rbbhf)

Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)
Dikbekbehangersbij (<i>Megachile genalis</i>)	Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>)
Distelbehangersbij (<i>Megachile lignisecca</i>)	Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	Zwartsprietwespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)

Zilverschoongrasland (rbbzil)

Ogentroostdikpoot (*Melitta tricincta*)

3.1.5 Bossen

3.1.5.1 Veldbies-Beukenbossen (9110)

Acht soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 9110 (Veldbies-Beukenbossen; Tabel 16). Het gaat om dezelfde soorten als aangeduid voor eiken-beukenbossen op zure bodem (9120).

Tabel 16 Typische wilde bijen voor habitatype 9110 (Veldbies-Beukenbossen).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>)	Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)
Boswespbij (<i>Nomada opaca</i>)	Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>)
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>)	Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)

3.1.5.2 Eiken-Beukenbossen op zure bodems (9120)

Acht soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 9120 (Eiken-Beukenbossen op zure bodems; Tabel 17).

Tabel 17 Typische wilde bijen voor habitattype 9120 (Eiken-Beukenbossen op zure bodems).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>)	Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)
Boswespbij (<i>Nomada opaca</i>)	Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>)
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>)	Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)

3.1.5.3 Eiken-Beukenbossen met Wilde hyacint en Parelgras-Beukenbossen (9130)

Drie soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 9130 (Eiken-Beukenbossen met Wilde hyacint en Parelgras-Beukenbossen; Tabel 18). Het gaat om dezelfde soorten als aangeduid voor Kalkrijke beukenbossen (9150) en Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint (9160).

Tabel 18 Typische wilde bijen voor habitattype 9130 (Eiken-Beukenbossen met Wilde hyacint en Parelgras-Beukenbossen).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	

3.1.5.4 Kalkrijke beukenbossen (9150)

Drie soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitattype 9150 (Kalkrijke beukenbossen; Tabel 19).

Tabel 19 Typische wilde bijen voor habitattype 9150 (Kalkrijke beukenbossen).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	

3.1.5.5 Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint (9160)

Drie soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 9160 (Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint; Tabel 20).

Tabel 20 Typische wilde bijen voor habitatype 9160 (Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	

3.1.5.6 Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand (9190)

Zes soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor habitatype 9190 (Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand; Tabel 21).

Tabel 21 Typische wilde bijen voor habitatype 9190 (Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand).

Soort (Wetenschappelijke naam)

Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>)	Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)
Donkere dubbeltand (<i>Nomada obscura</i>)	Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>)
Roodscheenzandbij (<i>Andrena ruficrus</i>)	Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)

3.1.5.7 Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen (91E0)

Eén soort wilde bij is aangeduid als typisch voor habitatype 91E0 (Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen; Tabel 22).

Tabel 22 Typische wilde bijen voor habitatype 91E0 (Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen). ^{va} = valleibossen, ^{vc} = broekbos.

Soort (Wetenschappelijke naam)

Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>) ^{va,vc}

3.1.5.8 Regionaal belangrijke biotopen

Zeven soorten wilde bijen zijn aangeduid als typisch voor bos- of struweelbiotopen die regionaal belangrijk zijn, maar niet opgenomen zijn in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn (Tabel 23).

Tabel 23 Typische wilde bijen voor bos- en struweelbiotopen die niet in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn opgenomen zijn.

Soort (Wetenschappelijke naam)

Oud dennenbos (rbbppm)

Bosbesbij (*Andrena lapponica*)

Gele tubebij (*Stelis signata*)

Bosmetselbij (*Osmia uncinata*)

Brem- en Gaspeldoornstruweel (rbbsg)

Bruine bremzandbij (*Andrena ovatula*)

Doornstruweel (rbbsp)

Breedrandzandbij (*Andrena synadelpha*)

Heggenrankbij (*Andrena florea*)

Doornkaakzandbij (*Andrena trimmerana*)

3.1.6 Overzicht

In totaal werden 92 soorten wilde bijen als habitattypisch aangeduid voor één of meerdere Europese habitattypes en/of regionaal belangrijke biotopen. In Tabel 24 geven we een overzicht van het aantal soorten per habitatgroep. Vooral droge (half)natuurlijke graslanden herbergen veel habitattypische soorten, wat de hoge soortenrijkdom van wilde bijen geassocieerd met (vooral droge) graslanden weerspiegelt. Daarnaast zijn er ook behoorlijk wat soorten van kust- en landduinen, heidebiotopen en bossen habitattypisch.

Tabel 24 Aantal habitattypische soorten per habitatgroep. Tussen haakjes wordt het eerste cijfer van het Europees habitatype gegeven waartoe de verschillende habitats behoren.

Biotoop	Aantal habitattypische soorten
Natuurlijke en halfnatuurlijke graslanden (6*)	49
Zeekust- en landduinen (2*)	17
Heide- en struikvegetaties van de gematigde klimaatzones (4*)	14
Bossen (9*)	12
Kusthabitats en halofytenvegetaties (1*)	2
Venen (7*)	0

3.1.7 Toepasbaarheid in het provinciaal beheer en beleid

Habitattypische soorten zijn soorten die kenmerkend zijn voor een specifiek habitatype. Ze worden vaak gebruikt in het natuurbeheer en natuurbeleid als indicatoren voor de kwaliteit en ontwikkeling van habitats.

3.1.7.1 Formulering van doelstellingen

In de Europese Habitatrichtlijn worden habitattypische soorten vaak opgenomen als richtsoorten of doelsoorten en helpen beleidsmakers en terreinbeheerders om concrete doelen te formuleren.

3.1.7.2 Sturing en evaluatie van beheermaatregelen

Op basis van de ecologische eisen van habitattypische soorten kunnen beheerders bepalen welke beheermaatregelen nodig zijn. Daarnaast kunnen habitattypische soorten ook gebruikt worden om de effectiviteit van beheermaatregelen te meten.

3.1.7.3 Monitoring van natuurkwaliteit

Habitattypische soorten kunnen worden gebruikt om de kwaliteit van een habitat op te volgen. De aan- of afwezigheid van deze soorten dient hierbij in de eerste plaats als een richtinggevend kompas voor kwaliteitsverbetering via beheer, eerder dan als een rigide juridisch criterium voor de staat van instandhouding. Door de populatietrend van deze soorten regelmatig op te volgen, kan er nagegaan worden of de habitat zich in een goede staat bevindt, die benadert of er zich verder van verwijderd.

3.2 PROVINCIAAL PRIORITAIRE SOORTEN

3.2.1 Antwerpen

In de provincie Antwerpen werden 265 soorten wilde bijen waargenomen, waarvan 25 provinciaal prioritaire soorten, 15 provinciaal belangrijke habitattypische soorten, vijf provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten en 21 overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten (Bijlage 1).

3.2.1.1 Provinciaal prioritaire soorten

Antwerpen telt 25 provinciaal prioritaire soorten wilde bijen, waaronder 13 habitattypische soorten (Tabel 25).

Tabel 25 Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	AN	VL	%AN	Chi ²	RLC
Zwaluwbij (<i>Hoplitis anthocopoides</i>)	10	10	100	***	EN
Kahr's maskerbij (<i>Hylaeus kahri</i>)	6	6	100	*	VU
Ericabij (<i>Megachile analis</i>) ^{HTS}	5	5	100	*	CR
Klavermetselfij (<i>Hoplitis ravouxi</i>)	7	11	64	-	VU
Geelgespoorde houtmetselfij (<i>Hoplitis claviventris</i>)	19	33	58	***	EN
Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>) ^{HTS}	12	21	57	*	CR
Rinks maskerbij (<i>Hylaeus rinki</i>) ^{HTS}	13	24	54	*	VU
Rietmaskerbij (<i>Hylaeus pectoralis</i>)	23	47	49	**	VU
Bosmetselfij (<i>Osmia uncinata</i>) ^{HTS}	5	12	42	-	VU
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>) ^{HTS}	83	204	41	***	VU
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>) ^{HTS}	82	204	40	***	VU
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>) ^{HTS}	71	177	40	***	EN
Heidekegelbij (<i>Coelioxys conicus</i>)	4	10	40	-	EN
Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>) ^{HTS}	2	5	40	-	CR
Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>) ^{HTS}	20	51	39	*	VU
Roodscheenzandbij (<i>Andrena ruficrus</i>) ^{HTS}	28	77	36	*	VU
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>) ^{HTS}	12	35	34	-	VU
Composietmaskerbij (<i>Hylaeus nigrinus</i>)	1	3	33	-	VU
Gestippelde maskerbij (<i>Hylaeus clypearis</i>)	1	3	33	-	VU
Verscholen dwergbloedbij (<i>Sphecodes marginatus</i>)	1	3	33	-	CR
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>) ^{HTS}	41	131	31	*	CR
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	66	227	29	**	VU
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	69	266	26	*	VU
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	59	227	26	*	VU
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	110	475	23	*	VU

3.2.1.2 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten

Antwerpen telt 15 provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen (Tabel 26).

Tabel 26 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	AN	VL	%AN	Chi ²	RLC
Donkere dubbeltand (<i>Nomada obscura</i>)	13	24	54	*	NT
Boswespbij (<i>Nomada opaca</i>)	10	19	53	*	NT
Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	114	255	45	***	LC
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	284	689	41	***	LC
Gele tubebij (<i>Stelis signata</i>)	22	57	39	*	LC
Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)	53	138	38	***	LC
Breedrandzandbij (<i>Andrena synadelpha</i>)	3	8	38	-	LC
Dikbekbehangersbij (<i>Megachile genalis</i>)	5	14	36	-	NT
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	53	152	35	***	NT
Schorzijdebij (<i>Colletes halophilus</i>)	12	36	33	-	NT
Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)	266	827	32	***	NT
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	88	304	29	***	NT
Distelbehangersbij (<i>Megachile lignisea</i>)	57	196	29	**	LC
Zwartsprietwespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)	91	339	27	**	LC
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	211	848	25	***	LC

3.2.1.3 Provinciaal belangrijke Bijna in Gevaar soorten

Van de soorten in de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* komen er vijf beduidend talrijker voor in Antwerpen dan in de rest van Vlaanderen (Tabel 27).

Tabel 27 Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* die beduidend talrijker voorkomen in Antwerpen dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	AN	VL	%AN	Chi ²	RLC
Kleine lookmaskerbij (<i>Hylaeus leptocephalus</i>)	9	13	69	*	NT
Tweelobbige wolbij (<i>Anthidium oblongatum</i>)	17	25	68	***	NT
Lapse behangersbij (<i>Megachile lapponica</i>)	17	45	38	*	NT
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	142	438	32	***	NT
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	191	701	27	***	NT

3.2.1.4 Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten

Eenentwintig Rode-Lijstsoorten werden in de provincie Antwerpen in minstens tien kilometerhokken waargenomen, waaronder vier habitattypische soorten (Tabel 28).

Tabel 28 Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Antwerpen waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen.
^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	AN	VL	%AN	Chi ²	RLC
Steilrandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	10	31	32	-	EN
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	28	107	26	-	VU
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	34	135	25	-	VU
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>) ^{HTS}	36	151	24	-	VU
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	16	68	24	-	EN
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	39	169	23	-	VU
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	11	48	23	-	VU
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	40	178	22	-	VU
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	13	59	22	-	VU
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	13	60	22	-	VU
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	12	59	20	-	VU
Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>) ^{HTS}	10	50	20	-	VU
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	45	247	18	-	EN
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	16	91	18	-	EN
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	23	144	16	-	VU
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	16	97	16	-	EN
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	13	82	16	-	CR
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	15	106	14	-	EN
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	32	241	13	-	EN
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>) ^{HTS}	28	223	13	-	EN
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>) ^{HTS}	10	110	9	-	VU

3.2.1.5 Provinciaal belangrijke biotopen

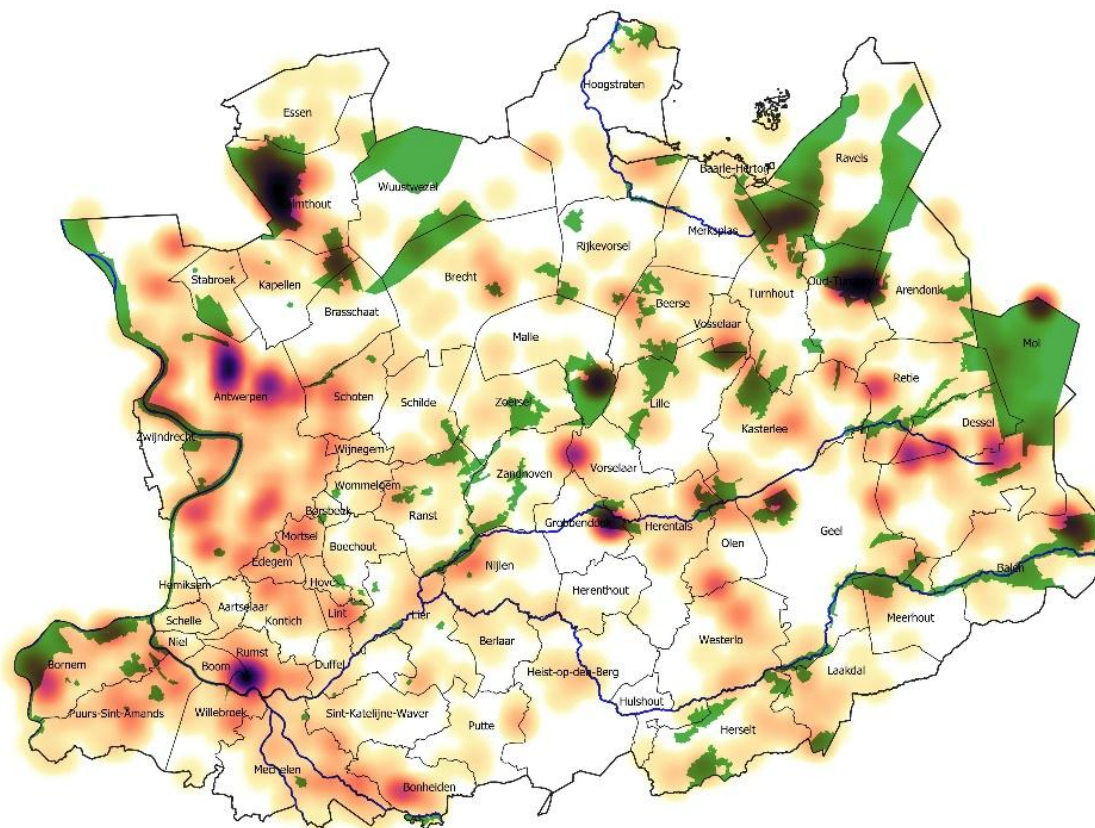
In Antwerpen zijn er zeven biotopen met minstens vijf provinciaal relevante soorten wilde bijen (Tabel 29). Vooral bosbiotopen op zuurdere en zandige bodems, natte ruigten en droge heide en open graslanden op landduinen zijn belangrijke biotopen in Antwerpen.

Tabel 29 Europese habitattypes en regionaal belangrijke biotopen in Antwerpen waarin minstens vijf provinciaal relevante soorten voorkomen.

Habitat	Omschrijving	Aantal provinciaal relevante soorten
6430	Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen	7
9110	Veldbies-Beukenbossen	7
9120	Eiken-Beukenbossen op zure bodems	7
rbbhf	Moerasspirearuigte met graslandkenmerken	7
4030	Droge heide	6
9190	Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand	6
2330	Open graslanden op landduinen	6

3.2.1.6 Heat map

Een hoge natuurbehoudswaarde voor de provinciaal relevante wilde bijen vinden we in Antwerpen vooral in de grotere en meer afwisselende heidegebieden (Kalmthoutse Heide, Klein Schietveld, Most-Keiheuvel, Turnhouts vennengebied, Landschap De Liereman, vliegveld Malle en militair domeinen Tielenkamp, Grobbendonk, Weelde,...), maar ook in de ruderaale terreinen van de Antwerpse haven en de kleiputten van Terhagen (Figuur 5). Verschillende van deze gebieden zijn aangeduid als bijenreservaten.

Figuur 5 Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in Antwerpen. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.

3.2.2 Limburg

In de provincie Limburg werden in totaal 276 soorten wilde bijen waargenomen, waarvan 53 provinciaal prioritaire soorten, 19 provinciaal belangrijke habitattypische soorten, zeven provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten en 15 overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten (Bijlage 2).

3.2.2.1 Provinciaal prioritaire soorten

Limburg telt 53 provinciaal prioritaire soorten wilde bijen, waaronder 19 habitattypische soorten (Tabel 30).

Tabel 30 Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	LI	VL	%LI	Chi ²	RLC
Ruige behangersbij (<i>Megachile circumcincta</i>)	12	12	100	***	EN
Combagroefbij (<i>Lasioglossum intermedium</i>)	9	9	100	***	EN
Gestreepte bloedbij (<i>Sphecodes rufiventris</i>) ^{HTS}	5	5	100	*	EN
Kortsnuutbloedbij (<i>Sphecodes majalis</i>)	5	5	100	*	VU
Gele wespbij (<i>Nomada mutica</i>)	2	2	100	-	CR
Blauwe zandbij (<i>Andrena agilissima</i>)	11	12	92	***	EN
Kleine slanksprietmaskerbij (<i>Hylaeus paulus</i>)	7	8	88	*	EN
Donkere zomerzandbij (<i>Andrena nigriceps</i>) ^{HTS}	15	18	83	***	VU
Zuidelijke langhoornbij (<i>Eucera nigrescens</i>) ^{HTS}	11	14	79	**	VU
Schubhaarkegelbij (<i>Coelioxys afer</i>)	24	31	77	***	VU
Bataafse wilgenzandbij (<i>Andrena batava</i>)	21	28	75	***	VU
Grote wespbij (<i>Nomada sexfasciata</i>) ^{HTS}	12	16	75	***	EN
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>) ^{HTS}	111	151	74	***	VU
Variabele zandbij (<i>Andrena varians</i>)	5	7	71	-	CR
Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>) ^{HTS}	34	50	68	***	VU
Roodstaartklaverzandbij (<i>Andrena russula</i>)	2	3	67	-	EN
Verscholen dwergbloedbij (<i>Sphecodes marginatus</i>)	2	3	67	-	CR
Witte rouwbij (<i>Melecta luctuosa</i>)	2	3	67	-	EN
Knautiawespbij (<i>Nomada armata</i>) ^{HTS}	5	8	62	-	EN
Heidekegelbij (<i>Coelioxys conicus</i>)	6	10	60	-	EN
Roodscheenzandbij (<i>Andrena ruficrus</i>) ^{HTS}	44	77	57	***	VU
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>) ^{HTS}	30	53	57	***	VU
Dwerggroefbij (<i>Lasioglossum pygmaeum</i>)	10	18	56	*	VU
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	32	60	53	***	VU
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>) ^{HTS}	9	17	53	*	EN
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>) ^{HTS}	68	131	52	***	CR
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>) ^{HTS}	104	204	51	***	VU

Ereprijsdwerkwespbij (<i>Nomada atroscutellaris</i>)	2	4	50	-	VU
Eikenzandbij (<i>Andrena ferox</i>)	1	2	50	-	EN
Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>) ^{HTS}	20	43	47	**	VU
Halfgladde dwergzandbij (<i>Andrena semilaevis</i>)	9	19	47	-	VU
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>) ^{HTS}	75	177	42	***	EN
Steilrandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	13	31	42	*	EN
Langsprietdwerkwespbij (<i>Nomada distinguenda</i>)	10	24	42	-	VU
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	42	106	40	***	EN
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	23	59	39	**	VU
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	37	97	38	***	EN
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>) ^{HTS}	36	94	38	***	VU
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>) ^{HTS}	75	204	37	***	VU
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>) ^{HTS}	13	35	37	-	VU
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>) ^{HTS}	16	45	36	*	VU
Klavermetzelbij (<i>Hoplitis ravouxi</i>)	4	11	36	-	VU
Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	11	31	35	-	VU
Bruinsprietwespbij (<i>Nomada fuscicornis</i>)	6	17	35	-	EN
Bosmetzelbij (<i>Osmia uncinata</i>) ^{HTS}	4	12	33	-	VU
Kleine tubebij (<i>Stelis minuta</i>)	1	3	33	-	EN
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	28	91	31	*	EN
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	21	68	31	*	EN
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	70	241	29	***	EN
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	47	169	28	**	VU
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	59	227	26	**	VU
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	35	135	26	*	VU
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	113	475	24	***	VU

Foto 2 Blauwe zandbij (*Andrena agilissima*), een provinciaal prioritaire soort voor de provincie Limburg (Foto: Kurt Geeraerts).

3.2.2.2 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten

Limburg telt 19 provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen (Tabel 31).

Tabel 31 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	LI	VL	%LI	Chi ²	RLC
Kleine bleekvlekvespbij (<i>Nomada baccata</i>)	30	38	79	***	NT
Kleine sacheblij (<i>Anthophora bimaculata</i>)	103	132	78	***	LC
Grote harsbij (<i>Trachusa byssina</i>)	21	31	68	***	LC
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	77	152	51	***	NT
Bruine bremzandbij (<i>Andrena ovatula</i>)	60	119	50	***	LC
Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>)	87	179	49	***	LC
Donkere dubbeltand (<i>Nomada obscura</i>)	11	24	46	*	NT
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	14	32	44	*	NT
Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)	59	138	43	***	LC
Knautiabij (<i>Andrena hattorfiana</i>)	33	80	41	***	NT
Gele tubebij (<i>Stelis signata</i>)	23	57	40	**	LC
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	27	70	39	**	NT
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>)	29	85	34	**	NT
Composietwespbij (<i>Nomada facilis</i>)	7	21	33	-	LC
Distelbehangersbij (<i>Megachile ligniseca</i>)	53	196	27	**	LC
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	60	229	26	**	LC
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	36	136	26	*	LC
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	76	304	25	**	NT
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	70	329	21	*	LC

3.2.2.3 Provinciaal belangrijke Bijna in Gevaar soorten

Van de soorten in de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* komen er zeven beduidend talrijker voor in Limburg dan in de rest van Vlaanderen (Tabel 32).

Tabel 32 Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* die beduidend talrijker voorkomen in Limburg dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	LI	VL	%LI	Chi ²	RLC
Rotsbehangersbij (<i>Megachile argentata</i>)	36	42	86	***	NT
Glimmende dwergzandbij (<i>Andrena minutuloides</i>)	22	45	49	***	NT
Vroege bloedbij (<i>Sphecodes rubicundus</i>)	6	13	46	-	NT
Roestbruine bloedbij (<i>Sphecodes ferruginatus</i>)	19	56	34	*	NT
Zwarte bloedbij (<i>Sphecodes niger</i>)	10	29	34	-	NT
Witgekleurde tubebij (<i>Stelis ornatula</i>)	18	54	33	*	NT
Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	44	139	32	***	NT

3.2.2.4 Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten

Vijftien Rode-Lijstsoorten werden in de provincie Limburg in minstens tien kilometerhokken waargenomen, waaronder vier habitattypische soorten (Tabel 33).

Tabel 33 Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Limburg waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	LI	VL	%LI	Chi ²	RLC
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	11	34	32	-	VU
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>) ^{HTS}	16	60	27	-	EN
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	18	69	26	-	EN
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	13	50	26	-	EN
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	14	60	23	-	VU
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	18	82	22	-	CR
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>) ^{HTS}	21	110	19	-	VU
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	26	144	18	-	VU
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	30	178	17	-	VU
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	18	107	17	-	VU
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	37	227	16	-	VU
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	38	247	15	-	EN
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>) ^{HTS}	34	223	15	-	EN
Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>) ^{HTS}	10	65	15	-	EN
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	33	266	12	-	VU

3.2.2.5 Provinciaal belangrijke biotopen

In Limburg zijn vooral heide- en graslandbiotopen belangrijk voor wilde bijen (Tabel 34). Bij de graslanden gaat het om verschillende types, zowel bloemrijke graslanden op meer zandige bodems als op gebufferde en zelfs kalkrijke bodems.

Tabel 34 Europese habitattypes regionaal belangrijke biotopen in Limburg waarin minstens vijf provinciaal relevante soorten voorkomen.

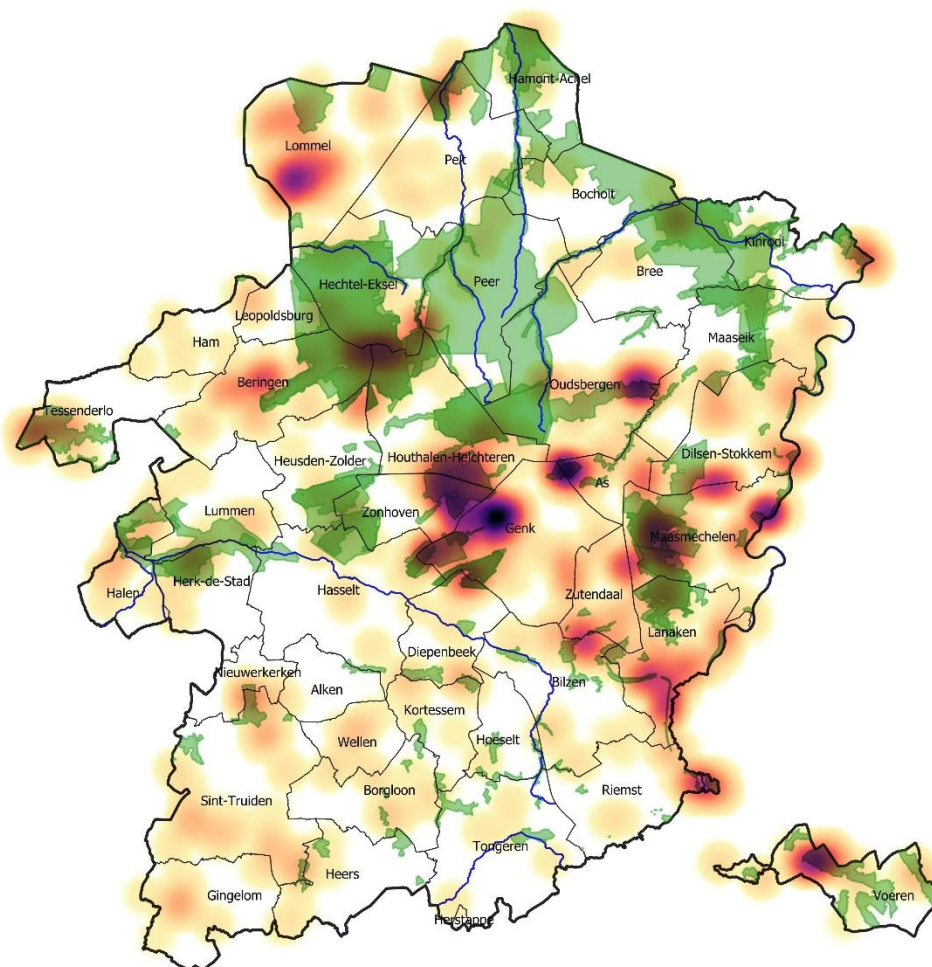
Habitat	Omschrijving	Aantal provinciaal relevante soorten
6510	Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden	16
6230	Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems (vrij algemene soorten)	8
rbbha	Soortenrijk struisgrasland met vrij algemene soorten	7
4030	Droge heide	7
6210	Droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodem	6
2330	Open graslanden op landduinen	5

Foto 3 Glanshavergrasland, een belangrijk biotooptype voor wilde bijen in Limburg.

3.2.2.6 Heat map

Een hoge natuurbehoudswaarde voor de provinciaal relevante wilde bijen vinden we in Limburg vooral in de heidegebieden (Mechelse Heide, Vallei van de Zypbeek, militair domein Kamp van Beverlo, de Teut/Tenhaagdoornheide, Gerhagen/Averbode Bos & Heide, De Maten, het Hageven, Oudsberg). Verder zijn de mijnterrils van Winterslag, Waterschei, Eisden, Heusden-Zolder en Beringen van groot belang voor warmteminnende soorten. Andere belangrijke gebieden zijn Balimgronden, de bermen van de Maas in Lanaken, verschillende gebieden langs de Grensmaas en kalkrijke gebieden zoals de Tiendeberg en het bijenreservaat Altenbroek (Figuur 6).

Figuur 6 Heat map van de provinciaal prioritaire en andere provinciaal belangrijke wilde bijen in Limburg. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.

3.2.3 Oost-Vlaanderen

In de provincie Oost-Vlaanderen werden in totaal 232 soorten wilde bijen waargenomen, waarvan vier provinciaal prioritaire soorten, twee provinciaal belangrijke habitattypische soorten, geen provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten en 18 overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten (Bijlage 3).

3.2.3.1 Provinciaal prioritaire soorten

Oost-Vlaanderen telt vier provinciaal prioritaire soorten wilde bijen, waaronder twee habitattypische soorten (Tabel 35). Roodstaartklaverzandbij (*Andrena russula*) kwam bijkomend uit de analyse maar werd voorlopig niet opgenomen. Het gaat immers slechts om een enkele waarneming, weliswaar van een bijenexpert, waarvan de status na te gaan is.

Tabel 35 Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (OV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (%OV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	OV	VL	%OV	Chi ²	RLC
Boomkoekoekshommel (<i>Bombus norvegicus</i>)	6	11	55	-	CR
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	24	48	50	***	VU
Zadeldwergzandbij (<i>Andrena falsifica</i>) ^{HTS}	5	11	45	-	EN
Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>) ^{HTS}	3	9	33	-	VU

3.2.3.2 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten

Oost-Vlaanderen telt twee provinciaal belangrijke habitattypische wilde bijen (Tabel 36).

Tabel 36 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (OV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (%OV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	OV	VL	%OV	Chi ²	RLC
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	12	36	33	-	LC
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	228	848	27	***	LC

3.2.3.3 Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten

Van de soorten in de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* komen er geen beduidend talrijker voor in Oost-Vlaanderen dan in de rest van Vlaanderen.

3.2.3.4 Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten

Achttien Rode-Lijstsoorten werden in de provincie Oost-Vlaanderen in minstens tien kilometerhokken waargenomen, waaronder twee habitattypische soorten (Tabel 37).

Tabel 37 Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Oost-Vlaanderen waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (OV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (%OV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

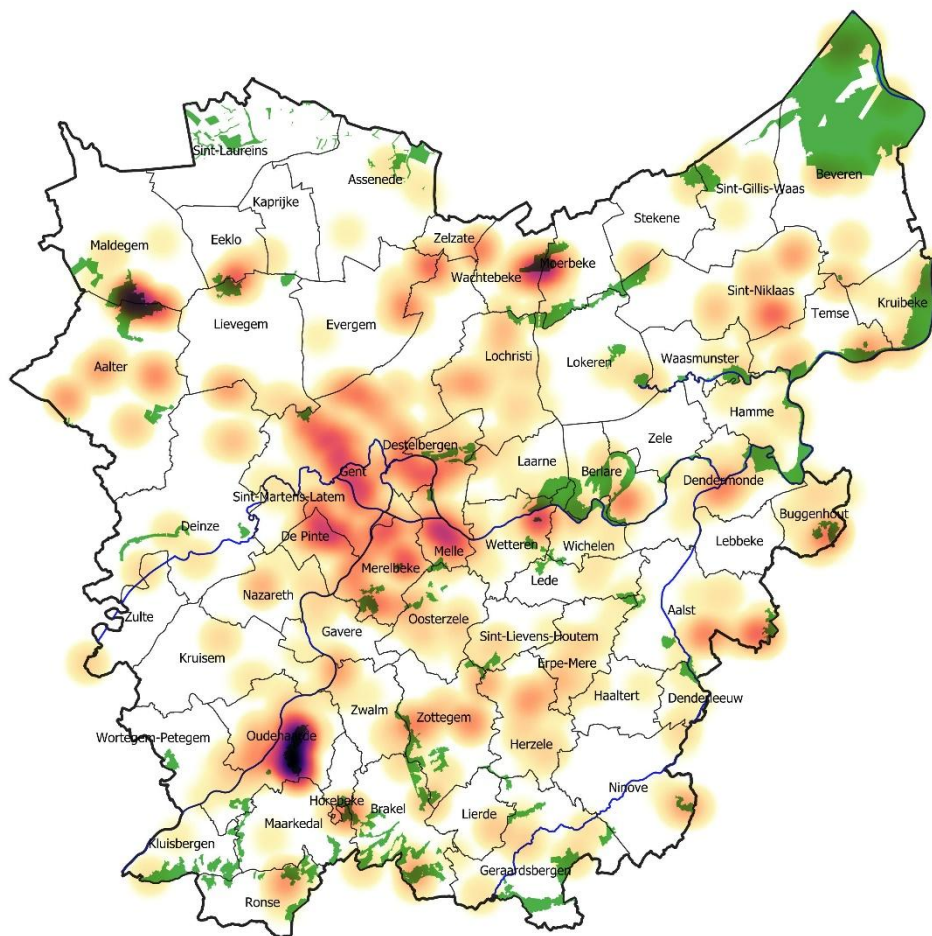
Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	OV	VL	%LI	Chi ²	RLC
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	11	34	32	-	VU
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	55	266	21	-	VU
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	19	91	21	-	EN
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	16	82	20	-	CR
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>) ^{HTS}	42	223	19	-	EN
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	26	144	18	-	VU
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	10	59	17	-	VU
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	17	107	16	-	VU
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	36	247	15	-	EN
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	35	227	15	-	VU
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	35	227	15	-	VU
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	35	241	15	-	EN
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	22	169	13	-	VU
Valse roenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	14	106	13	-	EN
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	21	178	12	-	VU
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>) ^{HTS}	13	110	12	-	VU
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	41	475	9	-	VU
Duinzijsbij (<i>Colletes fodiens</i>)	11	135	8	-	VU

3.2.3.5 Provinciaal belangrijke biotopen

In Oost-Vlaanderen zijn er geen provinciaal belangrijke biotopen voor wilde bijen met 3 of meer provinciaal relevante soorten.

3.2.3.6 Heat map

Een hoge natuurbehoudswaarde voor de provinciaal relevante wilde bijen vinden we in Oost-Vlaanderen vooral in open plekken in een aantal grotere boscomplexen (o.a. Bos t'Ename, Drongengoodbos, Het Leen). Verder is ook Maldegemveld met zijn heischrale graslanden en het Heidebos van groot belang (Figuur 7).

Figuur 7 Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in Oost-Vlaanderen. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.

3.2.4 Vlaams-Brabant

In de provincie Vlaams-Brabant werden in totaal 259 soorten wilde bijen waargenomen, waarvan 23 provinciaal prioritaire soorten, 16 provinciaal belangrijke habitattypische soorten, tien provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten en 20 overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten (Bijlage 4).

3.2.4.1 Provinciaal prioritaire soorten

Vlaams-Brabant telt 23 provinciaal prioritaire soorten wilde bijen, waaronder zes habitattypische soorten (Tabel 38).

Tabel 38 Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	VB	VL	%VB	Chi ²	RLC
Tweekleurige slakkenhuisbij (<i>Osmia bicolor</i>) ^{HTS}	2	2	100	-	CR
Kraagbloedbij (<i>Sphecodes spinulosus</i>) ^{HTS}	3	4	75	-	CR
Roodbruine groefbij (<i>Lasioglossum xanthopus</i>) ^{HTS}	21	30	70	***	VU
Composietmaskerbij (<i>Hylaeus nigrinus</i>)	2	3	67	-	VU
Gestippelde maskerbij (<i>Hylaeus clypearis</i>)	2	3	67	-	VU
Kleine tubebij (<i>Stelis minuta</i>)	2	3	67	-	EN
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	31	59	53	***	VU
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	30	60	50	***	VU
Eikenzandbij (<i>Andrena ferox</i>)	1	2	50	-	EN
Lichte koekoekshommel (<i>Bombus barbutellus</i>)	1	2	50	-	CR
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>) ^{HTS}	54	110	49	***	VU
Halfgladde dwergzandbij (<i>Andrena semilaevis</i>)	9	19	47	-	VU
Dwerggroefbij (<i>Lasioglossum pygmaeum</i>)	8	18	44	-	VU
Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>) ^{HTS}	18	43	42	**	VU
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	100	247	40	***	EN
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	56	144	39	***	VU
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	26	69	38	**	EN
Witte rouwbij (<i>Melecta luctuosa</i>)	1	3	33	-	EN
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	133	475	28	***	VU
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	66	241	27	***	EN
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>) ^{HTS}	61	223	27	**	EN
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	47	178	26	*	VU
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	65	266	24	**	VU

3.2.4.2 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten

Vlaams-Brabant telt 16 provinciaal belangrijke habitattypische wilde bijen (Tabel 39).

Tabel 39 Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	VB	VL	%VB	Chi ²	RLC
Donkere klokjeszandbij (<i>Andrena pandellei</i>)	37	54	69	***	NT
Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)	128	200	64	***	LC
Composietwespbij (<i>Nomada facilis</i>)	13	21	62	**	LC
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	38	70	54	***	NT
Breedrandzandbij (<i>Andrena synadelpha</i>)	4	8	50	-	LC
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	66	136	49	***	LC
Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)	133	278	48	***	LC
Knautiabij (<i>Andrena hattorfiana</i>)	38	80	48	***	NT
Klokjesdikpoot (<i>Melitta haemorrhoidalis</i>)	30	64	47	***	NT
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	133	329	40	***	LC
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	87	229	38	***	LC
Zwartsprietwespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)	100	339	30	***	LC
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	87	304	29	***	NT
Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>)	48	179	27	**	LC
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	212	848	25	***	LC
Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)	206	827	25	***	NT

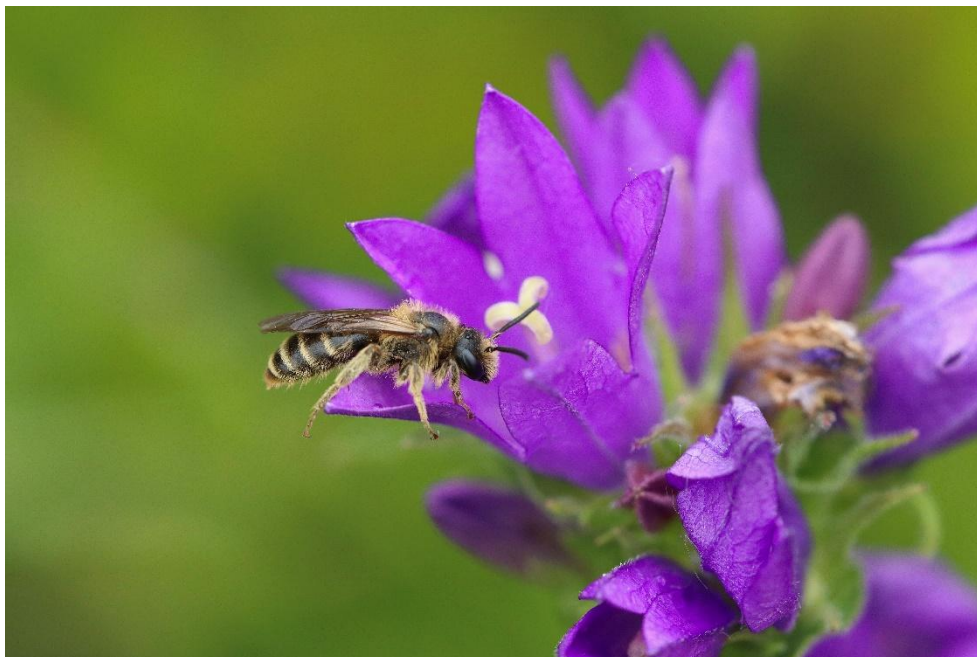

Foto 4 Donkere klokjesbij (*Andrena pandellei*), een provinciaal belangrijke habitattypische soort in de provincie Vlaams-Brabant (Foto: Kurt Geeraerts).

3.2.4.3 Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten

Van de soorten in de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* komen er tien beduidend talrijker voor in Vlaams-Brabant dan in de rest van Vlaanderen (Tabel 41).

Tabel 40 Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* die beduidend talrijker voorkomen in Vlaams-Brabant dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	VB	VL	%VB	Chi ²	RLC
Grote stomptandwespbij (<i>Nomada villosa</i>)	7	12	58	-	NT
Borstelgroefbij (<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>)	30	53	57	***	NT
Kleine klokjesbij (<i>Chelostoma campanularum</i>)	129	261	49	***	NT
Donkere wespbij (<i>Nomada marshamella</i>)	68	169	40	***	NT
Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	42	139	30	**	NT
Gewone dubbeltand (<i>Nomada ruficornis</i>)	163	573	28	***	NT
Gewone geurgroefbij (<i>Lasioglossum calceatum</i>)	153	601	25	***	NT
Blauwe metselbij (<i>Osmia caerulea</i>)	151	607	25	***	NT
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	160	701	23	***	NT
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	101	438	23	**	NT

Foto 5 Grote stomptandwespbij (*Nomada villosa*), een provinciaal relevante soort in de provincie Vlaams-Brabant uit de Rode-Lijstcategorie *Bijna in Gevaar* (Foto: Kurt Geeraerts).

3.2.4.4 Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten

Twintig Rode-Lijstsoorten werden in de provincie Vlaams-Brabant in minstens tien kilometerhokken waargenomen, waaronder zeven habitattypische soorten (Tabel 41).

Tabel 41 Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Vlaams-Brabant waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	VB	VL	%VB	Chi ²	RLC
Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	10	31	32	-	VU
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>) ^{HTS}	18	60	30	-	EN
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	19	68	28	-	EN
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	26	97	27	-	EN
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>) ^{HTS}	14	53	26	-	VU
Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>) ^{HTS}	13	51	25	-	VU
Geeltpje (<i>Nomada sheppardana</i>)	37	169	22	-	VU
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	24	107	22	-	VU
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	11	50	22	-	EN
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	45	227	20	-	VU
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	11	59	19	-	VU
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	11	60	18	-	VU
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	18	106	17	-	EN
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	31	227	14	-	VU
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	12	91	13	-	EN
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	11	82	13	-	CR
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>) ^{HTS}	22	204	11	-	VU
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>) ^{HTS}	20	177	11	-	EN
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>) ^{HTS}	14	131	11	-	CR
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>) ^{HTS}	10	204	5	-	VU

3.2.4.5 Provinciaal belangrijke biotopen

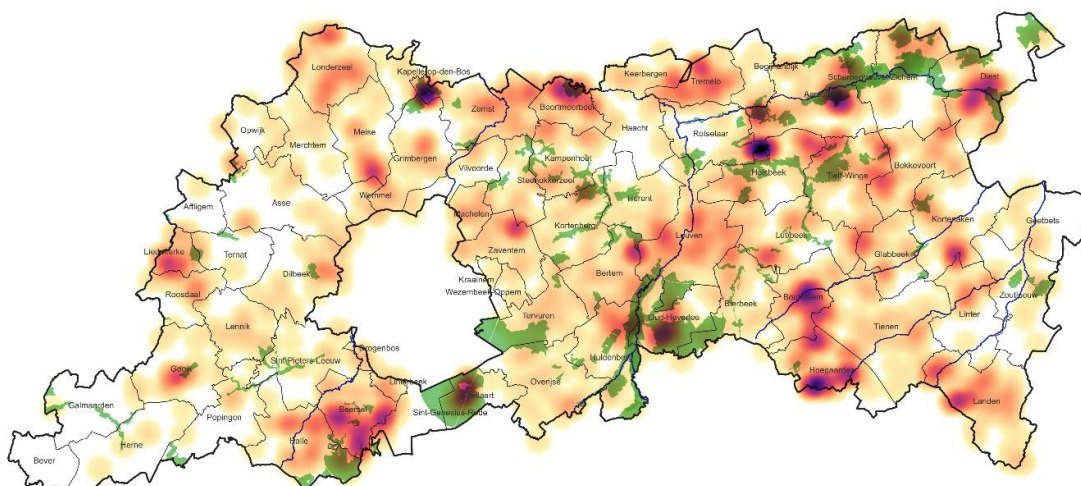
In Vlaams-Brabant zijn vooral bloemrijke graslanden op gebufferde tot zelfs kalkrijke bodem belangrijke biotopen voor provinciaal belangrijke wilde bijen, samen met voedselrijkere natte ruigtes (Tabel 42).

Tabel 42 Europese habitattypes en regionaal belangrijke biotopen in Vlaams-Brabant waarin minstens vier provinciaal relevante soorten voorkomen in Vlaams-Brabant.

Habitat	Omschrijving	Aantal provinciaal relevante soorten
6510	Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden	13
6210	Droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodern	6
6430	Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen	4
rbbhf	Moerasspirearuigte met graslandkenmerken	4

3.2.4.6 Heat map

Een hoge natuurbehoudswaarde voor de provinciaal relevante wilde bijen vinden we in Vlaams-Brabant onder andere in de bijenreservaten Bos van Aa – De Kollinten, de Beninksberg en Rosdel. Andere gekende belangrijke gebieden zijn delen van de grotere bosgebieden (Zoniënwood, Meerdaalwood), de Heibossen (Ransberg), Brakouter (Landen), delen van Beersel en Diest,... (Figuur 8). Vooral opvallend is ook dat veel van de gekende hotspots buiten het Natura2000 netwerk liggen.

Figuur 8 Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in Vlaams-Brabant. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.

3.2.5 West-Vlaanderen

In de provincie West-Vlaanderen werden in totaal 234 soorten wilde bijen waargenomen, waarvan 15 provinciaal prioritaire soorten, zeven provinciaal belangrijke habitattypische soorten, vier provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten en 22 overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten (Bijlage 5).

3.2.5.1 Provinciaal prioritaire soorten

West-Vlaanderen telt 15 provinciaal prioritaire soorten wilde bijen, waaronder negen habitattypische soorten (Tabel 43).

Tabel 43 Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in West-Vlaanderen (WV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in West-Vlaanderen (%WV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	WV	VL	%WV	Chi ²	RLC
Grote behangersbij (<i>Megachile lagopoda</i>)	5	5	100	*	EN
Heuphaakroetbij (<i>Panurgus dentipes</i>)	4	4	100	-	EN
Duingroefbij (<i>Lasioglossum tarsatum</i>) ^{HTS}	3	3	100	-	CR
Slakkenhuistubebij (<i>Stelis odontopyga</i>) ^{HTS}	19	20	95	***	EN
Grashommel (<i>Bombus rudarius</i>) ^{HTS}	75	84	89	***	EN
Koolzwarte zandbij (<i>Andrena pilipes</i>)	11	13	85	***	VU
Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>) ^{HTS}	50	65	77	***	EN
Bergbehangersbij (<i>Megachile alpicola</i>)	6	11	55	-	EN
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>) ^{HTS}	48	94	51	***	VU
Lichte koekoekshommel (<i>Bombus barbutellus</i>)	1	2	50	-	CR
Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>) ^{HTS}	4	9	44	-	VU
Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>) ^{HTS}	11	27	41	-	VU
Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>) ^{HTS}	8	21	38	-	CR
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	49	135	36	***	VU
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>) ^{HTS}	58	223	26	**	EN

3.2.5.4 Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten

Tweeëntwintig Rode-Lijstsoorten werden in de provincie West-Vlaanderen in minstens tien kilometerhokken waargenomen, waaronder vijf habitattypische soorten (Tabel 46).

Tabel 46 Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in West-Vlaanderen waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in West-Vlaanderen (WV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in West-Vlaanderen (%WV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	WV	VL	%WV	Chi ²	RLC
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	24	82	29	-	CR
Rietmaskerbij (<i>Hylaeus pectoralis</i>)	12	47	26	-	VU
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	12	50	24	-	EN
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>) ^{HTS}	11	45	24	-	VU
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	51	227	22	-	VU
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	40	178	22	-	VU
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>) ^{HTS}	12	60	20	-	EN
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	20	107	19	-	VU
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	16	91	18	-	EN
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	44	266	17	-	VU
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	78	475	16	-	VU
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	38	241	16	-	EN
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	36	227	16	-	VU
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	17	106	16	-	EN
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	10	68	15	-	EN
Geeltpje (<i>Nomada sheppardana</i>)	24	169	14	-	VU
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	10	69	14	-	EN
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	28	247	11	-	EN
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>) ^{HTS}	12	110	11	-	VU
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	10	97	10	-	EN
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	13	144	9	-	VU
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>) ^{HTS}	15	204	7	-	VU

3.2.5.5 Provinciaal belangrijke biotopen

In West-Vlaanderen zijn vooral duinbiotopen belangrijk voor wilde bijen (Tabel 47). In mindere mate zijn ook bloemrijke graslanden op gebufferde bodem belangrijk.

Tabel 47 Europese habitattypes en regionaal belangrijke biotopen in West-Vlaanderen waarin minstens drie provinciaal relevante soorten voorkomen.

Habitat	Omschrijving	Aantal provinciaal relevante soorten
2130	Vastgelegde duinen ('grijze duinen')	9
6510	Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden	4
2120	Wandelende duinen met Helmgras ('witte duinen')	4
2160	Duinstruweel	3

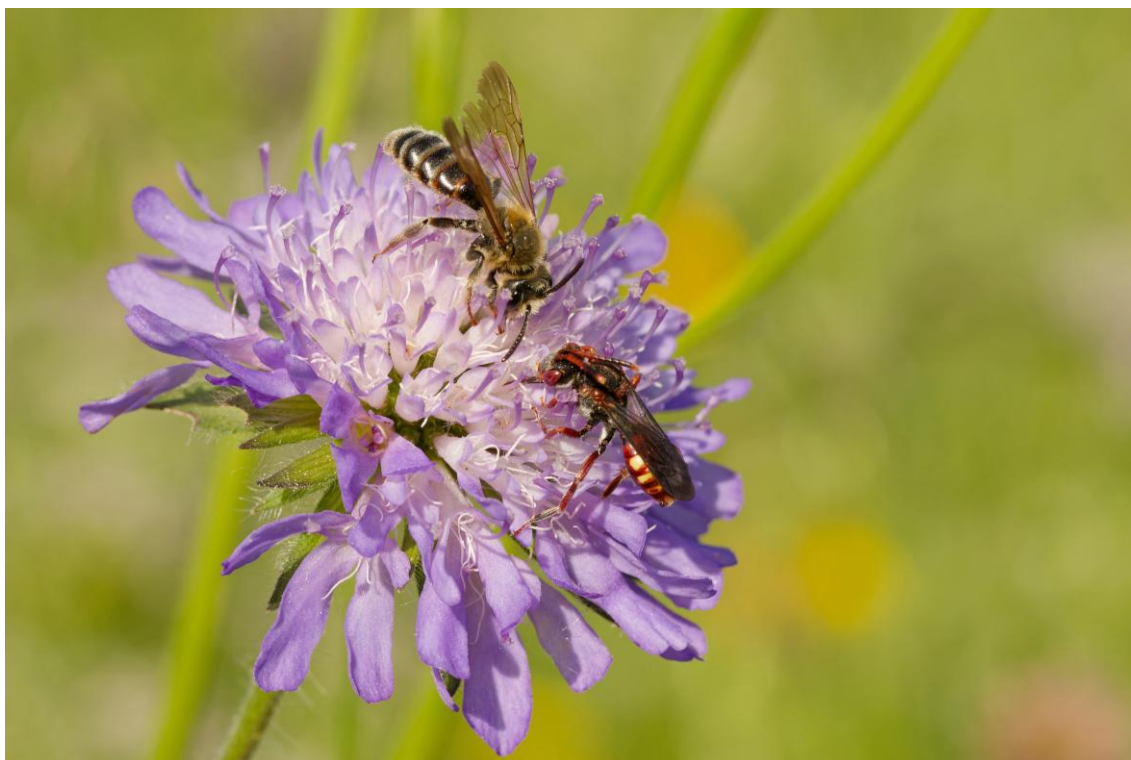
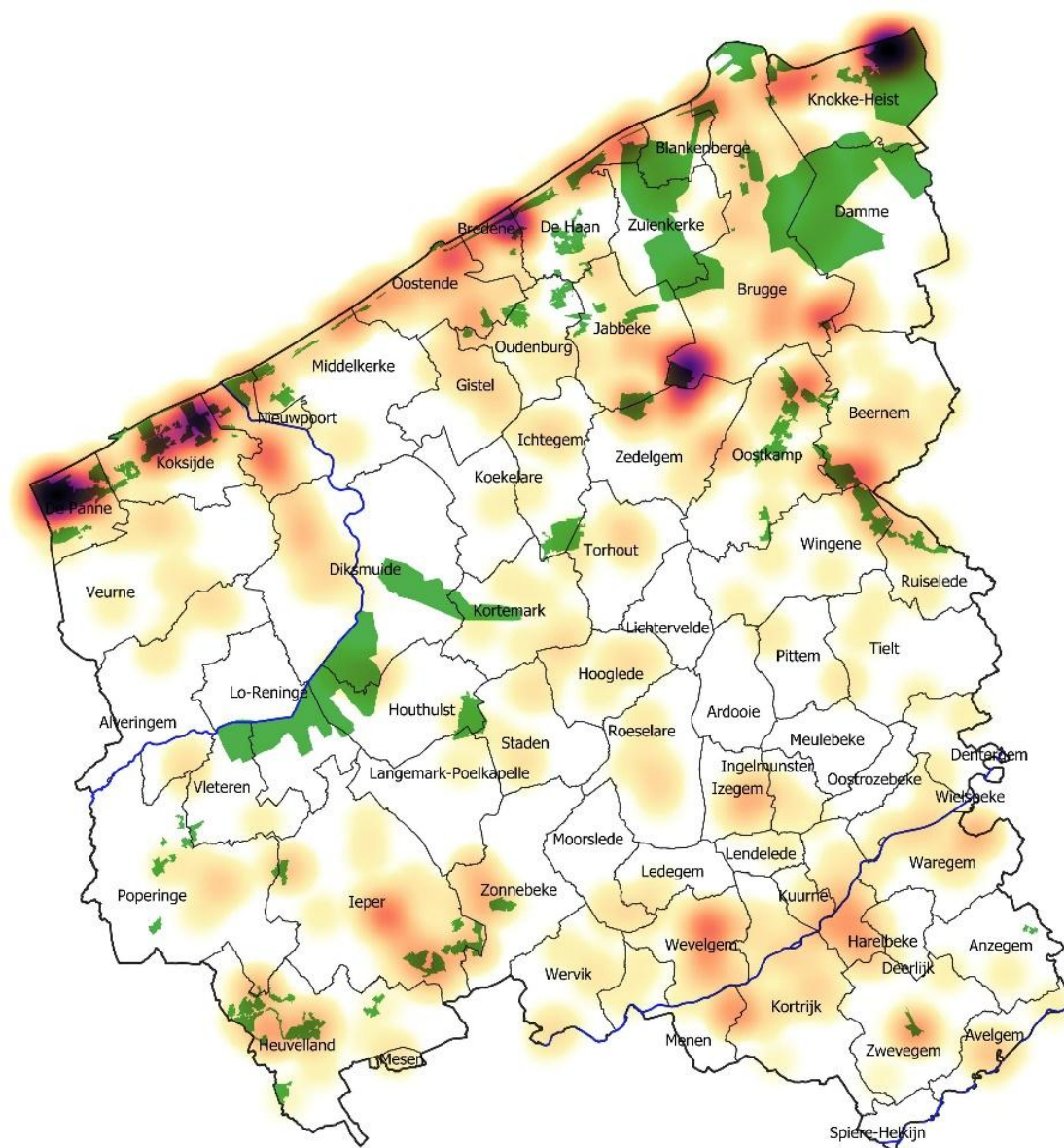

Foto 6 Knautiabij (*Andrena hattorfiana*, links) en Knautiawespbij (*Nomada armata*, rechts) (foto: Maarten Jacobs).

3.2.5.6 Heat map

Een hoge natuurbehoudswaarde voor de provinciaal relevante wilde bijen vinden we in West-Vlaanderen vooral in de kustduinen, met onder andere de bijenreservaten de Westhoek en Paelsteenpanne of het Zwin. Andere belangrijke gebieden zijn Vloethemveld en andere gebieden ten zuiden van Brugge en verspreide gebieden in het zuiden van de provincie, zoals de Vaarttaluds van Moen (Figuur 9).

Figuur 9 Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in West-Vlaanderen. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.

4 REFERENTIES

- Adriaens T, Peymen J & Decler K (2007) Natuurverbingsgebieden in Vlaanderen: achtergronden, afbakening en mogelijke inrichting. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek INBO.R.2007.14. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.
- Bauwens D, Maes D, De Knijf G & Anselin A (2001) Criteria voor het aanwijzen van prioritaire soorten voor het natuurbeleid in de provincie Limburg. Rapporten van het Instituut voor Natuurbehoud IN.A.2001.79. Instituut voor Natuurbehoud, Brussel.
- D'Haeseleer J, Jacobs M, Vanormelingen P, Janssen K, De Blanck T, De Grave D, De Rycke S, Devalez J, Vanhaverbeke K, Wielandts M, Schoonvaere K, Fajgenblat M, Dekoninck W, Lambrechts J, Michez D, Maes D & Vertommen W (2025) Rode Lijst van de wilde bijen in Vlaanderen 2024. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2025 (25). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.124356263>.
- De Bie E, Wouters J, Oosterlynck P, De Saeger S, Denys L, Vandekerckhove K, Thomaes A, De Keersmaecker L, Vanden Borre J & Paelinckx D (2018) Beoordelingskader voor 'regionaal belangrijke biotopen' (rbb) en andere natuurstreefgebieden. Eindrapport. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2018 (98). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.15720703>.
- De Knijf G, Adriaens D, Van Elegem B & Paelinckx D (2013) Natura 2000 habitattypen - Meer dan flora! Selectiecriteria en gebruik van typische faunasoorten bij de gewestelijke beoordeling van de staat van instandhouding. *Natuur.focus* 12 (3): 109-120.
- Decler K (2007) Europees beschermde natuur in Vlaanderen en het Belgisch deel van de Noordzee. Habitattypen | Dier- en plantensoorten. Mededelingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek INBO.M.2007.01. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussels.
- Dufrène M & Legendre P (1997) Species assemblages and indicator species: the need for a flexible asymmetrical approach. *Ecological Monographs* 67 (3): 345-366. [https://doi.org/10.1890/0012-9615\(1997\)067\[0345:SAIST\]2.0.CO;2](https://doi.org/10.1890/0012-9615(1997)067[0345:SAIST]2.0.CO;2).
- Louette G, Adriaens D, Adriaens P, Anselin A, Devos K, Sannen K, Van Landuyt W, Paelinckx D & Hoffmann M (2011) Bridging the gap between the Natura 2000 regional conservation status and local conservation objectives. *Journal for Nature Conservation* 19 (4): 224-235. <https://doi.org/10.1016/j.jnc.2011.02.001>.
- Louette G, Adriaens D, Paelinckx D & Hoffmann M (2015) Implementing the Habitats Directive: How science can support decision making. *Journal for Nature Conservation* 23 (1): 27-34. <https://doi.org/10.1016/j.jnc.2014.12.002>.
- Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G & Vermeersch G (2021a) Provinciaal prioritaire soorten in de provincie Antwerpen. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (51). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.54726564>.
- Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G & Vermeersch G (2021b) Provinciaal prioritaire soorten in de provincie Limburg. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (52). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.54727740>.
- Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G & Vermeersch G (2021c) Provinciaal prioritaire soorten in de provincie Oost-Vlaanderen. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (53). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.54728844>.
- Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G & Vermeersch G (2021d) Provinciaal prioritaire soorten in de provincie Vlaams-Brabant. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en

- Bosonderzoek 2021 (54). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.
<https://doi.org/10.21436/inbor.54729665>.
- Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G & Vermeersch G (2021e) Provinciaal prioritaire soorten in de provincie West-Vlaanderen. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (55). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.
<https://doi.org/10.21436/inbor.54730730>.
- Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G, Vermeersch G & Piesschaert F (2021f) Criteria voor het aanduiden van provinciaal prioritaire soorten. Materiaal en methode. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (50). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.54722626>.
- Maes D, Verovnik R, Wiemers M, Brosens D, Beshkov S, Bonelli S, Buszko J, Cantú-Salazar L, Cassar L-F, Collins S, Dincă V, Djuric M, Dušej G, Elven H, Franeta F, Garcia-Pereira P, Geryak Y, Goffart P, Gór Á, Hiermann U, Höttinger H, Huemer P, Jakšić P, John E, Kalivoda H, Kati V, Kirkland P, Komac B, Kőrösi Á, Kulak A, Kuussaari M, L'Hoste L, Lelo S, Mestdagh X, Micevski N, Mihoci I, Mihut S, Monasterio-León Y, Morgun DV, Munguira ML, Murray T, Nielsen PS, Ólafsson E, Öunap E, Pamperis LN, Pavlíčko A, Pettersson LB, Popov S, Popović M, Pöyry J, Prentice M, Reyserhove L, Ryrholm N, Šašić M, Savenkov N, Settele J, Sielezniew M, Sinev S, Stefanescu C, Švitra G, Tammaru T, Tiitsaar A, Tzirkalli E, Tzortzakaki O, van Swaay CAM, Viborg AL, Wynhoff I, Zografou K & Warren MS (2019) Integrating national Red Lists for prioritising conservation actions for European butterflies. *Journal of Insect Conservation* 23 (2): 301-330. <https://doi.org/10.1007/s10841-019-00127-z>.
- Veraghtert W, Vantiegheem P, Merckx T & Maes D (2025) Habitattypische en provinciaal prioritaire soorten macro-nachtvlinders in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2025 (26). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.
<https://doi.org/10.21436/inbor.124357799>.

Lijst van figuren

Figuur 1	Algemene flowchart voor het bepalen van provinciaal prioritaire soorten.	10
Figuur 2	Flowchart voor het bepalen van provinciaal belangrijke habitattypische soorten.	10
Figuur 3	Flowchart voor het bepalen van provinciaal belangrijke <i>Bijna in Gevaar</i> soorten.	11
Figuur 4	Flowchart voor het bepalen van de overige provinciaal belangrijke Rode- Lijstsoorten.	12
Figuur 5	Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in Antwerpen. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.	28
Figuur 6	Heat map van de provinciaal prioritaire en andere provinciaal belangrijke wilde bijen in Limburg. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.	34
Figuur 7	Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in Oost-Vlaanderen. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.	37
Figuur 8	Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in Vlaams-Brabant. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.	42
Figuur 9	Heat map van de provinciaal relevante soorten wilde bijen in West-Vlaanderen. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.	47

Lijst van tabellen

Tabel 1	Typische wilde bijen voor habitattype 1130 (Estuaria).	14
Tabel 2	Typische wilde bijen voor habitattype 1330 (Schorren).	14
Tabel 3	Typische wilde bijen voor habitattype 2120 (Wandelende duinen met Helmgras 'witte duinen').	15
Tabel 4	Typische wilde bijen voor habitattype 2130 (Vastgelegde duinen 'grijze duinen').	15
Tabel 5	Typische wilde bijen voor habitattype 2160 (Duinstruweel).	15
Tabel 6	Typische wilde bijen voor habitattype 2310 (Droge heide op jonge zandafzettingen).	16
Tabel 7	Typische wilde bijen voor habitattype 2330 (Open graslanden op landduinen).	16
Tabel 8	Typische wilde bijen voor habitattype 4010 (Vochtige tot natte heide).	16
Tabel 9	Typische wilde bijen voor habitattype 4030 (Droge heide).	16
Tabel 10	Typische wilde bijen voor habitattype 6210 (Droge kalkgraslanden en struweel op kalkbodem). ^{sk} = subtype kalkrijk doornstruweel. ^(sk) = ook in subtype kalkrijk doornstruweel.	17
Tabel 11	Typische wilde bijen voor habitattype 6230 (Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems). ^{ha} = Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems (vrij algemene soorten), ^{hn} = Droge heischrale graslanden, ^{hmk} = Droge kalkrijke heischrale graslanden, ^{hmo} = vochtige heischrale graslanden.	18
Tabel 12	Typische wilde bijen voor habitattype 6410 (Blauwgraslanden).	18
Tabel 13	Typische wilde bijen voor habitattype 6430 (Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen).	18
Tabel 14	Typische wilde bijen voor habitattype 6510 (Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden).	19
Tabel 15	Typische wilde bijen voor graslandbiotopen die niet in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn opgenomen zijn.	20
Tabel 16	Typische wilde bijen voor habitattype 9110 (Veldbies-Beukenbossen).	20
Tabel 17	Typische wilde bijen voor habitattype 9120 (Eiken-Beukenbossen op zure bodems).	21
Tabel 18	Typische wilde bijen voor habitattype 9130 (Eiken-Beukenbossen met Wilde hyacint en Parelgras-Beukenbossen).	21
Tabel 19	Typische wilde bijen voor habitattype 9150 (Kalkrijke beukenbossen).	21
Tabel 20	Typische wilde bijen voor habitattype 9160 (Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint).	22
Tabel 21	Typische wilde bijen voor habitattype 9190 (Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand).	22
Tabel 22	Typische wilde bijen voor habitattype 91E0 (Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen). ^{va} = valleibossen, ^{vc} = broekbos.	22
Tabel 23	Typische wilde bijen voor bos- en struweelbiotopen die niet in Annex I van de Europese Habitatrichtlijn opgenomen zijn.	23
Tabel 24	Aantal habitattypische soorten per habitatgroep. Tussen haakjes wordt het eerste cijfer van het Europees habitattype gegeven waartoe de verschillende habitats behoren.	23
Tabel 25	Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	25

Tabel 26	Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	26
Tabel 27	Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie <i>Bijna in Gevaar</i> die beduidend talrijker voorkomen in Antwerpen dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	26
Tabel 28	Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Antwerpen waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Antwerpen (AN) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Antwerpen (%AN), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	27
Tabel 29	Europese habitattypes en regionaal belangrijke biotopen in Antwerpen waarin minstens vijf provinciaal relevante soorten voorkomen.	28
Tabel 30	Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	29
Tabel 31	Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	31
Tabel 32	Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie <i>Bijna in Gevaar</i> die beduidend talrijker voorkomen in Limburg dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	32
Tabel 33	Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Limburg waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Limburg (LI) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Limburg (%LI), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	32

Tabel 34	Europese habitattypes regionaal belangrijke biotopen in Limburg waarin minstens vijf provinciaal relevante soorten voorkomen.	33
Tabel 35	Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (OV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (%LI), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	35
Tabel 36	Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (OV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (%OV), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	35
Tabel 37	Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Oost-Vlaanderen waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (OV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Oost-Vlaanderen (%OV), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	36
Tabel 38	Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	38
Tabel 39	Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	39
Tabel 40	Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie <i>Bijna in Gevaar</i> die beduidend talrijker voorkomen in Vlaams-Brabant dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	40
Tabel 41	Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in Vlaams-Brabant waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in Vlaams-Brabant (VB) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in Vlaams-Brabant (%VB), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	41

Tabel 42	Europese habitattypes en regionaal belangrijke biotopen in Vlaams-Brabant waarin minstens vier provinciaal relevante soorten voorkomen in Vlaams-Brabant.	42
Tabel 43	Provinciaal prioritaire soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in West-Vlaanderen (WV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in West-Vlaanderen (%WV), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	43
Tabel 44	Provinciaal belangrijke habitattypische soorten wilde bijen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in West-Vlaanderen (WV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in West-Vlaanderen (%VB), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	44
Tabel 45	Wilde-bijensoorten uit de Rode-Lijstcategorie <i>Bijna in Gevaar</i> die beduidend talrijker voorkomen in West-Vlaanderen dan in de rest van Vlaanderen met aanduiding van het aantal kilometerhokken in West-Vlaanderen (WV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in West-Vlaanderen (%WV), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	44
Tabel 46	Rode-Lijstsoorten die in minstens tien kilometerhokken in West-Vlaanderen waargenomen werden met aanduiding van het aantal kilometerhokken in West-Vlaanderen (WV) en Vlaanderen (VL), het percentage kilometerhokken in West-Vlaanderen (%WV), het significantieniveau van de Chi ² -test (Chi ²) en hun Rode-Lijstcategorie (RLC). De soorten staan gerangschikt volgens dalend percentage van het aandeel van de provincie in de verspreiding van de soort in Vlaanderen. ^{HTS} = habitattypische soort. De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.	45
Tabel 47	Europese habitattypes en regionaal belangrijke biotopen in West-Vlaanderen waarin minstens drie provinciaal relevante soorten voorkomen.	46
Tabel 48	Overzicht van het aantal provinciaal prioritaire soorten (#PPS), provinciaal belangrijke habitattypische soorten (#PBHS, provinciaal belangrijke <i>Bijna in Gevaar</i> soorten (#NT) en overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten (#OPBRLS).	48

Bijlage 1 Overzicht van de wilde bijen in Antwerpen met vermelding van het aantal kilometerhokken waarin de soort in Antwerpen (AN) en de rest van Vlaanderen (VL) waargenomen werd in de periode 2015-2024, het percentage van het aantal kilometerhokken dat in Antwerpen ligt (%AN), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en de Rode-Lijstcategorie (RLC). Daarnaast wordt ook vermeld of het een habitattypische soorten is (HTS) en welke status de soort in de provincie heeft. De soorten staan gerangschikt volgens dalend belang in de provincie (1.PPS = Provinciaal prioritaire soort, 2.PBHS = Provinciaal belangrijke habitattypische soort, 3.NT = Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten, 4.OPBRLS = Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten). De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Pagina 56 van 83 doi.org/10.21436/inbor.131088863 www.vlaanderen.be/inbo

Zwartsprietwespbij (<i>omada flavopicta</i>)	91	339	27	**	LC	HTS	2.PBHS
Kattenstaartdikkoot (<i>Melitta nigricans</i>)	211	848	25	***	LC	HTS	2.PBHS
Kleine lookmaskerbij (<i>Hylaeus leptocephalus</i>)	9	13	69	*	NT	-	3.NT
Tweelobbige wolbij (<i>Anthidium oblongatum</i>)	17	25	68	***	NT	-	3.NT
Lapse behangersbij (<i>Megachile lapponica</i>)	17	45	38	*	NT	-	3.NT
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	142	438	32	***	NT	-	3.NT
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	191	701	27	***	NT	-	3.NT
Steilrandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	10	31	32	-	EN	-	4.OPBRLS
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	28	107	26	-	VU	-	4.OPBRLS
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	34	135	25	-	VU	-	4.OPBRLS
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>)	36	151	24	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	16	68	24	-	EN	-	4.OPBRLS
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	39	169	23	-	VU	-	4.OPBRLS
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	11	48	23	-	VU	-	4.OPBRLS
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	40	178	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	13	59	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	13	60	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	12	59	20	-	VU	-	4.OPBRLS
Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>)	10	50	20	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	45	247	18	-	EN	-	4.OPBRLS
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	16	91	18	-	EN	-	4.OPBRLS
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	23	144	16	-	VU	-	4.OPBRLS
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	16	97	16	-	EN	-	4.OPBRLS
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	13	82	16	-	CR	-	4.OPBRLS
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	15	106	14	-	EN	-	4.OPBRLS
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	32	241	13	-	EN	-	4.OPBRLS
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	28	223	13	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>)	10	110	9	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Gekielde maskerbij (<i>Hylaeus angustatus</i>)	6	7	86	*	LC	-	-
Stadsmaskerbij (<i>Hylaeus punctatus</i>)	9	11	82	**	LC	-	-
Composietwolbij (<i>Pseudanthidium nanum</i>)	9	16	56	*	LC	-	-
Donkere rimpelrug (<i>Andrena bimaculata</i>)	66	126	52	***	LC	-	-
Slanksprietmaskerbij (<i>Hylaeus gracilicornis</i>)	1	2	50	-	DD	-	-
Kruiskruidzandbij (<i>Andrena denticulata</i>)	72	153	47	***	LC	-	-
Luzernebehangersbij (<i>Megachile rotundata</i>)	102	234	44	***	LC	-	-
Kleine tuinmaskerbij (<i>Hylaeus pictipes</i>)	99	242	41	***	LC	-	-
Stipmaskerbij (<i>Hylaeus styriacus</i>)	74	191	39	***	LC	-	-
Witbaardzandbij (<i>Andrena barbilabris</i>)	176	459	38	***	LC	-	-
Donkere wimperflank (<i>Andrena propinqua</i>)	10	26	38	-	DD	-	-
Zesvlekkige groefbij (<i>Lasioglossum sexnotatum</i>)	461	1237	37	***	LC	-	-
Bleekvlekwespbij (<i>Nomada alboguttata</i>)	133	394	34	***	LC	-	-
Slangenkruidbij (<i>Hoplitis adunca</i>)	39	116	34	**	LC	-	-
Weidemaskerbij (<i>Hylaeus incongruus</i>)	26	77	34	*	DD	-	-
Gehoornde maskerbij (<i>Hylaeus cornutus</i>)	25	73	34	*	LC	-	-
Pluimvoetbij (<i>Dasypoda hirtipes</i>)	956	3031	32	***	LC	-	-
Matglanswespbij (<i>Nomada similis</i>)	8	25	32	-	VU	-	-
Grote zijdebij (<i>Colletes cunicularius</i>)	293	959	31	***	LC	-	-
Grote bloedbij (<i>Sphecodes albilabris</i>)	210	683	31	***	LC	-	-
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>)	26	85	31	-	NT	HTS	-
Wilgenhommel (<i>Bombus cryptarum</i>)	5	16	31	-	DD	-	-
Roodharige wespbij (<i>Nomada lathburiana</i>)	266	894	30	***	LC	-	-
Vroege zandbij (<i>Andrena praecox</i>)	100	334	30	***	LC	-	-
Grijze zandbij (<i>Andrena vaga</i>)	649	2245	29	***	LC	-	-
Ranonkelbij (<i>Chelostoma florissomne</i>)	229	799	29	***	LC	-	-

Roodbuikje (<i>Andrena ventralis</i>)	201	687	29	***	LC	-	-
Tuinmaskerbij (<i>Hylaeus hyalinatus</i>)	185	635	29	***	LC	-	-
Grote klokjesbij (<i>Chelostoma rapunculi</i>)	173	606	29	***	LC	-	-
Blauwe ertsbij (<i>Ceratina cyanea</i>)	130	443	29	***	LC	-	-
Resedamaskerbij (<i>Hylaeus signatus</i>)	111	389	29	***	LC	-	-
Variabele zandbij (<i>Andrena varians</i>)	2	7	29	-	CR	-	-
Klokjesdikpoot (<i>Melitta haemorrhoidalis</i>)	18	64	28	-	NT	HTS	-
Kattenkruidbij (<i>Anthophora quadrimaculata</i>)	144	537	27	***	LC	-	-
Glanzende groefbij (<i>Lasioglossum lucidulum</i>)	39	146	27	-	LC	-	-
Glanzende franjegroefbij (<i>Lasioglossum monstificum</i>)	24	88	27	-	LC	-	-
Zadeldwergzandbij (<i>Andrena falsifica</i>)	3	11	27	-	EN	HTS	-
Andoornbij (<i>Anthophora furcata</i>)	130	499	26	**	LC	-	-
Gewone behangersbij (<i>Megachile versicolor</i>)	59	227	26	*	LC	-	-
Roodsprietwespbij (<i>Nomada fulvicornis</i>)	107	427	25	*	LC	-	-
Breedkaakgroefbij (<i>Lasioglossum laticeps</i>)	64	254	25	*	LC	-	-
Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>)	44	179	25	-	LC	HTS	-
Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	35	139	25	-	NT	-	-
Doornkaakzandbij (<i>Andrena trimmerana</i>)	16	64	25	-	LC	HTS	-
Bataafse wilgenzandbij (<i>Andrena batava</i>)	7	28	25	-	VU	-	-
Knautiawespbij (<i>Nomada armata</i>)	2	8	25	-	EN	HTS	-
Tronkenbij (<i>Heriades truncorum</i>)	347	1420	24	***	LC	-	-
Grote bladsnijder (<i>Megachile willughbiella</i>)	201	823	24	***	LC	-	-
Geelschouderwespbij (<i>Nomada ferruginata</i>)	106	450	24	*	LC	-	-
Grijze rimpelrug (<i>Andrena tibialis</i>)	89	364	24	*	LC	-	-
Brilmaskerbij (<i>Hylaeus dilatatus</i>)	80	328	24	*	LC	-	-
Kleine wolbij (<i>Anthidium punctatum</i>)	22	90	24	-	LC	-	-
Slanke kegelbij (<i>Coelioxys elongatus</i>)	14	58	24	-	NT	-	-
Bruinsprietwespbij (<i>Nomada fuscicornis</i>)	4	17	24	-	EN	-	-
Weidehommel (<i>Bombus pratorum</i>)	881	3886	23	***	LC	-	-
Rosse metselbij (<i>Osmia bicornis</i>)	784	3363	23	***	LC	-	-
Grote wolbij (<i>Anthidium manicatum</i>)	446	1911	23	***	LC	-	-
Vosje (<i>Andrena fulva</i>)	425	1886	23	***	LC	-	-
Gewone maskerbij (<i>Hylaeus communis</i>)	211	909	23	**	LC	-	-
Wormkruidbij (<i>Colletes daviesanus</i>)	136	580	23	*	LC	-	-
Geelgerande tubebij (<i>Stelis punctulatissima</i>)	104	453	23	-	LC	-	-
Fluitenkruidbij (<i>Andrena proxima</i>)	74	327	23	-	LC	-	-
Gewone viltbij (<i>Epeolus variegatus</i>)	62	269	23	-	LC	-	-
Gewone dwergbloedbij (<i>Sphecodes miniatus</i>)	47	206	23	-	LC	-	-
Kortsprietmaskerbij (<i>Hylaeus brevicornis</i>)	34	150	23	-	LC	-	-
Glimmende smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum nitidulum</i>)	28	122	23	-	LC	-	-
Zwarte tubebij (<i>Stelis phaeoptera</i>)	23	102	23	-	LC	-	-
Driedoornige metselbij (<i>Hoplitis tridentata</i>)	22	96	23	-	LC	-	-
Roestbruine bloedbij (<i>Sphecodes ferruginatus</i>)	13	56	23	-	NT	-	-
Vroege bloedbij (<i>Sphecodes rubicundus</i>)	3	13	23	-	NT	-	-
Akkerhommel (<i>Bombus pascuorum</i>)	1648	7353	22	***	LC	-	-
Boomhommel (<i>Bombus hypnorum</i>)	1069	4762	22	***	LC	-	-
Gehoornde metselbij (<i>Osmia cornuta</i>)	926	4253	22	-	LC	-	-
Variabele wespbij (<i>Nomada zonata</i>)	133	618	22	-	LC	-	-
Gewone koekoekshommel (<i>Bombus campestris</i>)	114	518	22	-	LC	-	-
Gewone tubebij (<i>Stelis breviscula</i>)	52	234	22	-	LC	-	-
Zuidelijke zijdebij (<i>Colletes similis</i>)	49	223	22	-	LC	-	-
Gewone kegelbij (<i>Coelioxys inermis</i>)	40	185	22	-	LC	-	-
Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>)	6	27	22	-	VU	HTS	-
Lichte bloedbij (<i>Sphecodes hyalinatus</i>)	6	27	22	-	VU	-	-

Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>)	2	9	22	-	VU	HTS	-
Grasbij (<i>Andrena flavipes</i>)	590	2817	21	-	LC	-	-
Roodgatje (<i>Andrena haemorrhoa</i>)	511	2491	21	-	LC	-	-
Gewone sachembij (<i>Anthophora plumipes</i>)	278	1349	21	-	LC	-	-
Aardhommel (<i>Bombus terrestris</i>)	204	954	21	-	DD	-	-
Tuinbladsnijder (<i>Megachile centuncularis</i>)	154	721	21	-	LC	-	-
Smalbandwespbij (<i>Nomada goodeniana</i>)	145	706	21	-	LC	-	-
Kleine roetbij (<i>Panurgus calcaratus</i>)	73	351	21	-	LC	-	-
Rimpelkruinbloedbij (<i>Sphecodes reticulatus</i>)	40	192	21	-	LC	-	-
Donkere wespbij (<i>Nomada marshamella</i>)	36	169	21	-	NT	-	-
Lookmaskerbij (<i>Hylaeus punctulatus</i>)	15	71	21	-	LC	-	-
Zuidelijke weidemaskerbij (<i>Hylaeus gibbus</i>)	13	61	21	-	DD	-	-
Gewone wespbij (<i>Nomada flava</i>)	222	1099	20	-	LC	-	-
Wimperflanzandbij (<i>Andrena dorsata</i>)	208	1030	20	-	LC	-	-
Viltvlekzandbij (<i>Andrena nitida</i>)	172	845	20	-	LC	-	-
Grote koekoekshommel (<i>Bombus vestalis</i>)	91	458	20	-	LC	-	-
Signaalwespbij (<i>Nomada signata</i>)	88	446	20	-	LC	-	-
Sierlijke wespbij (<i>Nomada panzeri</i>)	75	370	20	-	LC	-	-
Klaverdikpoot (<i>Melitta leporina</i>)	72	360	20	-	LC	-	-
Zwartgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis leucomelana</i>)	64	316	20	-	LC	-	-
Kleine klokjesbij (<i>Chelostoma campanularum</i>)	52	261	20	-	NT	-	-
Zompmaskerbij (<i>Hylaeus gredleri</i>)	41	210	20	-	LC	-	-
Gouden slakkenhuisbij (<i>Osmia aurulenta</i>)	4	20	20	-	EN	HTS	-
Waaiergroefbij (<i>Lasioglossum pallens</i>)	4	20	20	-	LC	-	-
Breedbandgroefbij (<i>Halictus scabiosae</i>)	484	2581	19	-	LC	-	-
Klimopbij (<i>Colletes hederiae</i>)	150	797	19	-	LC	-	-
Blauwe metselbij (<i>Osmia caerulea</i>)	118	607	19	-	NT	-	-
Gewone dubbeltand (<i>Nomada ruficornis</i>)	108	573	19	-	NT	-	-
Lichte wilgenzandbij (<i>Andrena mitis</i>)	52	280	19	-	LC	-	-
Zwartbronzen houtmetselbij (<i>Osmia niveata</i>)	44	226	19	-	LC	-	-
Bruine slobkousbij (<i>Macropis fulvipes</i>)	42	218	19	-	LC	-	-
Steenhommel (<i>Bombus lapidarius</i>)	719	4083	18	-	LC	-	-
Kortspruitwespbij (<i>Nomada fucata</i>)	136	754	18	-	LC	-	-
Matte bandgroefbij (<i>Lasioglossum leucozonium</i>)	122	685	18	-	LC	-	-
Meidoornzandbij (<i>Andrena scotica</i>)	106	582	18	-	LC	-	-
Kleine spitstandbloedbij (<i>Sphecodes longulus</i>)	30	164	18	-	LC	-	-
Gekielde dwergzandbij (<i>Andrena strohmei</i>)	14	79	18	-	LC	-	-
Tuinhommel (<i>Bombus hortorum</i>)	198	1178	17	-	LC	-	-
Tweekleurige zandbij (<i>Andrena bicolor</i>)	146	835	17	-	LC	-	-
Langkopsmaragdgroefbij (<i>Lasioglossum morio</i>)	122	716	17	-	LC	-	-
Roodzwarte dubbeltand (<i>Nomada fabriciana</i>)	94	565	17	-	LC	-	-
Zwartbronzen zandbij (<i>Andrena nigroaenea</i>)	63	365	17	-	LC	-	-
Gewone kleine wespbij (<i>Nomada flavoguttata</i>)	56	339	17	-	LC	-	-
Grote spitstandbloedbij (<i>Sphecodes puncticeps</i>)	42	242	17	-	LC	-	-
Bruine bromzandbij (<i>Andrena ovata</i>)	20	119	17	-	LC	HTS	-
Breedbanddwergzandbij (<i>Andrena pusilla</i>)	9	53	17	-	LC	-	-
Wafelbloedbij (<i>Sphecodes scabricollis</i>)	8	48	17	-	NT	-	-
Boemerangmaskerbij (<i>Hylaeus difformis</i>)	6	35	17	-	LC	-	-
Donkere zomerzandbij (<i>Andrena nigriceps</i>)	3	18	17	-	VU	HTS	-
Roestige zandbij (<i>Andrena rufula</i>)	1	6	17	-	DD	-	-
Lathyrusbij (<i>Megachile ericetorum</i>)	146	909	16	-	LC	-	-
Asbij (<i>Andrena cineraria</i>)	103	652	16	-	LC	-	-
Gewone geurgroefbij (<i>Lasioglossum calceatum</i>)	95	601	16	-	NT	-	-
Ingesnoerde groefbij (<i>Lasioglossum minutissimum</i>)	32	200	16	-	LC	-	-

Kleine sachembij (<i>Anthophora bimaculata</i>)	21	132	16	-	LC	HTS	-
Rosse kegelbij (<i>Coelioxys rufescens</i>)	14	89	16	-	LC	-	-
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	8	50	16	-	EN	-	-
Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	5	31	16	-	VU	-	-
Biggenkruidgroefbij (<i>Lasioglossum villosulum</i>)	86	588	15	-	LC	-	-
Dikkopbloedbij (<i>Sphecodes monilicornis</i>)	70	459	15	-	LC	-	-
Fijngestippelde groefbij (<i>Lasioglossum punctatissimum</i>)	60	398	15	-	LC	-	-
Bosbloedbij (<i>Sphecodes ephippius</i>)	54	360	15	-	LC	-	-
Glanzende bandgroefbij (<i>Lasioglossum zonulus</i>)	50	336	15	-	LC	-	-
Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)	42	278	15	-	LC	HTS	-
Kauwende metselbij (<i>Osmia leaiana</i>)	26	169	15	-	LC	-	-
Gouden kegelbij (<i>Coelioxys aurolimbatus</i>)	17	112	15	-	LC	-	-
Gewone dwergzandbij (<i>Andrena minutula</i>)	64	474	14	-	LC	-	-
Brede dwergbloedbij (<i>Sphecodes crassus</i>)	37	259	14	-	LC	-	-
Witte bremzandbij (<i>Andrena afzeliella</i>)	11	78	14	-	LC	-	-
Ereprijszandbij (<i>Andrena labiata</i>)	44	346	13	-	LC	-	-
Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	23	181	13	-	LC	HTS	-
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	8	60	13	-	VU	-	-
Kleine bleekvlekwespbij (<i>Nomada baccata</i>)	5	38	13	-	NT	HTS	-
Grote harsbij (<i>Trachusa byssina</i>)	4	31	13	-	LC	HTS	-
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	4	32	12	-	NT	HTS	-
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	2	17	12	-	EN	HTS	-
Blauwzwarte houtbij (<i>Xylocopa violacea</i>)	46	423	11	-	LC	-	-
Weidebij (<i>Andrena gravida</i>)	42	393	11	-	LC	-	-
Paardenbloembij (<i>Andrena humilis</i>)	31	282	11	-	LC	-	-
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	25	229	11	-	LC	HTS	-
Bruine rouwbij (<i>Melecta albifrons</i>)	15	141	11	-	LC	-	-
Kleigroefbij (<i>Lasioglossum pauxillum</i>)	61	586	10	-	LC	-	-
Knautiabij (<i>Andrena hattorfiana</i>)	8	80	10	-	NT	HTS	-
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes Geoffrellus</i>)	7	69	10	-	EN	-	-
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>)	6	60	10	-	EN	HTS	-
Langsprietwespbij (<i>Nomada conjungens</i>)	6	62	10	-	LC	-	-
Zwarte bloedbij (<i>Sphecodes niger</i>)	3	29	10	-	NT	-	-
Gedrongen wespbij (<i>Nomada guttulata</i>)	3	31	10	-	LC	-	-
Schubhaarkegelbij (<i>Coelioxys afer</i>)	3	31	10	-	VU	-	-
Donkere wilgenzandbij (<i>Andrena apicata</i>)	4	44	9	-	LC	-	-
Glimmende dwergzandbij (<i>Andrena minutuloides</i>)	4	45	9	-	NT	-	-
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	3	34	9	-	VU	-	-
Bergbehangersbij (<i>Megachile alpicola</i>)	1	11	9	-	EN	-	-
Boomkoekoekshommel (<i>Bombus norvegicus</i>)	1	11	9	-	CR	-	-
Bonte wespbij (<i>Nomada bifasciata</i>)	15	187	8	-	LC	-	-
Vierbandgroefbij (<i>Halictus quadricinctus</i>)	8	104	8	-	LC	-	-
Koolzwarte zandbij (<i>Andrena pilipes</i>)	1	13	8	-	VU	-	-
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	9	136	7	-	LC	HTS	-
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>)	7	94	7	-	VU	HTS	-
Witgevekte tubebij (<i>Stelis ornatula</i>)	4	54	7	-	NT	-	-
Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>)	3	43	7	-	VU	HTS	-
Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)	4	65	6	-	EN	HTS	-
Kleine groefbij (<i>Lasioglossum parvulum</i>)	4	71	6	-	LC	-	-
Zuidelijke klokjesbij (<i>Chelostoma distinctum</i>)	3	49	6	-	LC	-	-
Borstelgroefbij (<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>)	3	53	6	-	NT	-	-
Tweekleurige wespbij (<i>Nomada integra</i>)	2	36	6	-	NT	-	-
Groene zandbij (<i>Andrena viridescens</i>)	2	41	5	-	LC	-	-
Slakkenhuistubebij (<i>Stelis odontopyga</i>)	1	20	5	-	EN	HTS	-

Grashommel (<i>Bombus rudinaris</i>)	3	84	4	-	EN	HTS	-
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>)	2	53	4	-	VU	HTS	-
Langsprietdwergwespbij (<i>Nomada distinguenda</i>)	1	24	4	-	VU	-	-
Groepjesgroefbij (<i>Lasioglossum malachurum</i>)	5	179	3	-	LC	-	-
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	1	36	3	-	LC	HTS	-
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	8	329	2	-	LC	HTS	-
Rotsbehangsbij (<i>Megachile argentata</i>)	1	42	2	-	NT	-	-
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>)	1	45	2	-	VU	HTS	-
Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)	2	200	1	-	LC	HTS	-
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	1	70	1	-	NT	HTS	-

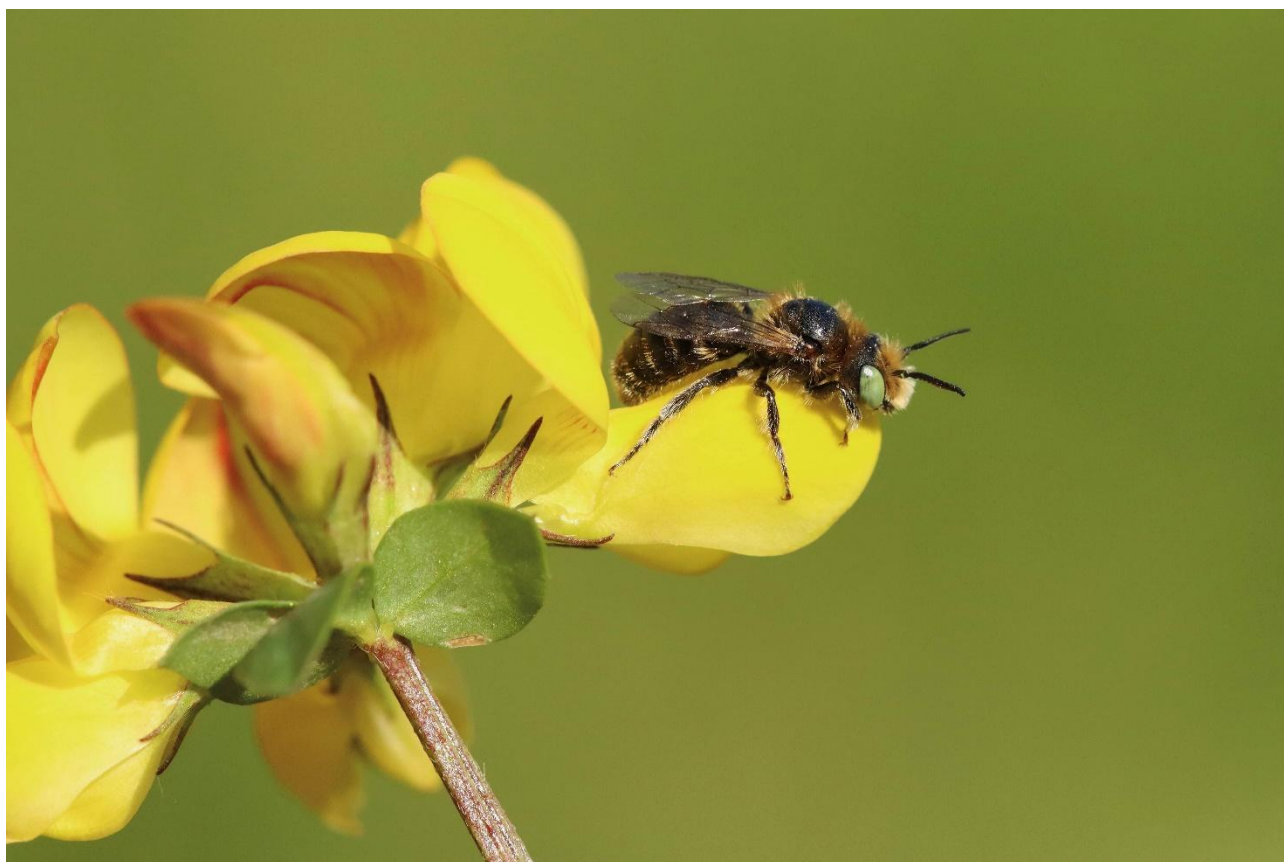

Foto 7 Klavermetselbij (*Hoplitis rauxi*), een provinciaal prioritaire soort in de provincie Antwerpen (Foto: Kurt Geeraerts).

Bijlage 2 Overzicht van de wilde bijen in Limburg met vermelding van het aantal kilometerhokken waarin de soort in Limburg (LI) en de rest van Vlaanderen (VL) waargenomen werd in de periode 2015-2024, het percentage van het aantal kilometerhokken dat in Limburg ligt (%LI), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en de Rode-Lijstcategorie (RLC). Daarnaast wordt ook vermeld of het een habitattypische soorten is (HTS) en welke status de soort in de provincie heeft. De soorten staan gerangschikt volgens dalend belang in de provincie (1.PPS = Provinciaal prioritaire soort, 2.PBHS = Provinciaal belangrijke habitattypische soort, 3.NT = Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten, 4.OPBRLS = Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten). De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Soort (wetenschappelijke naam)	LI	VL	%LI	Chi²	RLC	HTS	Status
Ruige behangersbij (<i>Megachile circumcincta</i>)	12	12	100	***	EN	-	1.PPS
Combicroefbij (<i>Lasioglossum intermedium</i>)	9	9	100	***	EN	-	1.PPS
Gestreepte bloedbij (<i>Sphecodes rufiventris</i>)	5	5	100	*	EN	HTS	1.PPS
Kortsnuitbloedbij (<i>Sphecodes majalis</i>)	5	5	100	*	VU	-	1.PPS
Gele wespbij (<i>Nomada mutica</i>)	2	2	100	-	CR	-	1.PPS
Blauwe zandbij (<i>Andrena agilissima</i>)	11	12	92	***	EN	-	1.PPS
Kleine slanksprietmaskerbij (<i>Hylaeus paulus</i>)	7	8	88	*	EN	-	1.PPS
Donkere zomerzandbij (<i>Andrena nigriceps</i>)	15	18	83	***	VU	HTS	1.PPS
Zuidelijke langhoornbij (<i>Eucera nigrescens</i>)	11	14	79	**	VU	HTS	1.PPS
Schubhaarkegelbij (<i>Coelioxys afer</i>)	24	31	77	***	VU	-	1.PPS
Bataafse wilgenzandbij (<i>Andrena batava</i>)	21	28	75	***	VU	-	1.PPS
Grote wespbij (<i>Nomada sexfasciata</i>)	12	16	75	***	EN	HTS	1.PPS
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>)	111	151	74	***	VU	HTS	1.PPS
Variabele zandbij (<i>Andrena varians</i>)	5	7	71	-	CR	-	1.PPS
Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>)	34	50	68	***	VU	HTS	1.PPS
Roodstaartklaverzandbij (<i>Andrena russula</i>)	2	3	67	-	EN	-	1.PPS
Verscholen dwergbloedbij (<i>Sphecodes marginatus</i>)	2	3	67	-	CR	-	1.PPS
Witte rouwbij (<i>Melecta luctuosa</i>)	2	3	67	-	EN	-	1.PPS
Knautiawespbij (<i>Nomada armata</i>)	5	8	62	-	EN	HTS	1.PPS
Heidekegelbij (<i>Coelioxys conicus</i>)	6	10	60	-	EN	-	1.PPS
Roodscheenzandbij (<i>Andrena ruficrus</i>)	44	77	57	***	VU	HTS	1.PPS
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>)	30	53	57	***	VU	HTS	1.PPS
Dwerggroefbij (<i>Lasioglossum pygmaeum</i>)	10	18	56	*	VU	-	1.PPS
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	32	60	53	***	VU	-	1.PPS
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	9	17	53	*	EN	HTS	1.PPS
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)	68	131	52	***	CR	HTS	1.PPS
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>)	104	204	51	***	VU	HTS	1.PPS
Ereprijsdwergwespbij (<i>Nomada atroscutellaris</i>)	2	4	50	-	VU	-	1.PPS
Eikenzandbij (<i>Andrena ferox</i>)	1	2	50	-	EN	-	1.PPS
Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>)	20	43	47	**	VU	HTS	1.PPS
Halfgladde dwergzandbij (<i>Andrena semilaevis</i>)	9	19	47	-	VU	-	1.PPS
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>)	75	177	42	***	EN	HTS	1.PPS
Steilrandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	13	31	42	*	EN	-	1.PPS
Langsprietdwergwespbij (<i>Nomada distinguenda</i>)	10	24	42	-	VU	-	1.PPS
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	42	106	40	***	EN	-	1.PPS
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	23	59	39	**	VU	-	1.PPS
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	37	97	38	***	EN	-	1.PPS
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>)	36	94	38	***	VU	HTS	1.PPS
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>)	75	204	37	***	VU	HTS	1.PPS
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>)	13	35	37	-	VU	HTS	1.PPS
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>)	16	45	36	*	VU	HTS	1.PPS
Klavermetzelbij (<i>Hoplitis ravouxi</i>)	4	11	36	-	VU	-	1.PPS

Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	11	31	35	-	VU	-	1.PPS
Bruinsprietwespbij (<i>Nomada fuscicornis</i>)	6	17	35	-	EN	-	1.PPS
Bosmetselbij (<i>Osmia uncinata</i>)	4	12	33	-	VU	HTS	1.PPS
Kleine tubebij (<i>Stelis minuta</i>)	1	3	33	-	EN	-	1.PPS
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	28	91	31	*	EN	-	1.PPS
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	21	68	31	*	EN	-	1.PPS
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	70	241	29	***	EN	-	1.PPS
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	47	169	28	**	VU	-	1.PPS
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	59	227	26	**	VU	-	1.PPS
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	35	135	26	*	VU	-	1.PPS
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	113	475	24	***	VU	-	1.PPS
Kleine bleekvlekwespbij (<i>Nomada baccata</i>)	30	38	79	***	NT	HTS	2.PBHS
Kleine sachembij (<i>Anthophora bimaculata</i>)	103	132	78	***	LC	HTS	2.PBHS
Grote harsbij (<i>Trachusa byssina</i>)	21	31	68	***	LC	HTS	2.PBHS
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	77	152	51	***	NT	HTS	2.PBHS
Bruine bremszandbij (<i>Andrena ovatula</i>)	60	119	50	***	LC	HTS	2.PBHS
Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>)	87	179	49	***	LC	HTS	2.PBHS
Donkere dubbeltand(<i>Nomada obscura</i>)	11	24	46	*	NT	HTS	2.PBHS
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	14	32	44	*	NT	HTS	2.PBHS
Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)	59	138	43	***	LC	HTS	2.PBHS
Knautiabi (<i>Andrena hattorfiana</i>)	33	80	41	***	NT	HTS	2.PBHS
Gele tubebij (<i>Stelis signata</i>)	23	57	40	**	LC	HTS	2.PBHS
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	27	70	39	**	NT	HTS	2.PBHS
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>)	29	85	34	**	NT	HTS	2.PBHS
Composietwespbij (<i>Nomada facilis</i>)	7	21	33	-	LC	HTS	2.PBHS
Distelbehangersbij (<i>Megachile lignisea</i>)	53	196	27	**	LC	HTS	2.PBHS
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	60	229	26	**	LC	HTS	2.PBHS
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	36	136	26	*	LC	HTS	2.PBHS
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	76	304	25	**	NT	HTS	2.PBHS
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	70	329	21	*	LC	HTS	2.PBHS
Rotsbehangersbij (<i>Megachile argentata</i>)	36	42	86	***	NT	-	3.NT
Glimmende dwergzandbij (<i>Andrena minutuloides</i>)	22	45	49	***	NT	-	3.NT
Vroege bloedbij (<i>Sphecodes rubicundus</i>)	6	13	46	-	NT	-	3.NT
Roestbruine bloedbij (<i>Sphecodes ferruginatus</i>)	19	56	34	*	NT	-	3.NT
Zwarte bloedbij (<i>Sphecodes niger</i>)	10	29	34	-	NT	-	3.NT
Witgevelekte tubebij (<i>Stelis ornatula</i>)	18	54	33	*	NT	-	3.NT
Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	44	139	32	***	NT	-	3.NT
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	11	34	32	-	VU	-	4.OPBRLS
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>)	16	60	27	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	18	69	26	-	EN	-	4.OPBRLS
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	13	50	26	-	EN	-	4.OPBRLS
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	14	60	23	-	VU	-	4.OPBRLS
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	18	82	22	-	CR	-	4.OPBRLS
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>)	21	110	19	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Geriamde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	26	144	18	-	VU	-	4.OPBRLS
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	30	178	17	-	VU	-	4.OPBRLS
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	18	107	17	-	VU	-	4.OPBRLS
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	37	227	16	-	VU	-	4.OPBRLS
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	38	247	15	-	EN	-	4.OPBRLS
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	34	223	15	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)	10	65	15	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	33	266	12	-	VU	-	4.OPBRLS
Bosgroefbij (<i>Lasioglossum fratellum</i>)	4	4	100	-	DD	-	-
Braamtronkenbij (<i>Heriades rubicola</i>)	1	1	100	-	DD	-	-

Mooie sachembij (<i>Anthophora aestivalis</i>)	1	1	100	-	DD	-	-
Boemerangmaskerbij (<i>Hylaeus difformis</i>)	24	35	69	***	LC	-	-
Tweecellige zandbij (<i>Andrena lagopus</i>)	2	3	67	-	DD	-	-
Kleine wolbij (<i>Anthidium punctatum</i>)	50	90	56	***	LC	-	-
Zuidelijke weidemaskerbij (<i>Hylaeus gibbus</i>)	34	61	56	***	DD	-	-
Waaiergroefbij (<i>Lasioglossum pallens</i>)	11	20	55	*	LC	-	-
Beemdzandbij (<i>Andrena fulvata</i>)	2	4	50	-	DD	-	-
Glanzende franjegroefbij (<i>Lasioglossum monstificum</i>)	41	88	47	***	LC	-	-
Donkere wimperflank (<i>Andrena propinqua</i>)	12	26	46	*	DD	-	-
Vierbandgroefbij (<i>Halictus quadricinctus</i>)	47	104	45	***	LC	-	-
Witte bremzandbij (<i>Andrena afzeliella</i>)	35	78	45	***	LC	-	-
Donkere wilgenzandbij (<i>Andrena apicata</i>)	19	44	43	**	LC	-	-
Wilgenhommel (<i>Bombus cryptarum</i>)	6	16	38	-	DD	-	-
Rosse kegelbij (<i>Coelioxys rufescens</i>)	32	89	36	**	LC	-	-
Weidemaskerbij (<i>Hylaeus incongruus</i>)	28	77	36	**	DD	-	-
Gewone behangersbij (<i>Megachile versicolor</i>)	72	227	32	***	LC	-	-
Matglanswespbij (<i>Nomada similis</i>)	8	25	32	-	VU	-	-
Kortsprietmaskerbij (<i>Hylaeus brevicornis</i>)	46	150	31	***	LC	-	-
Donkere klokjeszandbij (<i>Andrena pandellei</i>)	17	54	31	-	NT	HTS	-
Gewone viltbij (<i>Epeolus variegatus</i>)	81	269	30	***	LC	-	-
Rimpelkruinbloedbij (<i>Sphecodes reticulatus</i>)	57	192	30	***	LC	-	-
Slangenkruidbij (<i>Hoplitis adunca</i>)	35	116	30	**	LC	-	-
Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>)	8	27	30	-	VU	HTS	-
Gouden slakkenhuisbij (<i>Osmia aurulenta</i>)	6	20	30	-	EN	HTS	-
Driedoornige metselbij (<i>Hoplitis tridentata</i>)	28	96	29	*	LC	-	-
Zuidelijke klokjesbij (<i>Chelostoma distinctum</i>)	14	49	29	-	LC	-	-
Groene zandbij (<i>Andrena viridescens</i>)	12	41	29	-	LC	-	-
Brede dwergbloedbij (<i>Sphecodes crassus</i>)	71	259	27	***	LC	-	-
Glanzende groefbij (<i>Lasioglossum lucidulum</i>)	40	146	27	*	LC	-	-
Gekielde dwergzandbij (<i>Andrena strohmei</i>)	21	79	27	-	LC	-	-
Roodbruine groefbij (<i>Lasioglossum xanthopus</i>)	8	30	27	-	VU	HTS	-
Boomkoekoekshommel (<i>Bombus norvegicus</i>)	3	11	27	-	CR	-	-
Fijngestippelde groefbij (<i>Lasioglossum punctatissimum</i>)	103	398	26	***	LC	-	-
Vroege zandbij (<i>Andrena praecox</i>)	88	334	26	***	LC	-	-
Gewone dwergbloedbij (<i>Sphecodes miniatus</i>)	54	206	26	**	LC	-	-
Gedrongen wespbij (<i>Nomada guttulata</i>)	8	31	26	-	LC	-	-
Kauwende metselbij (<i>Osmia leaiana</i>)	42	169	25	*	LC	-	-
Klokjesdikpoot (<i>Melitta haemorrhoidalis</i>)	16	64	25	-	NT	HTS	-
Wafelbloedbij (<i>Sphecodes scabricollis</i>)	12	48	25	-	NT	-	-
Kraagbloedbij (<i>Sphecodes spinulosus</i>)	1	4	25	-	CR	HTS	-
Bosbloedbij (<i>Sphecodes ephippius</i>)	86	360	24	**	LC	-	-
Zuidelijke zijdebij (<i>Colletes similis</i>)	53	223	24	*	LC	-	-
Stipmaskerbij (<i>Hylaeus styriacus</i>)	46	191	24	*	LC	-	-
Gewone kegelbij (<i>Coelioxys inermis</i>)	45	185	24	*	LC	-	-
Kruiskruidzandbij (<i>Andrena denticulata</i>)	36	153	24	-	LC	-	-
Zwarte tubebij (<i>Stelis phaeoptera</i>)	24	102	24	-	LC	-	-
Lapse behangersbij (<i>Megachile lapponica</i>)	11	45	24	-	NT	-	-
Grote bloedbij (<i>Sphecodes albilabris</i>)	158	683	23	***	LC	-	-
Dikkopbloedbij (<i>Sphecodes monilicornis</i>)	104	459	23	**	LC	-	-
Breedkaakgroefbij (<i>Lasioglossum laticeps</i>)	59	254	23	*	LC	-	-
Kleine groefbij (<i>Lasioglossum parvulum</i>)	16	71	23	-	LC	-	-
Breedbandgroefbij (<i>Halictus scabiosae</i>)	561	2581	22	***	LC	-	-
Klaverdikpoot (<i>Melitta leporina</i>)	80	360	22	*	LC	-	-
Zwartgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis leucomelana</i>)	69	316	22	*	LC	-	-

Ingesnoerde groefbij (<i>Lasioglossum minutissimum</i>)	45	200	22	-	LC	-	-
Gehoornde maskerbij (<i>Hylaeus cornutus</i>)	16	73	22	-	LC	-	-
Pluimvoetbij (<i>Dasypoda hirtipes</i>)	624	3031	21	***	LC	-	-
Gewone kleine wespbij (<i>Nomada flavoguttata</i>)	71	339	21	-	LC	-	-
Donkere wespbij (<i>Nomada marshamella</i>)	35	169	21	-	NT	-	-
Borstelgroefbij (<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>)	11	53	21	-	NT	-	-
Asbij (<i>Andrena cineraria</i>)	131	652	20	*	LC	-	-
Blauwe ertsbij (<i>Ceratina cyanea</i>)	87	443	20	-	LC	-	-
Brilmaskerbij (<i>Hylaeus dilatatus</i>)	66	328	20	-	LC	-	-
Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	50	255	20	-	LC	HTS	-
Gewone tubebij (<i>Stelis breviscula</i>)	46	234	20	-	LC	-	-
Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>)	1	5	20	-	CR	HTS	-
Grote zijdebij (<i>Colletes cunicularius</i>)	179	959	19	*	LC	-	-
Gewone koekoekshommel (<i>Bombus campestris</i>)	96	518	19	-	LC	-	-
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	82	438	19	-	NT	-	-
Bleekvlekvespbij (<i>Nomada alboguttata</i>)	76	394	19	-	LC	-	-
Zwartbronzen zandbij (<i>Andrena nigroaenea</i>)	70	365	19	-	LC	-	-
Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)	54	278	19	-	LC	HTS	-
Donkere rimpelrug (<i>Andrena bimaculata</i>)	24	126	19	-	LC	-	-
Aardhommel (<i>Bombus terrestris</i>)	173	954	18	-	DD	-	-
Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)	147	827	18	-	NT	HTS	-
Gewone geurgroefbij (<i>Lasioglossum calceatum</i>)	107	601	18	-	NT	-	-
Gewone dubbeltand (<i>Nomada ruficornis</i>)	106	573	18	-	NT	-	-
Geelschoudervespbij (<i>Nomada ferruginata</i>)	80	450	18	-	LC	-	-
Zwartsprietvespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)	61	339	18	-	LC	HTS	-
Groepjesgroefbij (<i>Lasioglossum malachurum</i>)	33	179	18	-	LC	-	-
Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>)	9	51	18	-	VU	HTS	-
Bergbehangersbij (<i>Megachile alpicola</i>)	2	11	18	-	EN	-	-
Roodharige wespbij (<i>Nomada lathburiana</i>)	155	894	17	-	LC	-	-
Witbaardzandbij (<i>Andrena barbilabris</i>)	80	459	17	-	LC	-	-
Grote spitstandbloedbij (<i>Sphecodes puncticeps</i>)	41	242	17	-	LC	-	-
Zwartbronzen houtmetselbij (<i>Osmia niveata</i>)	39	226	17	-	LC	-	-
Zompmaskerbij (<i>Hylaeus gredleri</i>)	35	210	17	-	LC	-	-
Rinks maskerbij (<i>Hylaeus rinki</i>)	4	24	17	-	VU	HTS	-
Grote stomptandvespbij (<i>Nomada villosa</i>)	2	12	17	-	NT	-	-
Akkerhommel (<i>Bombus pascuorum</i>)	1166	7353	16	-	LC	-	-
Meidoornzandbij (<i>Andrena scotica</i>)	92	582	16	-	LC	-	-
Grote koekoekshommel (<i>Bombus vestalis</i>)	74	458	16	-	LC	-	-
Resedamaskerbij (<i>Hylaeus signatus</i>)	62	389	16	-	LC	-	-
Slanke kegelbij (<i>Coelioxys elongatus</i>)	9	58	16	-	NT	-	-
Gehoornde metselbij (<i>Osmia cornuta</i>)	639	4253	15	-	LC	-	-
Grijze zandbij (<i>Andrena vaga</i>)	327	2245	15	-	LC	-	-
Langkopsmaragdgroefbij (<i>Lasioglossum morio</i>)	107	716	15	-	LC	-	-
Matte bandgroefbij (<i>Lasioglossum leucozonium</i>)	105	685	15	-	LC	-	-
Kleigroefbij (<i>Lasioglossum pauxillum</i>)	87	586	15	-	LC	-	-
Roodzwarte dubbeltand (<i>Nomada fabriciana</i>)	85	565	15	-	LC	-	-
Signaalvespbij (<i>Nomada signata</i>)	65	446	15	-	LC	-	-
Glanzende bandgroefbij (<i>Lasioglossum zonulus</i>)	52	336	15	-	LC	-	-
Kleine spitstandbloedbij (<i>Sphecodes longulus</i>)	25	164	15	-	LC	-	-
Kleine lookmaskerbij (<i>Hylaeus leptocephalus</i>)	2	13	15	-	NT	-	-
Weidehommel (<i>Bombus pratorum</i>)	542	3886	14	-	LC	-	-
Rosse metselbij (<i>Osmia bicornis</i>)	475	3363	14	-	LC	-	-
Roodgatje (<i>Andrena haemorrhoa</i>)	348	2491	14	-	LC	-	-
Tuinhommel (<i>Bombus hortorum</i>)	162	1178	14	-	LC	-	-

Gewone wespbij (<i>Nomada flava</i>)	150	1099	14	-	LC	-	-
Wimperflankzandbij (<i>Andrena dorsata</i>)	141	1030	14	-	LC	-	-
Gewone maskerbij (<i>Hylaeus communis</i>)	129	909	14	-	LC	-	-
Klimopbij (<i>Colletes hederæ</i>)	113	797	14	-	LC	-	-
Variabele wespbij (<i>Nomada zonata</i>)	88	618	14	-	LC	-	-
Grote klokjesbij (<i>Chelostoma rapunculi</i>)	84	606	14	-	LC	-	-
Biggenkruidgroefbij (<i>Lasioglossum villosulum</i>)	81	588	14	-	LC	-	-
Gewone dwergzandbij (<i>Andrena minutula</i>)	66	474	14	-	LC	-	-
Weidebij (<i>Andrena grävata</i>)	56	393	14	-	LC	-	-
Sierlijke wespbij (<i>Nomada panzeri</i>)	51	370	14	-	LC	-	-
Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)	29	200	14	-	LC	HTS	-
Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	25	181	14	-	LC	HTS	-
Gouden kegelbij (<i>Coelioxys aurolimbatus</i>)	16	112	14	-	LC	-	-
Lookmaskerbij (<i>Hylaeus punctulatus</i>)	10	71	14	-	LC	-	-
Boomhommel (<i>Bombus hypnorum</i>)	633	4762	13	-	LC	-	-
Grasbij (<i>Andrena flavipes</i>)	379	2817	13	-	LC	-	-
Vosje (<i>Andrena fulva</i>)	247	1886	13	-	LC	-	-
Zesvlekkige groefbij (<i>Lasioglossum sexnotatum</i>)	159	1237	13	-	LC	-	-
Kortsprietwespbij (<i>Nomada fucata</i>)	99	754	13	-	LC	-	-
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	92	701	13	-	NT	-	-
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	89	689	13	-	LC	HTS	-
Blauwe metselbij (<i>Osmia caerulea</i>)	79	607	13	-	NT	-	-
Ereprijszandbij (<i>Andrena labiata</i>)	45	346	13	-	LC	-	-
Tronkenbij (<i>Heriades truncorum</i>)	166	1420	12	-	LC	-	-
Lathyrusbij (<i>Megachile ericetorum</i>)	110	909	12	-	LC	-	-
Grote bladsnijder (<i>Megachile willughbiella</i>)	99	823	12	-	LC	-	-
Tweekleurige zandbij (<i>Andrena bicolor</i>)	97	835	12	-	LC	-	-
Tuinbladsnijder (<i>Megachile centuncularis</i>)	89	721	12	-	LC	-	-
Tuinmaskerbij (<i>Hylaeus hyalinatus</i>)	78	635	12	-	LC	-	-
Andoornbij (<i>Anthophora furcata</i>)	58	499	12	-	LC	-	-
Roodsprietwespbij (<i>Nomada fulvicornis</i>)	50	427	12	-	LC	-	-
Bonte wespbij (<i>Nomada bifasciata</i>)	22	187	12	-	LC	-	-
Tweelobbige wolbij (<i>Anthidium oblongatum</i>)	3	25	12	-	NT	-	-
Breedrandzandbij (<i>Andrena synadelpha</i>)	1	8	12	-	LC	HTS	-
Steenhommel (<i>Bombus lapidarius</i>)	457	4083	11	-	LC	-	-
Grote wolbij (<i>Anthidium manicatum</i>)	215	1911	11	-	LC	-	-
Kleine roetbij (<i>Panurgus calcaratus</i>)	40	351	11	-	LC	-	-
Lichte wilgenzandbij (<i>Andrena mitis</i>)	31	280	11	-	LC	-	-
Kleine klokjesbij (<i>Chelostoma campanularum</i>)	28	261	11	-	NT	-	-
Bruine rouwbij (<i>Melecta albifrons</i>)	16	141	11	-	LC	-	-
Langsprietwespbij (<i>Nomada conjungens</i>)	7	62	11	-	LC	-	-
Lichte bloedbij (<i>Sphecodes hyalinatus</i>)	3	27	11	-	VU	-	-
Boswespbij (<i>Nomada opaca</i>)	2	19	11	-	NT	HTS	-
Roodbukje (<i>Andrena ventralis</i>)	71	687	10	-	LC	-	-
Geelgerande tubebij (<i>Stelis punctulatus</i>)	47	453	10	-	LC	-	-
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	6	59	10	-	VU	-	-
Gewone sachembij (<i>Anthophora plumipes</i>)	123	1349	9	-	LC	-	-
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	77	848	9	-	LC	HTS	-
Ranonkelbij (<i>Chelostoma florissomne</i>)	74	799	9	-	LC	-	-
Smalbandwespbij (<i>Nomada goodeniana</i>)	63	706	9	-	LC	-	-
Blauwzwarte houtbij (<i>Xylocopa violacea</i>)	40	423	9	-	LC	-	-
Grijze rimpelrug (<i>Andrena tibialis</i>)	33	364	9	-	LC	-	-
Paardenbloembij (<i>Andrena humilis</i>)	25	282	9	-	LC	-	-
Kleine tuinmaskerbij (<i>Hylaeus pictipes</i>)	21	242	9	-	LC	-	-

Doornkaakzandbij (<i>Andrena trimmerana</i>)	6	64	9	-	LC	HTS	-
Geelgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis claviventris</i>)	3	33	9	-	EN	-	-
Wormkruidbij (<i>Colletes daviesanus</i>)	46	580	8	-	LC	-	-
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	4	48	8	-	VU	-	-
Koolzwarte zandbij (<i>Andrena pilipes</i>)	1	13	8	-	VU	-	-
Viltvlekzandbij (<i>Andrena nitida</i>)	63	845	7	-	LC	-	-
Kattenkruidbij (<i>Anthophora quadrimaculata</i>)	37	537	7	-	LC	-	-
Fluitenkruidbij (<i>Andrena proxima</i>)	24	327	7	-	LC	-	-
Luzernebehangersbij (<i>Megachile rotundata</i>)	17	234	7	-	LC	-	-
Bruine slobkousbij (<i>Macropis fulvipes</i>)	16	218	7	-	LC	-	-
Dikbekbehangersbij (<i>Megachile genalis</i>)	1	14	7	-	NT	HTS	-
Rietmaskerbij (<i>Hylaeus pectoralis</i>)	3	47	6	-	VU	-	-
Composietwolbij (<i>Pseudoanthidium nanum</i>)	1	16	6	-	LC	-	-
Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>)	1	21	5	-	CR	HTS	-
Glimmende smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum nitidulum</i>)	5	122	4	-	LC	-	-
Breedbanddwergzandbij (<i>Andrena pusilla</i>)	2	53	4	-	LC	-	-
Tweekleurige wespbij (<i>Nomada integra</i>)	1	36	3	-	NT	-	-
Grashommel (<i>Bombus rudarius</i>)	1	84	1	-	EN	HTS	-

Foto 8 Donkere zomerzandbij (*Andrena nigriceps*), een provinciaal prioritaire soort in de provincie Limburg (Foto: Kurt Geeraerts).

Bijlage 3 Overzicht van de wilde bijen in Oost-Vlaanderen met vermelding van het aantal kilometerhokken waarin de soort in Oost-Vlaanderen (OV) en de rest van Vlaanderen (VL) waargenomen werd in de periode 2015-2024, het percentage van het aantal kilometerhokken dat in Oost-Vlaanderen ligt (%OV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en de Rode-Lijstcategorie (RLC). Daarnaast wordt ook vermeld of het een habitattypische soorten is (HTS) en welke status de soort in de provincie heeft. De soorten staan gerangschikt volgens dalend belang in de provincie (1.PPS = Provinciaal prioritaire soort, 2.PBHS = Provinciaal belangrijke habitattypische soort, 3.NT = Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten, 4.OPBRLS = Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten). De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd. Roodstaartklaverzandbij kwam bijkomend uit de analyse als een provinciaal prioritaire soorten, maar werd voorlopig niet opgenomen; om de wetenschappelijke consistentie over alle provincies te bewaken, is hier strikt vastgehouden aan de drempelwaarde voor recente populatiestatus, aangezien het slechts een enkele waarneming betrof waarvan de lokale vestiging nog nadere validatie behoeft.

Soort (wetenschappelijke naam)	OV	VL	%OV	Chi²	RLC	HTS	Status
Boomkoekoekshommel (<i>Bombus norvegicus</i>)	6	11	55	-	CR	-	1.PPS
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	24	48	50	***	VU	-	1.PPS
Zadeldwergzandbij (<i>Andrena falsifica</i>)	5	11	45	-	EN	HTS	1.PPS
Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>)	3	9	33	-	VU	HTS	1.PPS
Roodstaartklaverzandbij (<i>Andrena russula</i>)	1	3	33	-	EN	-	-
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	12	36	33	-	LC	HTS	2.PBHS
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	228	848	27	***	LC	HTS	2.PBHS
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	11	34	32	-	VU	-	4.OPBRLS
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	55	266	21	-	VU	-	4.OPBRLS
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	19	91	21	-	EN	-	4.OPBRLS
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	16	82	20	-	CR	-	4.OPBRLS
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	42	223	19	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	26	144	18	-	VU	-	4.OPBRLS
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	10	59	17	-	VU	-	4.OPBRLS
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	17	107	16	-	VU	-	4.OPBRLS
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	36	247	15	-	EN	-	4.OPBRLS
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	35	227	15	-	VU	-	4.OPBRLS
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	35	227	15	-	VU	-	4.OPBRLS
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	35	241	15	-	EN	-	4.OPBRLS
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	22	169	13	-	VU	-	4.OPBRLS
Valse roenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	14	106	13	-	EN	-	4.OPBRLS
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	21	178	12	-	VU	-	4.OPBRLS
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>)	13	110	12	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	41	475	9	-	VU	-	4.OPBRLS
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	11	135	8	-	VU	-	4.OPBRLS
Roestige zandbij (<i>Andrena rufula</i>)	2	6	33	-	DD	-	-
Gedrongen wespbij (<i>Nomada guttulata</i>)	9	31	29	-	LC	-	-
Dikbekbehangersbij (<i>Megachile genalis</i>)	4	14	29	-	NT	HTS	-
Roodbuikje (<i>Andrena ventralis</i>)	192	687	28	***	LC	-	-
Lichte wilgenzandbij (<i>Andrena mitis</i>)	77	280	28	**	LC	-	-
Ereprijszandbij (<i>Andrena labiata</i>)	92	346	27	**	LC	-	-
Grijze zandbij (<i>Andrena vaga</i>)	584	2245	26	***	LC	-	-
Roodsprietwespbij (<i>Nomada fulvicornis</i>)	109	427	26	**	LC	-	-
Bruine rouwbij (<i>Melecta albifrons</i>)	36	141	26	-	LC	-	-
Langsprietwespbij (<i>Nomada conjungens</i>)	16	62	26	-	LC	-	-
Geelschouderwespbij (<i>Nomada ferruginata</i>)	113	450	25	*	LC	-	-
Glimmende smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum nitidulum</i>)	30	122	25	-	LC	-	-
Tweekleurige wespbij (<i>Nomada integra</i>)	9	36	25	-	NT	-	-

Bosmetselbij (<i>Osmia uncinata</i>)	3	12	25	-	VU	HTS	-
Ereprijsdwergwespbij (<i>Nomada atroscutellaris</i>)	1	4	25	-	VU	-	-
Vlekkenbij (<i>Thyreus orbatus</i>)	1	4	25	-	DD	-	-
Boomhommel (<i>Bombus hypnorum</i>)	1160	4762	24	***	LC	-	-
Steenhommel (<i>Bombus lapidarius</i>)	971	4083	24	***	LC	-	-
Geelgerande tubebij (<i>Stelis punctulatissima</i>)	108	453	24	*	LC	-	-
Grijze rimpelrug (<i>Andrena tibialis</i>)	86	364	24	-	LC	-	-
Paardenbloembij (<i>Andrena humilis</i>)	67	282	24	-	LC	-	-
Akkerhommel (<i>Bombus pascuorum</i>)	1656	7353	23	***	LC	-	-
Gehoornde metselbij (<i>Osmia cornuta</i>)	971	4253	23	***	LC	-	-
Weidehommel (<i>Bombus pratorum</i>)	890	3886	23	***	LC	-	-
Vosje (<i>Andrena fulva</i>)	433	1886	23	***	LC	-	-
Grote wolbij (<i>Anthidium manicatum</i>)	432	1911	23	***	LC	-	-
Viltvlekzandbij (<i>Andrena nitida</i>)	192	845	23	*	LC	-	-
Rosse metselbij (<i>Osmia bicornis</i>)	737	3363	22	-	LC	-	-
Gewone sachembij (<i>Anthophora plumipes</i>)	301	1349	22	-	LC	-	-
Andoornbij (<i>Anthophora furcata</i>)	108	499	22	-	LC	-	-
Doornkaakzandbij (<i>Andrena trimmerana</i>)	14	64	22	-	LC	HTS	-
Lichte bloedbij (<i>Sphecodes hyalinatus</i>)	6	27	22	-	VU	-	-
Roodgatje (<i>Andrena haemorrhoa</i>)	533	2491	21	-	LC	-	-
Tronkenbij (<i>Heriades truncorum</i>)	299	1420	21	-	LC	-	-
Tuinhommel (<i>Bombus hortorum</i>)	253	1178	21	-	LC	-	-
Smalbandwespbij (<i>Nomada goodeniana</i>)	145	706	21	-	LC	-	-
Variabele wespbij (<i>Nomada zonata</i>)	127	618	21	-	LC	-	-
Signaalwespbij (<i>Nomada signata</i>)	92	446	21	-	LC	-	-
Weidebij (<i>Andrena gravida</i>)	83	393	21	-	LC	-	-
Sierlijke wespbij (<i>Nomada panzeri</i>)	77	370	21	-	LC	-	-
Breedbanddwergzandbij (<i>Andrena pusilla</i>)	11	53	21	-	LC	-	-
Pluimvoetbij (<i>Dasypoda hirtipes</i>)	604	3031	20	-	LC	-	-
Gewone maskerbij (<i>Hylaeus communis</i>)	181	909	20	-	LC	-	-
Klimopbij (<i>Colletes hederæ</i>)	160	797	20	-	LC	-	-
Kortspruitwespbij (<i>Nomada fucata</i>)	147	754	20	-	LC	-	-
Kattenkruidbij (<i>Anthophora quadrimaculata</i>)	108	537	20	-	LC	-	-
Gewone dwergzandbij (<i>Andrena minutula</i>)	95	474	20	-	LC	-	-
Glanzende bandgroefbij (<i>Lasioglossum zonulus</i>)	66	336	20	-	LC	-	-
Bruine slobkousbij (<i>Macropis fulvipes</i>)	44	218	20	-	LC	-	-
Kleine spitstandbloedbij (<i>Sphecodes longulus</i>)	32	164	20	-	LC	-	-
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>)	9	45	20	-	VU	HTS	-
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>)	7	35	20	-	VU	HTS	-
Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>)	1	5	20	-	CR	HTS	-
Grasbij (<i>Andrena flavipes</i>)	549	2817	19	-	LC	-	-
Gewone wespbij (<i>Nomada flava</i>)	206	1099	19	-	LC	-	-
Aardhommel (<i>Bombus terrestris</i>)	183	954	19	-	DD	-	-
Matte bandgroefbij (<i>Lasioglossum leucozonium</i>)	129	685	19	-	LC	-	-
Tuinmaskerbij (<i>Hylaeus hyalinatus</i>)	122	635	19	-	LC	-	-
Blauwe metselbij (<i>Osmia caerulea</i>)	113	607	19	-	NT	-	-
Bonte wespbij (<i>Nomada bifasciata</i>)	35	187	19	-	LC	-	-
Schorzijdebij (<i>Colletes halophilus</i>)	7	36	19	-	NT	HTS	-
Wimperflankzandbij (<i>Andrena dorsata</i>)	184	1030	18	-	LC	-	-
Lathyrusbij (<i>Megachile ericetorum</i>)	167	909	18	-	LC	-	-
Ranonkelbij (<i>Chelostoma florisomne</i>)	143	799	18	-	LC	-	-
Langkopsmaragdgroefbij (<i>Lasioglossum morio</i>)	130	716	18	-	LC	-	-
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	125	701	18	-	NT	-	-
Gewone dubbeltand (<i>Nomada ruficornis</i>)	103	573	18	-	NT	-	-

Bleekvlekvespbij (<i>Nomada alboguttata</i>)	71	394	18	-	LC	-	-
Zwartsprietvespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)	60	339	18	-	LC	HTS	-
Fluitenkruidbij (<i>Andrena proxima</i>)	58	327	18	-	LC	-	-
Zompmaskerbij (<i>Hylaeus gredleri</i>)	37	210	18	-	LC	-	-
Donkere wilgenzandbij (<i>Andrena apicata</i>)	8	44	18	-	LC	-	-
Bergbehangersbij (<i>Megachile alpicola</i>)	2	11	18	-	EN	-	-
Breedbandgroefbij (<i>Halictus scabiosae</i>)	449	2581	17	-	LC	-	-
Tuinbladsnijder (<i>Megachile centuncularis</i>)	126	721	17	-	LC	-	-
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	116	689	17	-	LC	HTS	-
Asbij (<i>Andrena cineraria</i>)	108	652	17	-	LC	-	-
Gewone geurgroefbij (<i>Lasioglossum calceatum</i>)	102	601	17	-	NT	-	-
Meidoornzandbij (<i>Andrena scotica</i>)	101	582	17	-	LC	-	-
Kleigroefbij (<i>Lasioglossum pauxillum</i>)	98	586	17	-	LC	-	-
Wormkruidbij (<i>Colletes daviesanus</i>)	96	580	17	-	LC	-	-
Blauwzwarte houtbij (<i>Xylocopa violacea</i>)	74	423	17	-	LC	-	-
Fijngestippelde groefbij (<i>Lasioglossum punctatissimum</i>)	68	398	17	-	LC	-	-
Kleine roetbij (<i>Panurgus calcaratus</i>)	58	351	17	-	LC	-	-
Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)	34	200	17	-	LC	HTS	-
Lookmaskerbij (<i>Hylaeus punctulatissimus</i>)	12	71	17	-	LC	-	-
Slanke kegelbij (<i>Coelioxys elongatus</i>)	10	58	17	-	NT	-	-
Grote stomptandwespbij (<i>Nomada villosa</i>)	2	12	17	-	NT	-	-
Zesvlekkige groefbij (<i>Lasioglossum sexnotatum</i>)	200	1237	16	-	LC	-	-
Roodharige wespbij (<i>Nomada lathburiana</i>)	144	894	16	-	LC	-	-
Grote bladsnijder (<i>Megachile willughbiella</i>)	131	823	16	-	LC	-	-
Biggenkruidgroefbij (<i>Lasioglossum villosulum</i>)	97	588	16	-	LC	-	-
Roodzwarte dubbeltand (<i>Nomada fabriciana</i>)	92	565	16	-	LC	-	-
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	70	438	16	-	NT	-	-
Gewone tubebij (<i>Stelis breviscula</i>)	37	234	16	-	LC	-	-
Zwartbronzen houtmetselbij (<i>Osmia niveata</i>)	36	226	16	-	LC	-	-
Lapse behangersbij (<i>Megachile lapponica</i>)	7	45	16	-	NT	-	-
Steilrandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	5	31	16	-	EN	-	-
Matglansvespbij (<i>Nomada similis</i>)	4	25	16	-	VU	-	-
Bosvespbij (<i>Nomada opaca</i>)	3	19	16	-	NT	HTS	-
Grote zijdebij (<i>Colletes cunicularius</i>)	141	959	15	-	LC	-	-
Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)	126	827	15	-	NT	HTS	-
Dikkopbloedbij (<i>Sphecodes monilicornis</i>)	70	459	15	-	LC	-	-
Blauwe ertsbij (<i>Ceratina cyanea</i>)	67	443	15	-	LC	-	-
Brede dwergbloedbij (<i>Sphecodes crassus</i>)	40	259	15	-	LC	-	-
Grote spitstandbloedbij (<i>Sphecodes puncticeps</i>)	37	242	15	-	LC	-	-
Breedkaakgroefbij (<i>Lasioglossum laticeps</i>)	37	254	15	-	LC	-	-
Rimpelkruinbloedbij (<i>Sphecodes reticulatus</i>)	28	192	15	-	LC	-	-
Gekielde dwergzandbij (<i>Andrena strohmei</i>)	12	79	15	-	LC	-	-
Tweekleurige zandbij (<i>Andrena bicolor</i>)	117	835	14	-	LC	-	-
Grote koekoekshommel (<i>Bombus vestalis</i>)	65	458	14	-	LC	-	-
Witbaardzandbij (<i>Andrena barbilabris</i>)	62	459	14	-	LC	-	-
Gewone kleine wespbij (<i>Nomada flavoguttata</i>)	46	339	14	-	LC	-	-
Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)	39	278	14	-	LC	HTS	-
Ingesnoerde groefbij (<i>Lasioglossum minutissimum</i>)	28	200	14	-	LC	-	-
Glanzende groefbij (<i>Lasioglossum lucidulum</i>)	20	146	14	-	LC	-	-
Glanzende franjegroefbij (<i>Lasioglossum monstificum</i>)	12	88	14	-	LC	-	-
Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>)	7	51	14	-	VU	HTS	-
Zwarte bloedbij (<i>Sphecodes niger</i>)	4	29	14	-	NT	-	-
Gekielde maskerbij (<i>Hylaeus angustatus</i>)	1	7	14	-	LC	-	-
Zuidelijke zijdebij (<i>Colletes similis</i>)	29	223	13	-	LC	-	-

Distelbehangersbij (<i>Megachile ligniseca</i>)	26	196	13	-	LC	HTS	-
Rosse kegelbij (<i>Coelioxys rufescens</i>)	12	89	13	-	LC	-	-
Kleine groefbij (<i>Lasioglossum parvulum</i>)	9	71	13	-	LC	-	-
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>)	8	60	13	-	EN	HTS	-
Resedamaskerbij (<i>Hylaeus signatus</i>)	48	389	12	-	LC	-	-
Bosbloedbij (<i>Sphecodes ephippius</i>)	45	360	12	-	LC	-	-
Vroege zandbij (<i>Andrena praecox</i>)	41	334	12	-	LC	-	-
Kleine tuinmaskerbij (<i>Hylaeus pictipes</i>)	30	242	12	-	LC	-	-
Gewone kegelbij (<i>Coelioxys inermis</i>)	23	185	12	-	LC	-	-
Gouden kegelbij (<i>Coelioxys aurolimbatus</i>)	13	112	12	-	LC	-	-
Zwarte tubebij (<i>Stelis phaeoptera</i>)	12	102	12	-	LC	-	-
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	8	69	12	-	EN	-	-
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	7	59	12	-	VU	-	-
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	6	50	12	-	EN	-	-
Wilgenhommel (<i>Bombus cryptarum</i>)	2	16	12	-	DD	-	-
Bruinsprietwespbij (<i>Nomada fuscicornis</i>)	2	17	12	-	EN	-	-
Grote bloedbij (<i>Sphecodes albilabris</i>)	73	683	11	-	LC	-	-
Grote klokjesbij (<i>Chelostoma rapunculi</i>)	68	606	11	-	LC	-	-
Zwartbronzen zandbij (<i>Andrena nigroaenea</i>)	40	365	11	-	LC	-	-
Brilmaskerbij (<i>Hylaeus dilatatus</i>)	37	328	11	-	LC	-	-
Kleine klokjesbij (<i>Chelostoma campanularum</i>)	29	261	11	-	NT	-	-
Gewone dwergbloedbij (<i>Sphecodes miniatus</i>)	22	206	11	-	LC	-	-
Driedoornige metselbij (<i>Hoplitis tridentata</i>)	11	96	11	-	LC	-	-
Roestbruine bloedbij (<i>Sphecodes ferruginatus</i>)	6	56	11	-	NT	-	-
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	31	304	10	-	NT	HTS	-
Zwartgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis leucomelana</i>)	31	316	10	-	LC	-	-
Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	18	181	10	-	LC	HTS	-
Groepjesgroefbij (<i>Lasioglossum malachurum</i>)	17	179	10	-	LC	-	-
Groene zandbij (<i>Andrena viridescens</i>)	4	41	10	-	LC	-	-
Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	3	31	10	-	VU	-	-
Klaverdikpoot (<i>Melitta leporina</i>)	33	360	9	-	LC	-	-
Gewone viltbij (<i>Epeolus variegatus</i>)	25	269	9	-	LC	-	-
Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	23	255	9	-	LC	HTS	-
Kauwende metselbij (<i>Osmia leaiana</i>)	15	169	9	-	LC	-	-
Witgevekte tubebij (<i>Stelis ornatula</i>)	5	54	9	-	NT	-	-
Glimmende dwergzandbij (<i>Andrena minutuloides</i>)	4	45	9	-	NT	-	-
Geelgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis claviventris</i>)	3	33	9	-	EN	-	-
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	19	229	8	-	LC	HTS	-
Kruiskruidzandbij (<i>Andrena denticulata</i>)	13	153	8	-	LC	-	-
Donkere wespbij (<i>Nomada marshalli</i>)	13	169	8	-	NT	-	-
Kortsprietmaskerbij (<i>Hylaeus brevicornis</i>)	12	150	8	-	LC	-	-
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	11	136	8	-	LC	HTS	-
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	8	97	8	-	EN	-	-
Wafelbloedbij (<i>Sphecodes scabricollis</i>)	4	48	8	-	NT	-	-
Langsprietdwergwespbij (<i>Nomada distinguenda</i>)	2	24	8	-	VU	-	-
Rinks maskerbij (<i>Hylaeus rinki</i>)	2	24	8	-	VU	HTS	-
Tweelobbige wolbij (<i>Anthidium oblongatum</i>)	2	25	8	-	NT	-	-
Luzernebehangersbij (<i>Megachile rotundata</i>)	17	234	7	-	LC	-	-
Stipmaskerbij (<i>Hylaeus styriacus</i>)	14	191	7	-	LC	-	-
Gehoornde maskerbij (<i>Hylaeus cornutus</i>)	5	73	7	-	LC	-	-
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	4	60	7	-	VU	-	-
Zuidelijke weidemaskerbij (<i>Hylaeus gibbus</i>)	4	61	7	-	DD	-	-
Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>)	2	27	7	-	VU	HTS	-
Gewone koekoekshommel (<i>Bombus campestris</i>)	32	518	6	-	LC	-	-

Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	8	139	6	-	NT	-	-
Witte bremszandbij (<i>Andrena afzeliella</i>)	5	78	6	-	LC	-	-
Rietmaskerbij (<i>Hylaeus pectoralis</i>)	3	47	6	-	VU	-	-
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>)	3	53	6	-	VU	HTS	-
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	2	32	6	-	NT	HTS	-
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	15	329	5	-	LC	HTS	-
Gewone behangersbij (<i>Megachile versicolor</i>)	11	227	5	-	LC	-	-
Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)	7	138	5	-	LC	HTS	-
Slangenkruidbij (<i>Hoplitis adunca</i>)	6	116	5	-	LC	-	-
Vierbandgroefbij (<i>Halictus quadricinctus</i>)	5	104	5	-	LC	-	-
Grashommel (<i>Bombus rudarius</i>)	4	84	5	-	EN	HTS	-
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	3	60	5	-	VU	-	-
Halfgladde dwergzandbij (<i>Andrena semilaevis</i>)	1	19	5	-	VU	-	-
Waaiergroefbij (<i>Lasioglossum pallens</i>)	1	20	5	-	LC	-	-
Composietwespbij (<i>Nomada facilis</i>)	1	21	5	-	LC	HTS	-
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>)	9	204	4	-	VU	HTS	-
Borstelgroefbij (<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>)	2	53	4	-	NT	-	-
Donkere wimperflank (<i>Andrena propinqua</i>)	1	26	4	-	DD	-	-
Bruine bremszandbij (<i>Andrena ovatula</i>)	4	119	3	-	LC	HTS	-
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	2	68	3	-	EN	-	-
Weidemaskerbij (<i>Hylaeus incongruus</i>)	2	77	3	-	DD	-	-
Roodbruine groefbij (<i>Lasioglossum xanthopus</i>)	1	30	3	-	VU	HTS	-
Schubhaarkegelbij (<i>Coelioxys afer</i>)	1	31	3	-	VU	-	-
Kleine bleekvlekwespbij (<i>Nomada baccata</i>)	1	38	3	-	NT	HTS	-
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>)	4	177	2	-	EN	HTS	-
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>)	4	204	2	-	VU	HTS	-
Donkere rimpelrug (<i>Andrena bimaculata</i>)	3	126	2	-	LC	-	-
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)	2	131	2	-	CR	HTS	-
Gele tubebij (<i>Stelis signata</i>)	1	57	2	-	LC	HTS	-
Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)	1	65	2	-	EN	HTS	-
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	1	70	1	-	NT	HTS	-
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	1	152	1	-	NT	HTS	-

Foto 9 Schorviltbij (*Epeolus tarsalis*), een provinciaal prioritaire soort in de provincie Oost-Vlaanderen (Foto: Kurt Geeraerts).

Bijlage 4 Overzicht van de wilde bijen in Vlaams-Brabant met vermelding van het aantal kilometerhokken waarin de soort in Vlaams-Brabant (VB) en de rest van Vlaanderen (VL) waargenomen werd in de periode 2015-2024, het percentage van het aantal kilometerhokken dat in Vlaams-Brabant ligt (%VB), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en de Rode-Lijstcategorie (RLC). Daarnaast wordt ook vermeld of het een habitattypische soorten is (HTS) en welke status de soort in de provincie heeft. De soorten staan gerangschikt volgens dalend belang in de provincie (1.PPS = Provinciaal prioritaire soort, 2.PBHS = Provinciaal belangrijke habitattypische soort, 3.NT = Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten, 4.OPBRLS = Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten). De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Soort (wetenschappelijke naam)	VB	VL	%VB	Chi²	RLC	HTS	Status
Tweekleurige slakkenhuisbij (<i>Osmia bicolor</i>)	2	2	100	-	CR	HTS	1.PPS
Kraagbloedbij (<i>Sphecodes spinulosus</i>)	3	4	75	-	CR	HTS	1.PPS
Roodbruine groefbij(<i>Lasioglossum xanthopus</i>)	21	30	70	***	VU	HTS	1.PPS
Composietmaskerbij (<i>Hylaeus nigrinus</i>)	2	3	67	-	VU	-	1.PPS
Gestippelde maskerbij (<i>Hylaeus clypearis</i>)	2	3	67	-	VU	-	1.PPS
Kleine tubebij (<i>Stelis minuta</i>)	2	3	67	-	EN	-	1.PPS
Wikkebij (<i>Andrena lathyri</i>)	31	59	53	***	VU	-	1.PPS
Gitzwarte zandbij (<i>Andrena nigrospina</i>)	30	60	50	***	VU	-	1.PPS
Eikenzandbij (<i>Andrena ferox</i>)	1	2	50	-	EN	-	1.PPS
Lichte koekoekshommel (<i>Bombus barbutellus</i>)	1	2	50	-	CR	-	1.PPS
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>)	54	110	49	***	VU	HTS	1.PPS
Halfgladde dwergzandbij (<i>Andrena semilaevis</i>)	9	19	47	-	VU	-	1.PPS
Dwerggroefbij (<i>Lasioglossum pygmaeum</i>)	8	18	44	-	VU	-	1.PPS
Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>)	18	43	42	**	VU	HTS	1.PPS
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	100	247	40	***	EN	-	1.PPS
Gerieemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	56	144	39	***	VU	-	1.PPS
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	26	69	38	**	EN	-	1.PPS
Witte rouwbij (<i>Melecta luctuosa</i>)	1	3	33	-	EN	-	1.PPS
Roodpotige groefbij(<i>Halictus rubicundus</i>)	133	475	28	***	VU	-	1.PPS
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	66	241	27	***	EN	-	1.PPS
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	61	223	27	**	EN	HTS	1.PPS
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	47	178	26	*	VU	-	1.PPS
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	65	266	24	**	VU	-	1.PPS
Donkere klokjeszandbij (<i>Andrena pandellei</i>)	37	54	69	***	NT	HTS	2.PBHS
Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)	128	200	64	***	LC	HTS	2.PBHS
Composietwespbij (<i>Nomada facilis</i>)	13	21	62	**	LC	HTS	2.PBHS
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	38	70	54	***	NT	HTS	2.PBHS
Breedrandzandbij (<i>Andrena synadelpha</i>)	4	8	50	-	LC	HTS	2.PBHS
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	66	136	49	***	LC	HTS	2.PBHS
Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)	133	278	48	***	LC	HTS	2.PBHS
Knautiabi (<i>Andrena hattorfiana</i>)	38	80	48	***	NT	HTS	2.PBHS
Klokjesdikpoot (<i>Melitta haemorrhoidalis</i>)	30	64	47	***	NT	HTS	2.PBHS
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	133	329	40	***	LC	HTS	2.PBHS
Geelstaartklaverzandbij(<i>Andrena wilkella</i>)	87	229	38	***	LC	HTS	2.PBHS
Zwartsprietwespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)	100	339	30	***	LC	HTS	2.PBHS
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	87	304	29	***	NT	HTS	2.PBHS
Rode maskerbij (<i>Hylaeus variegatus</i>)	48	179	27	**	LC	HTS	2.PBHS
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	212	848	25	***	LC	HTS	2.PBHS
Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)	206	827	25	***	NT	HTS	2.PBHS
Grote stomptandwespbij (<i>Nomada villosa</i>)	7	12	58	-	NT	-	3.NT
Borstelgroefbij (<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>)	30	53	57	***	NT	-	3.NT

Kleine klokjesbij (<i>Chelostoma campanularum</i>)	129	261	49	***	NT	-	3.NT
Donkere wespbij (<i>Nomada marshamella</i>)	68	169	40	***	NT	-	3.NT
Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	42	139	30	**	NT	-	3.NT
Gewone dubbeltand (<i>Nomada ruficornis</i>)	163	573	28	***	NT	-	3.NT
Gewone geurgroefbij (<i>Lasioglossum calceatum</i>)	153	601	25	***	NT	-	3.NT
Blauwe metselbij (<i>Osmia caerulescens</i>)	151	607	25	***	NT	-	3.NT
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	160	701	23	***	NT	-	3.NT
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	101	438	23	**	NT	-	3.NT
Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	10	31	32	-	VU	-	4.OPBRLS
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>)	18	60	30	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	19	68	28	-	EN	-	4.OPBRLS
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	26	97	27	-	EN	-	4.OPBRLS
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>)	14	53	26	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>)	13	51	25	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	37	169	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	24	107	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	11	50	22	-	EN	-	4.OPBRLS
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	45	227	20	-	VU	-	4.OPBRLS
Gewone roenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	11	59	19	-	VU	-	4.OPBRLS
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	11	60	18	-	VU	-	4.OPBRLS
Valse roenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	18	106	17	-	EN	-	4.OPBRLS
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	31	227	14	-	VU	-	4.OPBRLS
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	12	91	13	-	EN	-	4.OPBRLS
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	11	82	13	-	CR	-	4.OPBRLS
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>)	22	204	11	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>)	20	177	11	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)	14	131	11	-	CR	HTS	4.OPBRLS
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>)	10	204	5	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Meerjarige groefbij (<i>Lasioglossum marginatum</i>)	2	3	67	-	DD	-	-
Zuidelijke klokjesbij (<i>Chelostoma distinctum</i>)	32	49	65	***	LC	-	-
Kleine groefbij (<i>Lasioglossum parvulum</i>)	39	71	55	***	LC	-	-
Groene zandbij (<i>Andrena viridescens</i>)	22	41	54	***	LC	-	-
Groepjesgroefbij (<i>Lasioglossum malachurum</i>)	93	179	52	***	LC	-	-
Beemdzandbij (<i>Andrena fulvata</i>)	2	4	50	-	DD	-	-
Slanksprietmaskerbij (<i>Hylaeus gracilicornis</i>)	1	2	50	-	DD	-	-
Bruine slobkousbij (<i>Macropis fulvipes</i>)	105	218	48	***	LC	-	-
Tweekleurige zandbij (<i>Andrena bicolor</i>)	371	835	44	***	LC	-	-
Bonte wespbij (<i>Nomada bifasciata</i>)	83	187	44	***	LC	-	-
Gouden kegelbij (<i>Coelioxys aurolimbatus</i>)	49	112	44	***	LC	-	-
Grote klokjesbij (<i>Chelostoma rapunculi</i>)	260	606	43	***	LC	-	-
Ereprijszandbij (<i>Andrena labiata</i>)	142	346	41	***	LC	-	-
Lookmaskerbij (<i>Hylaeus punctulatissimus</i>)	28	71	39	***	LC	-	-
Roodzwarte dubbeltand (<i>Nomada fabriciana</i>)	215	565	38	***	LC	-	-
Bruine rouwbij (<i>Melecta albifrons</i>)	54	141	38	***	LC	-	-
Vierbandgroefbij (<i>Halictus quadricinctus</i>)	39	104	38	***	LC	-	-
Weidebij (<i>Andrena gravaida</i>)	145	393	37	***	LC	-	-
Bosbloedbij (<i>Sphecodes ephippius</i>)	132	360	37	***	LC	-	-
Kleigroefbij (<i>Lasioglossum pauxillum</i>)	203	586	35	***	LC	-	-
Fluitenkruidbij (<i>Andrena proxima</i>)	115	327	35	***	LC	-	-
Gedrongen wespbij (<i>Nomada guttulata</i>)	11	31	35	-	LC	-	-
Ranonkelbij (<i>Chelostoma florissomne</i>)	274	799	34	***	LC	-	-
Kleine roetbij (<i>Panurgus calcaratus</i>)	120	351	34	***	LC	-	-
Zwartbronzen houtmetselbij (<i>Osmia niveata</i>)	77	226	34	***	LC	-	-
Gewone dwergzandbij (<i>Andrena minutula</i>)	156	474	33	***	LC	-	-

Zwartbronzen zandbij (<i>Andrena nigroaenea</i>)	122	365	33	***	LC	-	-
Zompmaskerbij (<i>Hylaeus gredleri</i>)	69	210	33	***	LC	-	-
Roestige zandbij (<i>Andrena rufula</i>)	2	6	33	-	DD	-	-
Breedbandgroefbij (<i>Halictus scabiosae</i>)	821	2581	32	***	LC	-	-
Signaalwespbij (<i>Nomada signata</i>)	141	446	32	***	LC	-	-
Zesvlekkige groefbij (<i>Lasioglossum sexnotatum</i>)	379	1237	31	***	LC	-	-
Klimopbij (<i>Colletes hederiae</i>)	244	797	31	***	LC	-	-
Kortsprietwespbij (<i>Nomada fucata</i>)	234	754	31	***	LC	-	-
Asbij (<i>Andrena cineraria</i>)	200	652	31	***	LC	-	-
Gewone kleine wespbij (<i>Nomada flavoguttata</i>)	105	339	31	***	LC	-	-
Witte bremszandbij (<i>Andrena afzeliella</i>)	24	78	31	*	LC	-	-
Langsprietwespbij (<i>Nomada conjungens</i>)	19	62	31	-	LC	-	-
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	10	32	31	-	NT	HTS	-
Gewone wespbij (<i>Nomada flava</i>)	326	1099	30	***	LC	-	-
Glanzende bandgroefbij (<i>Lasioglossum zonulus</i>)	102	336	30	***	LC	-	-
Breedkaakgroefbij (<i>Lasioglossum laticeps</i>)	76	254	30	***	LC	-	-
Doornkaakzandbij (<i>Andrena trimmerana</i>)	19	64	30	-	LC	HTS	-
Witgevekte tubebij (<i>Stelis ornatula</i>)	16	54	30	-	NT	-	-
Lathyrusbij (<i>Megachile ericetorum</i>)	265	909	29	***	LC	-	-
Biggenkruidgroefbij (<i>Lasioglossum villosulum</i>)	168	588	29	***	LC	-	-
Andoornbij (<i>Anthophora furcata</i>)	146	499	29	***	LC	-	-
Klaverdikpoot (<i>Melitta leporina</i>)	105	360	29	***	LC	-	-
Glimmende dwergzandbij (<i>Andrena minutuloides</i>)	13	45	29	-	NT	-	-
Langsprietdwergwespbij (<i>Nomada distinguenda</i>)	7	24	29	-	VU	-	-
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	5	17	29	-	EN	HTS	-
Dikbekbehangersbij (<i>Megachile genalis</i>)	4	14	29	-	NT	HTS	-
Wimperflanzandbij (<i>Andrena dorsata</i>)	284	1030	28	***	LC	-	-
Meidoornzandbij (<i>Andrena scotica</i>)	165	582	28	***	LC	-	-
Sierlijke wespbij (<i>Nomada panzeri</i>)	102	370	28	***	LC	-	-
Slanke kegelbij (<i>Coelioxys elongatus</i>)	16	58	28	-	NT	-	-
Gewone sachembij (<i>Anthophora plumipes</i>)	361	1349	27	***	LC	-	-
Smalbandwespbij (<i>Nomada goodeniana</i>)	193	706	27	***	LC	-	-
Variabele wespbij (<i>Nomada zonata</i>)	169	618	27	***	LC	-	-
Dikkopbloedbij (<i>Sphecodes monilicornis</i>)	122	459	27	***	LC	-	-
Grote spitstandbloedbij (<i>Sphecodes puncticeps</i>)	65	242	27	**	LC	-	-
Stipmaskerbij (<i>Hylaeus styriacus</i>)	51	191	27	**	LC	-	-
Rosse kegelbij (<i>Coelioxys rufescens</i>)	24	89	27	-	LC	-	-
Vosje (<i>Andrena fulva</i>)	499	1886	26	***	LC	-	-
Viltvlekzandbij (<i>Andrena nitida</i>)	222	845	26	***	LC	-	-
Grote bladsnijder (<i>Megachile willughbiella</i>)	215	823	26	***	LC	-	-
Matte bandgroefbij (<i>Lasioglossum leucozonium</i>)	176	685	26	***	LC	-	-
Kattenkruidbij (<i>Anthophora quadrimaculata</i>)	141	537	26	***	LC	-	-
Blauwe ertsbij (<i>Ceratina cyanea</i>)	114	443	26	***	LC	-	-
Lichte bloedbij (<i>Sphecodes hyalinatus</i>)	7	27	26	-	VU	-	-
Grasbij (<i>Andrena flavipes</i>)	708	2817	25	***	LC	-	-
Langkopsmaragdgroefbij (<i>Lasioglossum morio</i>)	176	716	25	***	LC	-	-
Grote bloedbij (<i>Sphecodes albilabris</i>)	171	683	25	***	LC	-	-
Wormkruidbij (<i>Colletes daviesanus</i>)	146	580	25	***	LC	-	-
Grote koekoekshommel (<i>Bombus vestalis</i>)	115	458	25	***	LC	-	-
Geelgerande tubebij (<i>Stelis punctulatissima</i>)	113	453	25	***	LC	-	-
Zwartgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis leucomelana</i>)	80	316	25	**	LC	-	-
Zuidelijke zijdebij (<i>Colletes similis</i>)	56	223	25	*	LC	-	-
Kortsprietmaskerbij (<i>Hylaeus brevicornis</i>)	37	150	25	-	LC	-	-
Glimmende smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum nitidulum</i>)	31	122	25	-	LC	-	-

Donkere rimpelrug (<i>Andrena bimaculata</i>)	31	126	25	-	LC	-	-
Grote wespbij (<i>Nomada sexfasciata</i>)	4	16	25	-	EN	HTS	-
Ereprijsdwergwespbij(<i>Nomada atroscutellaris</i>)	1	4	25	-	VU	-	-
Steenhommel (<i>Bombus lapidarius</i>)	994	4083	24	***	LC	-	-
Roodgatje (<i>Andrena haemorrhoa</i>)	589	2491	24	***	LC	-	-
Tuinhommel (<i>Bombus hortorum</i>)	283	1178	24	***	LC	-	-
Grote zijdebij (<i>Colletes cunicularius</i>)	226	959	24	***	LC	-	-
Tuinbladsnijder (<i>Megachile centuncularis</i>)	173	721	24	***	LC	-	-
Geelschouderwespbij (<i>Nomada ferruginata</i>)	109	450	24	***	LC	-	-
Bruinsprietwespbij (<i>Nomada fuscicornis</i>)	4	17	24	-	EN	-	-
Weidehommel (<i>Bombus pratorum</i>)	876	3886	23	***	LC	-	-
Roodharige wespbij (<i>Nomada lathburiana</i>)	209	894	23	***	LC	-	-
Fijngestippelde groefbij (<i>Lasioglossum punctatissimum</i>)	92	398	23	**	LC	-	-
Gewone tubebij (<i>Stelis breviscula</i>)	54	234	23	*	LC	-	-
Gewone behangersbij (<i>Megachile versicolor</i>)	53	227	23	*	LC	-	-
Gehoornde maskerbij (<i>Hylaeus cornutus</i>)	17	73	23	-	LC	-	-
Roestbruine bloedbij (<i>Sphecodes ferruginatus</i>)	13	56	23	-	NT	-	-
Breedbanddwergzandbij (<i>Andrena pusilla</i>)	12	53	23	-	LC	-	-
Gehoornde metselbij (<i>Osmia cornuta</i>)	946	4253	22	***	LC	-	-
Grote wolbij (<i>Anthidium manicatum</i>)	427	1911	22	***	LC	-	-
Tronkenbij (<i>Heriades truncorum</i>)	318	1420	22	***	LC	-	-
Resedamaskerbij (<i>Hylaeus signatus</i>)	86	389	22	*	LC	-	-
Brede dwergbloedbij (<i>Sphecodes crassus</i>)	56	259	22	-	LC	-	-
Luzernebehangersbij (<i>Megachile rotundata</i>)	52	234	22	-	LC	-	-
Gewone dwergbloedbij (<i>Sphecodes miniatus</i>)	45	206	22	-	LC	-	-
Driedoornige metselbij (<i>Hoplitis tridentata</i>)	21	96	22	-	LC	-	-
Tweekleurige wespbij (<i>Nomada integra</i>)	8	36	22	-	NT	-	-
Boomhommel (<i>Bombus hypnorum</i>)	993	4762	21	***	LC	-	-
Gewone maskerbij (<i>Hylaeus communis</i>)	192	909	21	***	LC	-	-
Grijze rimpelrug (<i>Andrena tibialis</i>)	76	364	21	-	LC	-	-
Kleine tuinmaskerbij (<i>Hylaeus pictipes</i>)	51	242	21	-	LC	-	-
Ingesnoerde groefbij (<i>Lasioglossum minutissimum</i>)	42	200	21	-	LC	-	-
Kleine spitstandbloedbij (<i>Sphecodes longulus</i>)	34	164	21	-	LC	-	-
Slangenkruidbij (<i>Hoplitis adunca</i>)	24	116	21	-	LC	-	-
Zwarte bloedbij (<i>Sphecodes niger</i>)	6	29	21	-	NT	-	-
Rinks maskerbij (<i>Hylaeus rinki</i>)	5	24	21	-	VU	HTS	-
Zuidelijke langhoornbij (<i>Eucera nigrescens</i>)	3	14	21	-	VU	HTS	-
Rosse metselbij (<i>Osmia bicornis</i>)	675	3363	20	***	LC	-	-
Aardhommel (<i>Bombus terrestris</i>)	193	954	20	**	DD	-	-
Tuinmaskerbij (<i>Hylaeus hyalinatus</i>)	129	635	20	*	LC	-	-
Brilmaskerbij (<i>Hylaeus dilatatus</i>)	66	328	20	-	LC	-	-
Rimpelkruinbloedbij(<i>Sphecodes reticulatus</i>)	38	192	20	-	LC	-	-
Gewone kegelbij (<i>Coelioxys inermis</i>)	37	185	20	-	LC	-	-
Kleine wolbij (<i>Anthidium punctatum</i>)	18	90	20	-	LC	-	-
Gekielde dwergzandbij (<i>Andrena strohmeella</i>)	16	79	20	-	LC	-	-
Gouden slakkenhuisbij (<i>Osmia aurulenta</i>)	4	20	20	-	EN	HTS	-
Zadelgroefbij (<i>Lasioglossum rufitarse</i>)	1	5	20	-	CR	HTS	-
Akkerhommel (<i>Bombus pascuorum</i>)	1413	7353	19	***	LC	-	-
Grijze zandbij (<i>Andrena vaga</i>)	435	2245	19	***	LC	-	-
Roodsprietwespbij (<i>Nomada fulvicornis</i>)	83	427	19	-	LC	-	-
Lichte wilgenzandbij (<i>Andrena mitis</i>)	54	280	19	-	LC	-	-
Zwarte tubebij (<i>Stelis phaeoptera</i>)	19	102	19	-	LC	-	-
Gele tubebij (<i>Stelis signata</i>)	11	57	19	-	LC	HTS	-
Grote harsbij (<i>Trachusa byssina</i>)	6	31	19	-	LC	HTS	-

Wilgenhommel (<i>Bombus cryptarum</i>)	3	16	19	-	DD	-	-
Vroege zandbij (<i>Andrena praecox</i>)	60	334	18	-	LC	-	-
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>)	8	45	18	-	VU	HTS	-
Pluimvoetbij (<i>Dasypoda hirtipes</i>)	504	3031	17	-	LC	-	-
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	119	689	17	-	LC	HTS	-
Paardenbloembij (<i>Andrena humilis</i>)	49	282	17	-	LC	-	-
Gewone viltbij (<i>Epeolus variegatus</i>)	46	269	17	-	LC	-	-
Distelbehangersbij (<i>Megachile ligniseca</i>)	33	196	17	-	LC	HTS	-
Kruiskruidzandbij (<i>Andrena denticulata</i>)	26	153	17	-	LC	-	-
Weidemaskerbij (<i>Hylaeus incongruus</i>)	12	77	16	-	DD	-	-
Boswespbij (<i>Nomada opaca</i>)	3	19	16	-	NT	HTS	-
Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	38	255	15	-	LC	HTS	-
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	5	34	15	-	VU	-	-
Kleine lookmaskerbij (<i>Hylaeus leptcephalus</i>)	2	13	15	-	NT	-	-
Vroege bloedbij (<i>Sphecodes rubicundus</i>)	2	13	15	-	NT	-	-
Witbaardzandbij (<i>Andrena barbilabris</i>)	64	459	14	-	LC	-	-
Blauwzwarte houtbij (<i>Xylocopa violacea</i>)	59	423	14	-	LC	-	-
Kauwende metselbij (<i>Osmia leaiana</i>)	23	169	14	-	LC	-	-
Glanzende groefbij (<i>Lasioglossum lucidulum</i>)	21	146	14	-	LC	-	-
Boemerangmaskerbij (<i>Hylaeus difformis</i>)	5	35	14	-	LC	-	-
Bruine bremzandbij (<i>Andrena ovatula</i>)	15	119	13	-	LC	HTS	-
Lapse behangersbij (<i>Megachile lapponica</i>)	6	45	13	-	NT	-	-
Rietmaskerbij (<i>Hylaeus pectoralis</i>)	6	47	13	-	VU	-	-
Roodbuike (<i>Andrena ventralis</i>)	79	687	12	-	LC	-	-
Bleekvlekwespbij (<i>Nomada alboguttata</i>)	46	394	12	-	LC	-	-
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	6	48	12	-	VU	-	-
Wafelbloedbij (<i>Sphecodes scabricollis</i>)	6	48	12	-	NT	-	-
Bosbesbij (<i>Andrena lapponica</i>)	6	50	12	-	VU	HTS	-
Rotsbehangersbij (<i>Megachile argentata</i>)	5	42	12	-	NT	-	-
Donkere wimperflank (<i>Andrena propinqua</i>)	3	26	12	-	DD	-	-
Kleine slanksprietmaskerbij (<i>Hylaeus paulus</i>)	1	8	12	-	EN	-	-
Knautiawespbij (<i>Nomada armata</i>)	1	8	12	-	EN	HTS	-
Gewone koekoekshommel (<i>Bombus campestris</i>)	56	518	11	-	LC	-	-
Zuidelijke weidemaskerbij (<i>Hylaeus gibbus</i>)	7	61	11	-	DD	-	-
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	4	36	11	-	LC	HTS	-
Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	18	181	10	-	LC	HTS	-
Glanzende franjegroefbij (<i>Lasioglossum monstificum</i>)	9	88	10	-	LC	-	-
Schubhaarkegelbij (<i>Coelioxys afer</i>)	3	31	10	-	VU	-	-
Steilrandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	3	31	10	-	EN	-	-
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	13	152	9	-	NT	HTS	-
Boomkoekoekshommel (<i>Bombus norvegicus</i>)	1	11	9	-	CR	-	-
Stadsmaskerbij (<i>Hylaeus punctatus</i>)	1	11	9	-	LC	-	-
Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)	11	138	8	-	LC	HTS	-
Blauwe zandbij (<i>Andrena agilissima</i>)	1	12	8	-	EN	-	-
Roodscheenzandbij (<i>Andrena ruficrus</i>)	5	77	6	-	VU	HTS	-
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>)	2	35	6	-	VU	HTS	-
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>)	4	85	5	-	NT	HTS	-
Kleine bleekvlekwespbij (<i>Nomada baccata</i>)	2	38	5	-	NT	HTS	-
Waaiergroefbij (<i>Lasioglossum pallens</i>)	1	20	5	-	LC	-	-
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	6	135	4	-	VU	-	-
Kleine sachembij (<i>Anthophora bimaculata</i>)	5	132	4	-	LC	HTS	-
Matglanswespbij (<i>Nomada similis</i>)	1	25	4	-	VU	-	-
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>)	3	94	3	-	VU	HTS	-
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>)	3	151	2	-	VU	HTS	-

Bijlage 5 Overzicht van de wilde bijen in West-Vlaanderen met vermelding van het aantal kilometerhokken waarin de soort in West-Vlaanderen (WV) en de rest van Vlaanderen (VL) waargenomen werd in de periode 2015-2024, het percentage van het aantal kilometerhokken dat in West-Vlaanderen ligt (%WV), het significantieniveau van de Chi²-test (Chi²) en de Rode-Lijstcategorie (RLC). Daarnaast wordt ook vermeld of het een habitattypische soorten is (HTS) en welke status de soort in de provincie heeft. De soorten staan gerangschikt volgens dalend belang in de provincie (1.PPS = Provinciaal prioritaire soort, 2.PBHS = Provinciaal belangrijke habitattypische soort, 3.NT = Provinciaal belangrijke *Bijna in Gevaar* soorten, 4.OPBRLS = Overige provinciaal belangrijke Rode-Lijstsoorten). De gebruikte afkortingen worden in Box 1 uitgelegd.

Soort (wetenschappelijke naam)	WV	VL	%WV	Chi²	RLC	HTS	Status
Grote behangersbij (<i>Megachile lagopoda</i>)	5	5	100	*	EN	-	1.PPS
Heuphaakroetbij (<i>Panurgus dentipes</i>)	4	4	100	-	EN	-	1.PPS
Duingroefbij (<i>Lasioglossum tarsatum</i>)	3	3	100	-	CR	HTS	1.PPS
Slakkenhuistubebij (<i>Stelis odontopyga</i>)	19	20	95	***	EN	HTS	1.PPS
Grashommel (<i>Bombus ruderarius</i>)	75	84	89	***	EN	HTS	1.PPS
Koolzwarte zandbij (<i>Andrena pilipes</i>)	11	13	85	***	VU	-	1.PPS
Zilveren fluitje (<i>Megachile leachella</i>)	50	65	77	***	EN	HTS	1.PPS
Bergbehangersbij (<i>Megachile alpicola</i>)	6	11	55	-	EN	-	1.PPS
Duinkegelbij (<i>Coelioxys mandibularis</i>)	48	94	51	***	VU	HTS	1.PPS
Lichte koekoekshommel (<i>Bombus barbutellus</i>)	1	2	50	-	CR	-	1.PPS
Schorviltbij (<i>Epeolus tarsalis</i>)	4	9	44	-	VU	HTS	1.PPS
Kortsprietgroefbij (<i>Lasioglossum brevicorne</i>)	11	27	41	-	VU	HTS	1.PPS
Viltige groefbij (<i>Lasioglossum prasinum</i>)	8	21	38	-	CR	HTS	1.PPS
Duinzijdebij (<i>Colletes fodiens</i>)	49	135	36	***	VU	-	1.PPS
Vierkleurige koekoekshommel (<i>Bombus sylvestris</i>)	58	223	26	**	EN	HTS	1.PPS
Kustbehangersbij (<i>Megachile maritima</i>)	32	32	100	***	NT	HTS	2.PBHS
Grote kegelbij (<i>Coelioxys conoideus</i>)	26	26	100	***	NT	HTS	2.PBHS
Gedoornde slakkenhuisbij (<i>Osmia spinulosa</i>)	97	181	54	***	LC	HTS	2.PBHS
Grote bandgroefbij (<i>Lasioglossum majus</i>)	19	36	53	***	LC	HTS	2.PBHS
Schorzijdebij (<i>Colletes halophilus</i>)	17	36	47	**	NT	HTS	2.PBHS
Heggenrankbij (<i>Andrena florea</i>)	103	329	31	***	LC	HTS	2.PBHS
Donkere zijdebij (<i>Colletes marginatus</i>)	26	85	31	*	NT	HTS	2.PBHS
Tweekleurige wespbij (<i>Nomada integra</i>)	16	36	44	*	NT	-	3.NT
Wafelbloedbij (<i>Sphecodes scabricollis</i>)	18	48	38	*	NT	-	3.NT
Blauwe metselbij (<i>Osmia caerulescens</i>)	146	607	24	***	NT	-	3.NT
Gewone geurgroefbij (<i>Lasioglossum calceatum</i>)	144	601	24	***	NT	-	3.NT
Berijpte geurgroefbij (<i>Lasioglossum albipes</i>)	24	82	29	-	CR	-	4.OPBRLS
Rietmaskerbij (<i>Hylaeus pectoralis</i>)	12	47	26	-	VU	-	4.OPBRLS
Tweekleurige koekoekshommel (<i>Bombus bohemicus</i>)	12	50	24	-	EN	-	4.OPBRLS
Ogentroostdikpoot (<i>Melitta tricincta</i>)	11	45	24	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Gewone franjegroefbij (<i>Lasioglossum sexstrigatum</i>)	51	227	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Poldermaskerbij (<i>Hylaeus confusus</i>)	40	178	22	-	VU	-	4.OPBRLS
Stomptandwespbij (<i>Nomada striata</i>)	12	60	20	-	EN	HTS	4.OPBRLS
Halfglanzende groefbij (<i>Lasioglossum semilucens</i>)	20	107	19	-	VU	-	4.OPBRLS
Grote roetbij (<i>Panurgus banksianus</i>)	16	91	18	-	EN	-	4.OPBRLS
Slanke groefbij (<i>Lasioglossum fulvicorne</i>)	44	266	17	-	VU	-	4.OPBRLS
Roodpotige groefbij (<i>Halictus rubicundus</i>)	78	475	16	-	VU	-	4.OPBRLS
Witkopdwergzandbij (<i>Andrena subopaca</i>)	38	241	16	-	EN	-	4.OPBRLS
Schoffelbloedbij (<i>Sphecodes pellucidus</i>)	36	227	16	-	VU	-	4.OPBRLS
Valse rozenzandbij (<i>Andrena helvola</i>)	17	106	16	-	EN	-	4.OPBRLS
Gewone smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum leucopus</i>)	10	68	15	-	EN	-	4.OPBRLS

Geeltipje (<i>Nomada sheppardana</i>)	24	169	14	-	VU	-	4.OPBRLS
Glanzende dwergbloedbij (<i>Sphecodes geoffrellus</i>)	10	69	14	-	EN	-	4.OPBRLS
Goudpootzandbij (<i>Andrena chrysosceles</i>)	28	247	11	-	EN	-	4.OPBRLS
Donkere klaverzandbij (<i>Andrena labialis</i>)	12	110	11	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Pantserbloedbij (<i>Sphecodes gibbus</i>)	10	97	10	-	EN	-	4.OPBRLS
Geriemde zandbij (<i>Andrena angustior</i>)	13	144	9	-	VU	-	4.OPBRLS
Heidezandbij (<i>Andrena fuscipes</i>)	15	204	7	-	VU	HTS	4.OPBRLS
Vlekkenbij (<i>Thyreus orbatus</i>)	3	4	75	-	DD	-	-
Blauwzwarte houtbij (<i>Xylocopa violacea</i>)	204	423	48	***	LC	-	-
Gewone koekoekshommel (<i>Bombus campestris</i>)	220	518	42	***	LC	-	-
Paardenbloembij (<i>Andrena humilis</i>)	110	282	39	***	LC	-	-
Composietwolbij (<i>Pseudoanthidium nanum</i>)	6	16	38	-	LC	-	-
Kauwende metselbij (<i>Osmia leaiana</i>)	63	169	37	***	LC	-	-
Breedbanddwergzandbij (<i>Andrena pusilla</i>)	19	53	36	*	LC	-	-
Meerjarige groefbij (<i>Lasioglossum marginatum</i>)	1	3	33	-	DD	-	-
Tweecellige zandbij (<i>Andrena lagopus</i>)	1	3	33	-	DD	-	-
Gouden slakkenhuisbij (<i>Osmia auralenta</i>)	6	20	30	-	EN	HTS	-
Wormkruidbij (<i>Colletes daviesanus</i>)	156	580	27	***	LC	-	-
Biggenkruidgroefbij (<i>Lasioglossum villosulum</i>)	156	588	27	***	LC	-	-
Donkere wilgenzandbij (<i>Andrena apicata</i>)	12	44	27	-	LC	-	-
Zadeldwergzandbij (<i>Andrena falsifica</i>)	3	11	27	-	EN	HTS	-
Ingesnoerde groefbij (<i>Lasioglossum minutissimum</i>)	53	200	26	*	LC	-	-
Kleine spitstandbloedbij (<i>Sphecodes longulus</i>)	43	164	26	*	LC	-	-
Langkopsmaragdgroefbij (<i>Lasioglossum morio</i>)	181	716	25	***	LC	-	-
Tuinbladsnijder (<i>Megachile centuncularis</i>)	179	721	25	***	LC	-	-
Grote koekoekshommel (<i>Bombus vestalis</i>)	113	458	25	***	LC	-	-
Tuinhommel (<i>Bombus hortorum</i>)	282	1178	24	***	LC	-	-
Lathyrusbij (<i>Megachile ericetorum</i>)	221	909	24	***	LC	-	-
Brilmaskerbij (<i>Hylaeus dilatatus</i>)	79	328	24	**	LC	-	-
Lichte wilgenzandbij (<i>Andrena mitis</i>)	66	280	24	*	LC	-	-
Grote spitstandbloedbij (<i>Sphecodes puncticeps</i>)	57	242	24	*	LC	-	-
Zwarte tubebij (<i>Stelis phaeoptera</i>)	24	102	24	-	LC	-	-
Geelgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis claviventris</i>)	8	33	24	-	EN	-	-
Steenhommel (<i>Bombus lapidarius</i>)	942	4083	23	***	LC	-	-
Viltvlekzandbij (<i>Andrena nitida</i>)	196	845	23	***	LC	-	-
Smalbandwespbij (<i>Nomada goodeniana</i>)	160	706	23	***	LC	-	-
Kleigroefbij (<i>Lasioglossum pauxillum</i>)	137	586	23	***	LC	-	-
Zwartgespoorde houtmetselbij (<i>Hoplitis leucomelana</i>)	72	316	23	*	LC	-	-
Glimmende smaragdgroefbij (<i>Lasioglossum nitidulum</i>)	28	122	23	-	LC	-	-
Langsprietwespbij (<i>Nomada conjungens</i>)	14	62	23	-	LC	-	-
Gewone maskerbij (<i>Hylaeus communis</i>)	196	909	22	**	LC	-	-
Grote bladsnijder (<i>Megachile willughbiella</i>)	177	823	22	**	LC	-	-
Matte bandgroefbij (<i>Lasioglossum leucozonium</i>)	153	685	22	**	LC	-	-
Grijze rimpelrug (<i>Andrena tibialis</i>)	80	364	22	*	LC	-	-
Gewone kegelbij (<i>Coelioxys inermis</i>)	40	185	22	-	LC	-	-
Rosse metselbij (<i>Osmia bicornis</i>)	692	3363	21	***	LC	-	-
Grasbij (<i>Andrena flavipes</i>)	591	2817	21	***	LC	-	-
Gewone sachembij (<i>Anthophora plumipes</i>)	286	1349	21	***	LC	-	-
Wimperflankzandbij (<i>Andrena dorsata</i>)	213	1030	21	**	LC	-	-
Aardhommel (<i>Bombus terrestris</i>)	201	954	21	**	DD	-	-
Roodbuikje (<i>Andrena ventralis</i>)	144	687	21	*	LC	-	-
Resedamaskerbij (<i>Hylaeus signatus</i>)	82	389	21	-	LC	-	-
Brede dwergbloedbij (<i>Sphecodes crassus</i>)	55	259	21	-	LC	-	-
Zwarte bloedbij (<i>Sphecodes niger</i>)	6	29	21	-	NT	-	-

Akkerhommel (<i>Bombus pascuorum</i>)	1470	7353	20	***	LC	-	-
Roodgatje (<i>Andrena haemorrhoa</i>)	510	2491	20	***	LC	-	-
Grote wolbij (<i>Anthidium manicatum</i>)	391	1911	20	***	LC	-	-
Tronkenbij (<i>Heriades truncorum</i>)	290	1420	20	**	LC	-	-
Meidoornzandbij (<i>Andrena scotica</i>)	118	582	20	-	LC	-	-
Kattenkruidbij (<i>Anthophora quadrimaculata</i>)	107	537	20	-	LC	-	-
Dikkopbloedbij (<i>Sphecodes monilicornis</i>)	93	459	20	-	LC	-	-
Gewone dwergzandbij (<i>Andrena minutula</i>)	93	474	20	-	LC	-	-
Glanzende bandgroefbij (<i>Lasioglossum zonulus</i>)	66	336	20	-	LC	-	-
Gewone viltbij (<i>Epeolus variegatus</i>)	55	269	20	-	LC	-	-
Luzernebehangersbij (<i>Megachile rotundata</i>)	46	234	20	-	LC	-	-
Gekielde dwergzandbij (<i>Andrena strohmei</i>)	16	79	20	-	LC	-	-
Witgevekte tubebij (<i>Stelis ornatula</i>)	11	54	20	-	NT	-	-
Boomhommel (<i>Bombus hypnorum</i>)	907	4762	19	-	LC	-	-
Veldhommel (<i>Bombus lucorum</i>)	133	701	19	-	NT	-	-
Tuinmaskerbij (<i>Hylaeus hyalinatus</i>)	121	635	19	-	LC	-	-
Fijngestippelde groefbij (<i>Lasioglossum punctatissimum</i>)	75	398	19	-	LC	-	-
Klaverdikpoot (<i>Melitta leporina</i>)	70	360	19	-	LC	-	-
Zwartbronzen zandbij (<i>Andrena nigroaenea</i>)	70	365	19	-	LC	-	-
Gewone tubebij (<i>Stelis breviscula</i>)	45	234	19	-	LC	-	-
Lichte bloedbij (<i>Sphecodes hyalinatus</i>)	5	27	19	-	VU	-	-
Gehoornde metselbij (<i>Osmia cornuta</i>)	771	4253	18	-	LC	-	-
Weidehommel (<i>Bombus pratorum</i>)	697	3886	18	-	LC	-	-
Gewone wespbij (<i>Nomada flava</i>)	195	1099	18	-	LC	-	-
Kortsprietwespbij (<i>Nomada fucata</i>)	138	754	18	-	LC	-	-
Geelgerande tubebij (<i>Stelis punctulatissima</i>)	81	453	18	-	LC	-	-
Roodsprietwespbij (<i>Nomada fulvicornis</i>)	78	427	18	-	LC	-	-
Sierlijke wespbij (<i>Nomada panzeri</i>)	65	370	18	-	LC	-	-
Gewone kleine wespbij (<i>Nomada flavoguttata</i>)	61	339	18	-	LC	-	-
Gewone dwergbloedbij (<i>Sphecodes miniatus</i>)	38	206	18	-	LC	-	-
Glanzende groefbij (<i>Lasioglossum lucidulum</i>)	26	146	18	-	LC	-	-
Asbij (<i>Andrena cineraria</i>)	110	652	17	-	LC	-	-
Witbaardzandbij (<i>Andrena barbilabris</i>)	77	459	17	-	LC	-	-
Bleekvlekwespbij (<i>Nomada alboguttata</i>)	68	394	17	-	LC	-	-
Weidebij (<i>Andrena gravida</i>)	67	393	17	-	LC	-	-
Kleine roetbij (<i>Panurgus calcaratus</i>)	60	351	17	-	LC	-	-
Fluitenkruidbij (<i>Andrena proxima</i>)	56	327	17	-	LC	-	-
Kleine tuinmaskerbij (<i>Hylaeus pictipes</i>)	41	242	17	-	LC	-	-
Geelstaartklaverzandbij (<i>Andrena wilkella</i>)	38	229	17	-	LC	HTS	-
Bonte wespbij (<i>Nomada bifasciata</i>)	32	187	17	-	LC	-	-
Groepjesgroefbij (<i>Lasioglossum malachurum</i>)	31	179	17	-	LC	-	-
Bruine bremszandbij (<i>Andrena ovata</i>)	20	119	17	-	LC	HTS	-
Langsprietdwergwespbij (<i>Nomada distinguenda</i>)	4	24	17	-	VU	-	-
Roestige zandbij (<i>Andrena rufula</i>)	1	6	17	-	DD	-	-
Klimopbij (<i>Colletes hederiae</i>)	130	797	16	-	LC	-	-
Variabele wespbij (<i>Nomada zonata</i>)	101	618	16	-	LC	-	-
Gewone dubbeltand (<i>Nomada ruficornis</i>)	93	573	16	-	NT	-	-
Zuidelijke zijdebij (<i>Colletes similis</i>)	36	223	16	-	LC	-	-
Slanke kegelbij (<i>Coelioxys elongatus</i>)	9	58	16	-	NT	-	-
Matglanswespbij (<i>Nomada similis</i>)	4	25	16	-	VU	-	-
Vosje (<i>Andrena fulva</i>)	282	1886	15	-	LC	-	-
Rimpelkruinbloedbij (<i>Sphecodes reticulatus</i>)	29	192	15	-	LC	-	-
Gouden kegelbij (<i>Coelioxys aurolimbatus</i>)	17	112	15	-	LC	-	-
Driedoornige metselbij (<i>Hoplitis tridentata</i>)	14	96	15	-	LC	-	-

Waaiergroefbij (<i>Lasioglossum pallens</i>)	3	20	15	-	LC	-	-
Vroege bloedbij (<i>Sphecodes rubicundus</i>)	2	13	15	-	NT	-	-
Kattenstaartdikpoot (<i>Melitta nigricans</i>)	120	848	14	-	LC	HTS	-
Roodzwarte dubbeltand (<i>Nomada fabriciana</i>)	79	565	14	-	LC	-	-
Gewone behangersbij (<i>Megachile versicolor</i>)	32	227	14	-	LC	-	-
Distelbehangersbij (<i>Megachile ligniseca</i>)	27	196	14	-	LC	HTS	-
Kortsprietmaskerbij (<i>Hylaeus brevicornis</i>)	21	150	14	-	LC	-	-
Bruine rouwbij (<i>Melecta albifrons</i>)	20	141	14	-	LC	-	-
Gehoornde maskerbij (<i>Hylaeus cornutus</i>)	10	73	14	-	LC	-	-
Doornkaakzandbij (<i>Andrena trimmerana</i>)	9	64	14	-	LC	HTS	-
Roodharige wespbij (<i>Nomada lathburiana</i>)	120	894	13	-	LC	-	-
Grote zijdebij (<i>Colletes cunicularius</i>)	120	959	13	-	LC	-	-
Signaalwespbij (<i>Nomada signata</i>)	60	446	13	-	LC	-	-
Vroege zandbij (<i>Andrena praecox</i>)	45	334	13	-	LC	-	-
Zwartbronzen houtmetselbij (<i>Osmia niveata</i>)	30	226	13	-	LC	-	-
Zompmaskerbij (<i>Hylaeus gredleri</i>)	28	210	13	-	LC	-	-
Borstelgroefbij (<i>Lasioglossum nitidiusculum</i>)	7	53	13	-	NT	-	-
Tweekleurige zandbij (<i>Andrena bicolor</i>)	104	835	12	-	LC	-	-
Gewone slobkousbij (<i>Macropis europaea</i>)	81	689	12	-	LC	HTS	-
Bosbloedbij (<i>Sphecodes ephippius</i>)	43	360	12	-	LC	-	-
Bonte viltbij (<i>Epeoloides coecutiens</i>)	30	255	12	-	LC	HTS	-
Weidemaskerbij(<i>Hylaeus incongruus</i>)	9	77	12	-	DD	-	-
Dubbeldoornwespbij (<i>Nomada femoralis</i>)	4	34	12	-	VU	-	-
Tweelobbige wolbij (<i>Anthidium oblongatum</i>)	3	25	12	-	NT	-	-
Pluimvoetbij (<i>Dasypoda hirtipes</i>)	343	3031	11	-	LC	-	-
Grijze zandbij (<i>Andrena vaga</i>)	250	2245	11	-	LC	-	-
Andoornbij (<i>Anthophora furcata</i>)	57	499	11	-	LC	-	-
Breedbandgroefbij (<i>Halictus scabiosae</i>)	266	2581	10	-	LC	-	-
Zwart-rosse zandbij (<i>Andrena clarkella</i>)	82	827	10	-	NT	HTS	-
Ranonkelbij (<i>Chelostoma florissomne</i>)	79	799	10	-	LC	-	-
Grote bloedbij (<i>Sphecodes albilabris</i>)	71	683	10	-	LC	-	-
Blauwe ertsbij (<i>Ceratina cyanea</i>)	45	443	10	-	LC	-	-
Kleine harsbij (<i>Anthidiellum strigatum</i>)	43	438	10	-	NT	-	-
Donkere wespbij (<i>Nomada marshamella</i>)	17	169	10	-	NT	-	-
Breedbuikgroefbij (<i>Lasioglossum lativentre</i>)	14	136	10	-	LC	HTS	-
Slangenkruidbij (<i>Hoplitis adunca</i>)	12	116	10	-	LC	-	-
Geelschouderwespbij (<i>Nomada ferruginata</i>)	42	450	9	-	LC	-	-
Kleine klokjesbij (<i>Chelostoma campanularum</i>)	23	261	9	-	NT	-	-
Roestbruine bloedbij (<i>Sphecodes ferruginatus</i>)	5	56	9	-	NT	-	-
Lapse behangersbij (<i>Megachile lapponica</i>)	4	45	9	-	NT	-	-
Stadsmaskerbij (<i>Hylaeus punctatus</i>)	1	11	9	-	LC	-	-
Zwartsprietwespbij (<i>Nomada flavopicta</i>)	27	339	8	-	LC	HTS	-
Rosse kegelbij (<i>Coelioxys rufescens</i>)	7	89	8	-	LC	-	-
Lookmaskerbij (<i>Hylaeus punctulatissimus</i>)	6	71	8	-	LC	-	-
Gewone rozenzandbij (<i>Andrena fucata</i>)	5	59	8	-	VU	-	-
Rode koekoekshommel (<i>Bombus rupestris</i>)	5	60	8	-	VU	-	-
Zwarte sachembij (<i>Anthophora retusa</i>)	4	53	8	-	VU	HTS	-
Grote stomptandwespbij (<i>Nomada villosa</i>)	1	12	8	-	NT	-	-
Ereprijszandbij (<i>Andrena labiata</i>)	23	346	7	-	LC	-	-
Vroege wespbij (<i>Nomada leucophthalma</i>)	22	304	7	-	NT	HTS	-
Breedkaakgroefbij (<i>Lasioglossum laticeps</i>)	18	254	7	-	LC	-	-
Geelzwarte wespbij (<i>Nomada succincta</i>)	10	139	7	-	NT	-	-
Zilveren zandbij (<i>Andrena argentata</i>)	8	138	6	-	LC	HTS	-
Dageraadzandbij (<i>Andrena nycthemera</i>)	3	48	6	-	VU	-	-

Schermbloemzandbij (<i>Andrena nitidiuscula</i>)	2	31	6	-	VU	-	-
Borstelwespbij (<i>Nomada stigma</i>)	2	32	6	-	NT	HTS	-
Bruinsprietwespbij (<i>Nomada fuscicornis</i>)	1	17	6	-	EN	-	-
Kleine bandgroefbij (<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>)	1	17	6	-	EN	HTS	-
Bruine slobkousbij (<i>Macropis fulvipes</i>)	11	218	5	-	LC	-	-
Heideviltbij (<i>Epeolus cruciger</i>)	8	152	5	-	NT	HTS	-
Heizijdebij (<i>Colletes succinctus</i>)	6	131	5	-	CR	HTS	-
Vierbandgroefbij (<i>Halictus quadricinctus</i>)	5	104	5	-	LC	-	-
Zuidelijke weidemaskerbij (<i>Hylaeus gibbus</i>)	3	61	5	-	DD	-	-
Blokhoofdgroefbij (<i>Halictus maculatus</i>)	2	43	5	-	VU	HTS	-
Boswespbij (<i>Nomada opaca</i>)	1	19	5	-	NT	HTS	-
Roodrandzandbij (<i>Andrena rosae</i>)	10	278	4	-	LC	HTS	-
Heidewespbij (<i>Nomada rufipes</i>)	7	177	4	-	EN	HTS	-
Texelse zandbij (<i>Andrena fulvago</i>)	7	200	4	-	LC	HTS	-
Kruiskruidzandbij (<i>Andrena denticulata</i>)	6	153	4	-	LC	-	-
Gewone langhoornbij (<i>Eucera longicornis</i>)	3	70	4	-	NT	HTS	-
Kleine groefbij (<i>Lasioglossum parvulum</i>)	3	71	4	-	LC	-	-
Witte bremzandbij (<i>Andrena afzeliella</i>)	3	78	4	-	LC	-	-
Glimmende dwergzandbij (<i>Andrena minutuloides</i>)	2	45	4	-	NT	-	-
Kielstaartkegelbij (<i>Coelioxys alatus</i>)	2	51	4	-	VU	HTS	-
Zesvlekkige groefbij (<i>Lasioglossum sexnotatum</i>)	38	1237	3	-	LC	-	-
Grote klokjesbij (<i>Chelostoma rapunculi</i>)	21	606	3	-	LC	-	-
Stipmaskerbij (<i>Hylaeus styriacus</i>)	6	191	3	-	LC	-	-
Sporkehoutzandbij (<i>Andrena fulvida</i>)	1	35	3	-	VU	HTS	-
Veenhommel (<i>Bombus jonellus</i>)	4	204	2	-	VU	HTS	-
Kleine sachembij (<i>Anthophora bimaculata</i>)	3	132	2	-	LC	HTS	-
Glanzende franjegroefbij (<i>Lasioglossum monstificum</i>)	2	88	2	-	LC	-	-
Donkere rimpelrug (<i>Andrena bimaculata</i>)	2	126	2	-	LC	-	-
Groene zandbij (<i>Andrena viridescens</i>)	1	41	2	-	LC	-	-
Knautiabij (<i>Andrena hattorfiana</i>)	1	80	1	-	NT	HTS	-
Grote veldhommel (<i>Bombus magnus</i>)	1	151	1	-	VU	HTS	-

Foto 11 Zilveren fluitje (*Megachile leachella*), een provinciaal prioritaire soort in de provincie West-Vlaanderen (Foto: Kurt Geeraerts).